

3/10/24

ప్రతి దినము ప్రకటింపబడును.

Vol 11
సంపుటము ౧౧

చెన్న పట్టణము 1924 వ సం॥ డిసంబరు నెల 29-వ తేది సోమవారము
శ్రీ రక్తాక్షి నామ సంకల్పరము, పుష్కరమాస శుద్ధ చవతి ౪.

No 249

నందిక ౨౨౯

తెమురువాయువు, నాడీవ్యాధులు,

నడుమునొప్పులు, వాపులు, కీళ్లనొప్పులు.

దగ్గు, జలుబు, తలనొప్పి, వీపునొప్పి — మొదలగు

సకల నొప్పులకును, బాధలకును

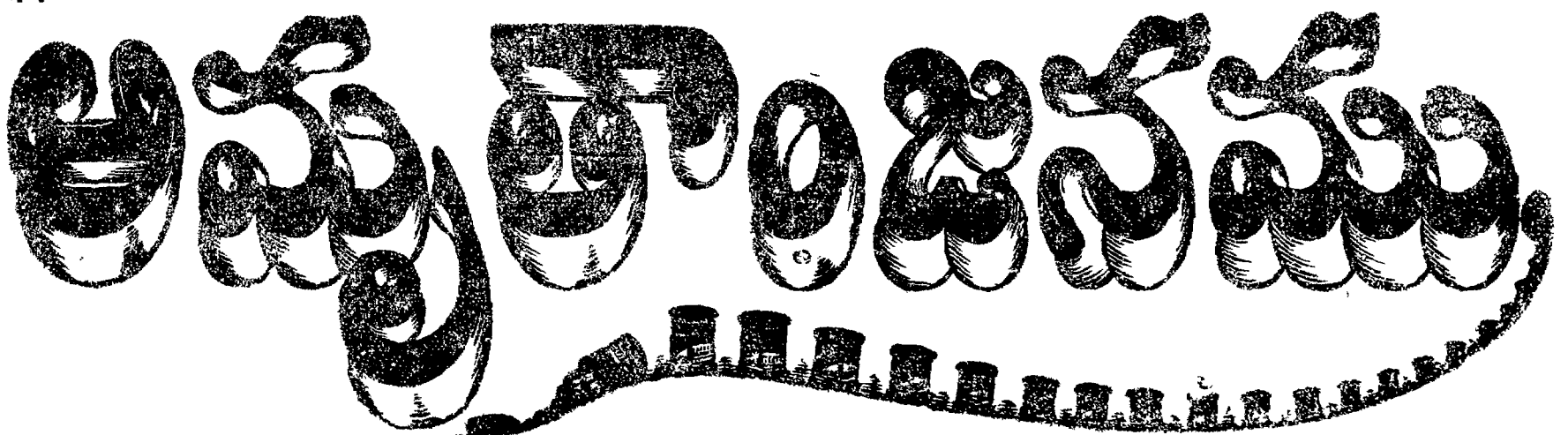
ప్రపంచమునందుండనట్టి, అంజనములు, చికిత్సలు, విరుగుడులు,

నొప్పి నివారణములు, స్వస్థత కలుగజేయునట్టి ఔష

ధములు, పరిహారములు, ఆ మోఘపైన ఔషధములన్నిటికిని

రాబోవు ప్రపంచకాంగ్రెసుకు

ఎన్నకొనబడిన అద్యక్షుడు

మోహినితైలము

5 తు. సూనెగల సీసా 1-కి రూ. 0-12-0

శ్రీ పురుషులు వాడుటకు యోగమైనది.

ఇది మనోహరితమము జేయు విద్యార్థులు, స్త్రీదర్శి, ఉద్యాగతులు మొదలగువారికి కుఖనిద్ర, విక్రాంతినిచ్చును. ముందరల మోహలావణ్యములకు ప్రాపగు కరులును మనోహరముగ జేంచి కాపాడును. ఈతైలమునందుకల రమణీయమగు సువాసన చెప్ప నలవికాదు. తలకు రాచి దువ్వకొనిన ఇరుగు పొయగు వాడలకుకూడ పరిమళము వ్యాపించును. తలలోచుండును పుట్టి నివ్వదు. దీనియొక్క మనోహరమగు సువాసన ద్రవ్యములను జేర్చి తయారుచేయించి తలకొలిది సీసాల విక్రయించి మెప్పులదాడి యుత్తాము. వేరేలకుక సారపరిశీలించిన నిజము తెలియగలదు.

సుందరి తైలము

డబ్బీ 1-కి నెల రూ 0 8-0 వి. పి. 0-13-0

ఒక డబ్బీతైలము విశుద రాచిన ముఖమున ఏర్పడు మోటిమలు మచ్చలునును. ముఖము కాంతిహరి, నున్నగా అద్దమువలె ప్రకాశించును. చర్మము మృదుత్వముకలిగి సాంజా జేరును. ఈతైలము మంచిసువాసన గలిగి మోగడవలె నుండును.

గ్రహణిమాత్రలు

20 మాత్రల డబ్బీ 1-కి రూ. 0-2-0

రక్తరేచనములు, బంకవిరేచనములు, శిశువిరేచనములు, అశీర్ణవిరేచనములు, నీటివిరేచనములు, మొదలగువి ఈ మాత్రలు మూడుపూటలు నేవించిన తోడనే నిలిచిపోవును. ఏటిని పిల్లలకుకూడ వాడవచ్చును. వెంటనే గుణ ముచ్చును.

సుఖభోగి తైలము

డబ్బీ 1-కి రూ. 1-0-0

అన్నివిధముల పుండ్లకును, కొరకు పుండ్లకును ఈ తైలము ఉపయోగించును. ఈతైలమును రాచిన పుండ్లు మానును. లోపలికి మాత్రలను తిన్నవలయును. అన్ని గాయములను మాన్యుకాన సామాన్యమైన గాయములకును వాడవచ్చును.

వజ్రగుళికలు

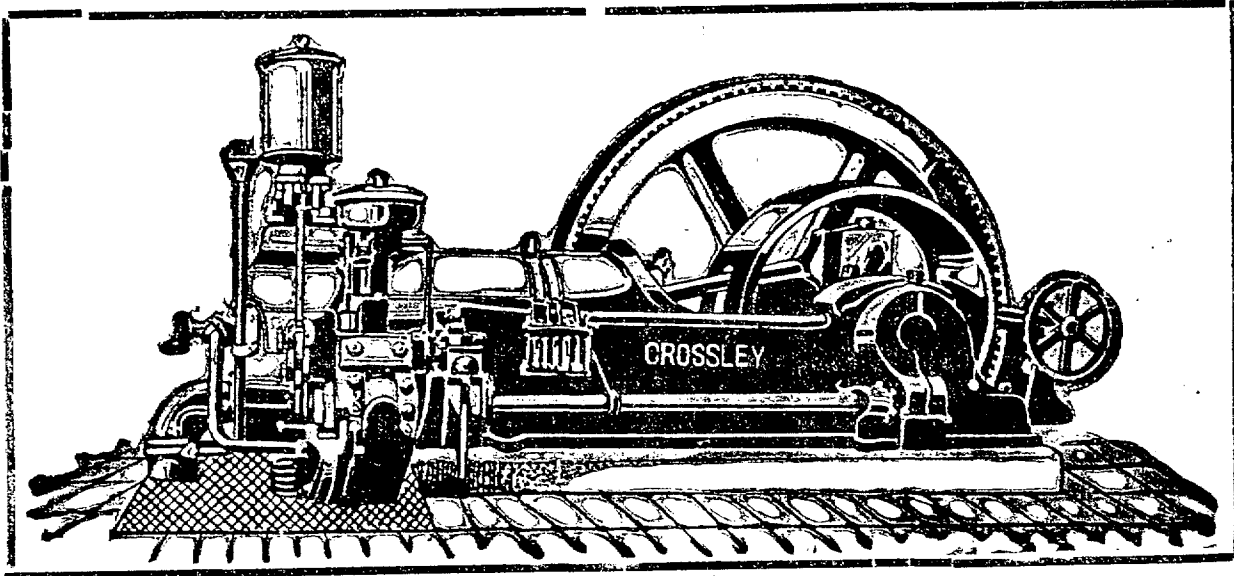
20 మాత్రల డబ్బీ నెల రూ. 1-0-0

ధాతుపుష్టికి, బలమునకు, ప్రాణమునకు రక్తపుష్టయొ నరపటుత్వమును కారణములు. రక్తపుష్టికి వంచి ఆరోగ్యము నకు మూలము. ఆరోగ్యము బహిరంగ శరీరవ్యాయామములనను జితేంద్రియత్వములనను గలుగును.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి లేక నెం. 7 తంబుళెట్టివీది మదరాసు.

క్రాస్ గాను అండ్ ఆయిల్ ఎంజినులు

ప్రపంచమునందు మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనవి, మితవ్యముగలది.

మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనరకము. ఇంటర్నల్ కంబస్టన్ ఎంజినులు తయారు చేయుట యందు 5 సంవత్సరములు అనుభవము గలదు.

నూతన డిజైన్ రింగు శాస్త్రము నందు తెలుపబడిన పకారము నరికొనిన ప్రైము మూవరు మొదలగు వాటితో గలదు.

1546

అనుభవము క్రాస్ గానుడనవనరములేదు. మిక్కిలి సరసమైన గ్రూడాయిల్ నూనెను ఎంజినుకు ఉపయోగించవచ్చును. మిక్కిలి మితవ్యముగలది

ఎంజినిర్లు, రైసుమిల్లు స్వంతదారులు, వ్యవసాయదారులు, యితరులు మాకు వ్రాయకోరెదము.

క్రాస్ బ్రదర్స్ (లిమిటెడ్) 14' బ్రాడ్వే, మద్రాసు

ELECTRO GOLD PLATE WRIST WATCHES.

The very newest style. Th. design and durable finish will satisfy the most critical. Very charming appearance. Fitted with excellant Swiss mechanism.

Guaranteed for three years.

PRICE Rs. 7-0-0 with strap or Bracelet, World renowned "B" Timepiece Rs. 2-8-0

Write to: V. S. WATCH Coy.

P. B. 105. MADRAS

జయవశీకరణి

మూలక సంబంధమైన తాయతి. ధరించుకొన్న రుద్రుల స్వ కాశ్యానుకూలము శత్రుజయము పరీక్షయందు జయము చేయుపనుల ప్రాబుల్యము మొదలైనవి ఏర్పడును. తాయతి 1.5 రు 2.0-0, 5.5 రు 7.8-0 స్వేచ్ఛలుగా వలయు విషయములకును రత్న తయారుచేసి పంపబడును. రు 50/- చార్జియవును. (గ్యారంటీ). ఆంజనేయస్వామి బ్రోతిపాలయము, తిరు తణి, చిత్రావతిల్లా.

Madras-Races 1924-25.

చెన్నపురి

గుంటు పందెములు 1924-1925

ఈదిగున తెలుపబడిన తేదీలలో పందెములు జరుగును

1924 సం॥రం	డిశంబరు నెల	27.
1925 సం॥రం	జనవరి నెల	1, 8, 10, 13, 17, 24, 31.
1925 సం॥రం	ఫిబ్రవరి నెల	7, 14.

ఎలెక్ట్రిక్ ట్రాక్ లో జేటరు బుక్కు మేకర్లు

ప్రవేశకట్టుము:—

మొదటితరగతి: పురుషులకు రు 5. స్త్రీలు రు 3. రెండవతరగతి: ,, ,, 1. ,, 0.8-0.

బీచ్, పార్కు, ఎగ్జోరు మొదలగు స్థానముల నుండి స్వేచ్ఛలుబండ్లు పోవును.

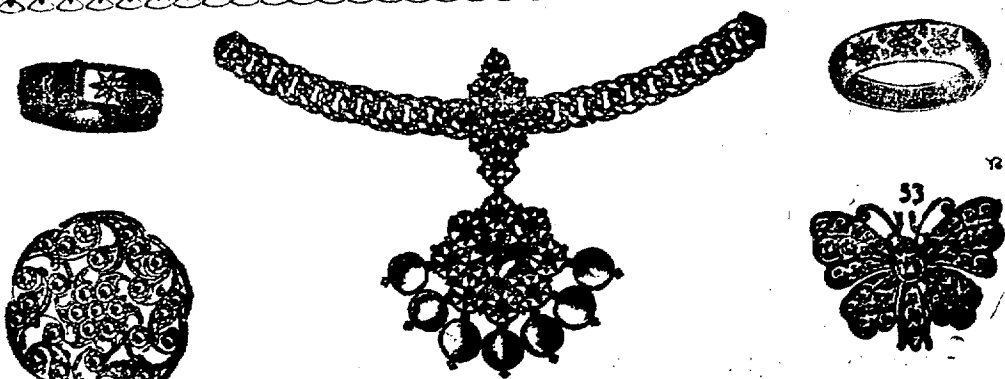
ఇతర వివరములకు గోడలకు అంటించియుండు మా పెద్దనోటీసులను చూడకోరెదము.

వెల్లింగ్టన్ సినిమా,

మాంటు రోడ్డు, మద్రాసు
27-12-24 తేదీ శనివారమునుండి 30-12-24 తేదీ సుంగళివారమువరకు 4 దినములవరకు మాత్రమే

పాడోన్ ఆఫ్ ది నార్త్ స్పెషల్ ప్రమా యూనివర్సల్

విల్లియం డెస్సాండు సాహసకృత్యములు చూడతగినవి మ్యాను, కామిక్ బుక్ చూడవచ్చును.

ది ఆంధ్రాజ్యాయలరి మానిఫాక్చరింగు కంపెనీ

హెడ్ క్వార్టర్స్, బెజవాడ. బ్రాంచి 51, చై నాబజారురోడ్డు, మదరాసు

మావద్ద అనేక రకములు క్రొత్తమోడి నగలుదొరకు స్త్రానము నగలుమ్మ, నవరత్నములు చేసిన అనేక చాదరీల అడ్డగలు, జడబిళ్ళలు, శాగరములు, ఉంగరములు, చంపపవరములు, పతకములు, మొదలగునవి వెండి రైలుకూజాలు, బంబుర్లు, పేలాగిస్సెలు, కాపిస్సెలు మొదలగు పాత్రసామానులన్ని అనేక రకములు కాడ్గోలుములు, మొదలగు అన్ని వస్తువులు యెప్పుడు సిద్ధముగా యుండును. కాను బంగారమునకు ప్లూ చాదివేండికిన్ని రత్నములు మొదలగువాటికి గారంటి యివ్వబడును. నచ్చనివి వాపసు తీసుకొనవచ్చును.

క్రొవెటరు:—కాకుమాను లక్ష్మయ్యచౌదరి,

శనగపాటి కోటయ్య అండు బ్రదరు,

1597

అమెరికన్ రోలు గోలురిస్టవాచి

చేతిలో ధరించి కష్టమైన పనులు చేసినను బాగుగా పనిచేయును.

అమెరికన్ రోల్స్ గోల్డ్ చేతి గడియారము. కి సంవత్సరములకు పూచీ ఇవ్వబడును. ఒక పర్యాయము రప్పించిన తెలుసును. ధర 1-కి 5వ వైపు రూ 5.8-0. 8 మూలలుకలిది వైపున 1-కి 6-0-0. లేడి బొమ్మగల కండువడించు అలారంటియం 1-కి 4-0-0. జేక్-జోక్ లేక టిక్-టాక్ గడియారము 1-కి 2-8-0. ప్రఖ్యాతిగా జగ్జగ్ "సీ" వైపున 1-కి ధర 2-4-0. పుకటక కలములకు గానుండు చేసిన నిబ్బ 1-కి 0-6-0. కే ఎన్. రాధాకృష్ణ అండ్ బ్రదర్స్, 164, నై నాబజారుగోడు మద్రాసు

కమాన్ పాగ్రామ్

24-12-24 లేదా 31-12-24 లేదా 31-12-24 గోవిందపు

నాయకపీఠాలోనుండు సౌందర్యవహూనందు ఈదిగువ తెలుపబడిన నాటకములను ప్రదర్శింతురు.

బెంగళూరు సిటీలోనున్న అమెచూరు ప్రమాటిక్ అస్సోసియేషన్ వారు ఈదిగువ

నాటకములను ప్రదర్శించు 5 గం 30 నిమిషములకు ప్రారంభింతురు.

30-12-24 వస్తూద

31-12-24 లేదా 31-12-24 లేదా 31-12-24 వాత తెలుపబడును.

చెన్నపురి బజారుధరలు

డిసెంబరు 29-వ తేదీ సోమవారము

(1) ధాన్యములు

గనియలు బా 1-కి రు 80-0-0 మొదలు 42-0-0 నాటక	
బియ్యము బస్తాలు మొదలు వరకు	
కుసుమ రెవారిది ,, క 48 గలది రు 14-0-0 14-8-0	
నెలారిది ,, డిటా ,, 15-8-0 16-0-0	
డిటా ,, డిటా ,, 16-4-0 16-8-0	
రాగులు బా. 164 బస్తా 1-కి ,, 5-12-0 9-0-0	
నవ్వులు ,, ,, 20-0-0 24-0-0	

(2) వస్త్రధాన్యములు

కందులు బస్తా 1-కి రు 205 రు 11-0-0 రు 12-0-0	
నెలారిది ,, డిటా ,, 10-8-0 11-8-0	
నెలారిది ,, డిటా ,, 11-8-0 12-4-0	
మినుములు ,, డిటా ,, 18-0-0 16-0-0	
ఉలలు రు 164 ,, ,, 9-4-0 11-4-0	

(3) నూనె వస్తువులు

శుభ్రమున బా 1-కి రు 160-0-0 165-0-0	
నయ్య మ 1-కి ,, 14-0-0 26-0-0	
బొంబాయి నెలారిది బా 1-కి ,, 55-0-0 60-0-0	
ఇతర ప్రదేశము ,, ,, 50-0-0 58-0-0	
బీరు నెలారిది గాను బా 1-కి రు 120 మినుములు 115	
అముదిము బా 1-కి రు 145-0-0	

(4) చిల్లర వస్తువులు

చాయపసుపు బా 1-కి రు 170-0-0 175-0-0	
కూరకసుపు ,, రు 145-0-0 150-0-0	
మిరపకాయలు(గుంటూరు) బా 1-కి రు 129-0-0 140-0-0	
గుంటూరు పాయకట్టు నీలిమంద ముసుగు 1-కి రు 50, 55	
కాళిపా నీలిపాయకట్టు ,, రు 70, 75	
బెల్లము బా 1-కి రు 85-0-0 60-0-0	
దింతపండు బా 1-కి రు 80-0-0 49-0-0	

(5) ఇనుము

కట్ట రకం బా 1-కి రు 82-0-0 88-0-0	
చదరం ,, 82-0-0 85-0-0	
రవుండు ,, 82-0-0 85-0-0	

(6) లోహములు

వెండి 100 రులకి రు 70-0-0 72-8-0	
బంగారు, రులము 1-కి రు 21-8-0 22-8-0	
వరకు 1-కి 14-1-0	
ఇత్తడి బా 1-కి రు 285-0-0 270-0-0	
రాగి డిటా రు 810-0-0 815-0-0	
అస్కాంక్ బా 1-కి రు 88-0-0 88-4-0	

(7) రంగులు అలిజలైను

అల్పకృష్ణము 20 డిగ్రీలు రు 78-0-0	
తొట్టికృష్ణము డిటా 72-0-0	
సింహం డిటా ,,	
గుర్రం డిటా ,,	

(8) మాది

బొంబాయి నెలారిది బా 1-కి రు 820-0-0	
-------------------------------------	--

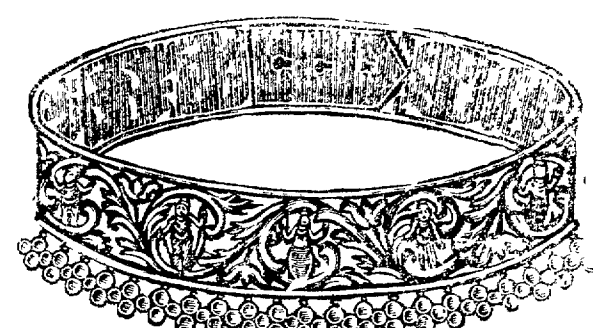
(9) నూలు

బొంబాయి నూలు 10 1/2 పెటె 1-కి రు 8-12-	
మధుర నెం 12 1/2 పెటె 1-కి రు 7-8-0	
పుస్తూరు నూలు నెం 8 1/2 పెటె 1-కి రు 8-12-0	
అహమదాబాదు నెం 12 1/2 పెటె 1-కి రు 7-12-0	
నూరయ్యగ నెం 20 రు 11-4-0	
ఇలాక్ నెం 20 ,, ,, 40 వేలది ఆయిన రు 18-8-0	
గోకాన నెం 12 1/2 రు 9-0-0	
నాగపూర్ నెం 24 1/2 రు 11-10-0	
14 1/2 డిగ్రీల ఫట్ రు 9-0-0	
నెం 20 పెన్ని సింహం యాలై రు 11-4-0	
నెం 22 ,, ,, ,, రు 11-8-0	
నెం 12 1/2 పెన్ని సర్దున రు 9-2-0	
నెం 14 1/2 ,, ,, ,, రు 9-8-0	

గోసా 1-కి రు 2-0-0. కు సు మ వి. పి. ఛార్జీ వేరు యామందు గనేరియా అను నెగరోగమును 24 గంటలలో నివారించి మూత్ర ద్వారమునుండి వెలువడు ప్రాసమును మూత్రము విడుదలవ్వకుండు గలగు చురుకుపోలు, మొదలగు బాధలను, నెలనే నిలిపివేయును. శ్రీలంకగలగు యేవిధమయిన కుసుమవ్యాధు లయినను ఆశ్చర్యముగా కుదుర్చును. ఆనందకుటీరము, పోస్టుబాక్సు. 246

ఆలస్యము చేయక ఒక దఫా మా ప్రదర్శన కాలకు వచ్చి సరిశీలింపుడు. 1824

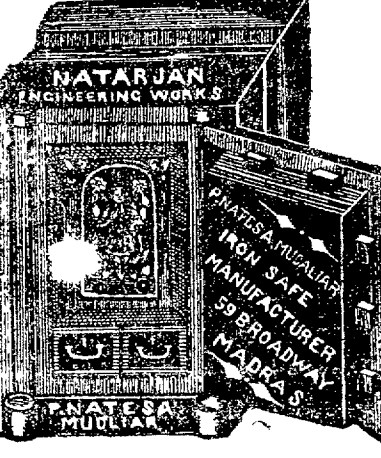
నాగవత్తులు

ఇవి 6 సవరములు మొదలు 14 సవరములకు అనేక మోస్తరు లో నవనాగరికమునకు తగినలు తయారుచేయుదును. వాతకావరక అంగరము మొదలు ముప్పాతిక అంగరము పెడలువరకు చేయవచ్చును. వీటికి తరుగునక వాజూరి రు 25 లు మొదలు రు 35 లు వరకు గలదు. పుష్పరా గములు, పట్టెకంపులు, కత్తెములు మొదలగునవి

చేర్చినవాటికి ప్రత్యేకముగా సామ్య యియ్యవలెను. అన్నిరకపు వెండిసవరములందు నగలు, సామానులు వ్రాకు లో సిద్ధముగానున్నవి. ఒకసారి వచ్చి ఒక చిన్న ఉరువునుమావద్ద తీసిన మానవ్యకము మీకు తెలియను. మాచి త్రవిచిత్రపు 172 ఫుటల క్యాబలను 1-కి రు 1. తెలిపిన నెం 802 రింతిలివాడను "ఉమ్మిడియా" ఉమ్మిడి రామయ్య కెట్టి, గురుస్వామి కెట్టి కంపెనీ, నగలవర్తకులు, 25, నై నాబజారుగోడు, మద్రాసు.

న ర న ము దృ డ మై న ది న మ్మ క మై న ది

యిప్పటిమోస్తరు ప్రకారము బాగుగా తయారుచేయబడిన ఇనుపవెట్టలు ఈదిగువ తెలుపబడిన వారివద్ద ఆమ్యకమునకు సిద్ధముగాయున్నది. కాంతులు, కంపెనీలు, కార్యాలయములు, శోతకరీటి సంఘములు మొదలగువాటికి సరఫరా చేయబడినవి. (1429)

పి. న తే శ మొ ద లి యార్,

ఇనుపవెట్టలు చేయువారు, ప్రాచీనము, 1899, బ్రాడ్వే, మద్రాసు. నటరాజన్ ఎంజినీరింగు వర్కుసు. ఇరిన్ అండు బ్రాన్ ఛాండర్లు ఆయిల్ ఎంజినులు, మోటారులు, మెషిన్ భాగములు, మొదలగునవి రిపేరు చేయుటయందు సమర్థులగువారు. రై నుమిల్లుకు కావలసిన సెలెండర్లు, సాస్టింగు, నట్టలు, సరసముగా యివ్వబడును. నుబ్బరాయపల్లె డిడ్, పెద్దనాయకపేట, మద్రాసు. మెషిన్లకు గంబంబించిన భాగములన్నియు అర్ధరు యిచ్చి, తయారుచేసి యివ్వబడును. ఈ రైరములు ప్రాసిన బడులు వ్రాయబడును.

వెలస్వల్పము! ఫలమత్యధికము!! ప్రతియొక్క రుతి వ్యక్తి వాడతగినది!!

పాశ్చాత్య శంకటాచలపండితులు వారి లోకామయవార కస్తూరిమాత్రలు:—ఈ దివ్యవధును మిక్కిలి విలువైనకస్తూరి, కుంకుమపువ్వు, పచ్చకర్పూరము, అమూల్యమైన పనమూలికలచేర్చి తయారుచేయబడినది. ఇంత విలువగల కౌండ్లములనువారు మొదలు భాగ్యవంతులు వరకు కష్టములేక కొనుటకై 250-300 మాత్రలు గల బుడ్డి 1-కి ధర 0-4-0 కే యివ్వబడుచున్నది. 6 లు 1-4-0. పాకింగు. పోస్టుబాక్సు. రిడ్డెలు మొదలు పెద్దలవరకు సాధారణమైన వ్యాధులన్నిటికి అనుపాదధేదములతో వాడవలెను. ఇంకా ఈ దిగువ తెలుపబడినవి అత్యద్భుతమగు గుణమిచ్చును.

వ్యవస్థాపకసాయనము:—లహిసము, రక్తిములేనివారు, నిశ్చిత్తులు, జ్ఞాపకశక్తిలేనివారు, అతి వాక్ ము లగు వ్యాధులు కలవారి కిదిరామబాణముకావలెను. వైద్యాధులను కుదుర్చుటయేగాక మంచిర క్తివృద్ధిని, అమృత మైన ధాతువృద్ధినికలిగించును. 2-0-0-0

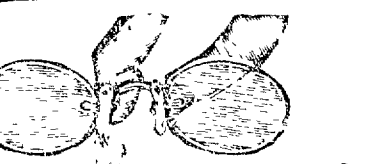
మహాభృంగామలకతైలము:—కంఠుమంట, నిద్రలేమి, మనస్సుకు వ్యాధులు, విసుగు తెలనొప్పి మొదలు పనిచేయకుండుట మొదలగు శిరో, నేత్రరోగములను తిప్పక కుదుర్చును. 0-కి-0

శుభ్రపరిహరణి:—ఎట్టిరకము తీట, పొడ, ఎంతకాలము నుండియున్నను మూడుపూటలలో మోడిపోవును. 0-4-0-0

శాంతిశాంతము: కండ్లలో ఎలుపు, నీళ్లుకారుట, పుకకాయండుట, కండ్లనొప్పి, కండ్లమంట మొదలగునవి మామగలు 0-కి-0-0

మా మోవధములన్నియు ధరస్వల్పము, ఫలమత్యధికము. దీనినిజము ఒకసారి మామోవధములు కొనినవారకే తెలియను. పాశ్చాత్య శంకటాచలపండితులు, వైద్యకాలాధికారి, ప్రధానవైద్యులు. 1

శ్రీ సీతారాధువవైద్యశాల, మైసూరు.

శాస్త్రీత్వా నైత్రములను పరిక్షించి, ప్రదేశము ననుసరించి గ్యారంటీమీద నులోచనములు యివ్వగల సమర్థులు.

మెసరు: వి. గూడ్ వాసి ఆంగ్ల సనాతెనాలి.

రెండవ ఆఖరి భారత ఆధ్యాత్మిక మహాసభ

బెల్గాము నందు నమావేశమగుట

వీ యా మ కాంతి ఘోషము గారి ఆధ్యక్షోపన్యాసము

ఆత్మ - దాని శక్తులు

(నిన్నటికరువాయి)

వైవాక్యములు అప్పుడు, రసాయనిక శాస్త్రజ్ఞులందుకు పూర్వాచారపరాయణులందుకు గొప్ప ఆందోళనమును గలిగించెను. ఆధ్యాత్మికవాదులం దాయాఆందోళనము చిరునవ్వుగలిగించెను. కొలంబియా విశ్వవిద్యాలయ పండితుడగు ప్రొ. జేమ్స్ హిస్టోరియన్ ఆఫ్ ఆరియన్ థియోసోఫీ అభిప్రాయముల ప్రకారముగా బలపరిచిరి. కాని, ఈ సిద్ధాంతములు యదార్థములని అంగీకరించినందు ఇంకను సంశయములకు వారు మార్చి పండితునివంటి వారుగలరు. మార్చి పండితుడే స్వయముగ పరిశోధనలనొనర్చి అందు "మోసముగలదనుట సంభవము" అని అంగీకరించి "ఆయినను నేను దీనినమ్ముచాలను. ఒక భూతమువచ్చి నాతల్లిని నుడివెను. ఇందలి అసంగతమును జూచుదు. ఆమెకు అత్యంత ప్రేమాస్పదుడగు కొడుకునకు నే నచ్చటనుండగానే, నామీద వానిహింసక, మరియొకరి నానిహించి మాటలాడెను. ఇట్టిది తలంపుటైన నసహ్యకరము" అని నుడివెను. వైవాక్యముల నుంచి వ్యాఖ్యాన మవసరము.

శాస్త్రము దానిజననము

మనీషిని సమ్యక్సంపదించి వశీకరణమొనర్చుకొను శక్తి శోషకు శాస్త్రమునుగూర్చి కొంచెము నుడుపుటగూడ నవసరము నక్షత్రశాస్త్రమునుండి జ్యోతిశశాస్త్రము ద్వారామందిన విధముననే, సమ్మోహనశాస్త్రమునుండి (Mesmerism) వశీకరణ శాస్త్రము (Hypnotism) ముద్భవమందెను. మెక్లెగను ఆచరియించుచున్న, అవలంబించిన సమ్మోహనసిద్ధాంతములు, విరతజేతమునం దనాదిగా నాచరణలో నుండెను. రోగియొక్క రోగమును స్వర్ణతేతను, ఏకాగ్రముగ జూచుటచేతను, మంచితకవిధములగు చాలకాలముగా భారతీయులలోగమును పోగొట్టుచుండెడివారు.

ఆధునిక గ్రంథకర్తలు వాని నాధారముగ జేసికొని మత, తత్వ, తాత్విక సిద్ధాంతములనుదెచ్చి బలపరుచుచు విపరీత సిద్ధాంతముల గావింపబడు ప్రారంభించుచున్నారు. కాని ప్రస్తుత శాస్త్రజ్ఞులకు మనమెట్టి కేరులు పెట్టుకొనినను-అందు గల సిద్ధాంతములన్నియు, మన పూర్వపు ఋషులయందును, యోగులందును గల ఆధ్యాత్మిక శక్తుల పునరుద్ధరణమేగాని వేరుగాదు పూర్వపుయోగుల కీవిషయమునగల గొప్పశక్తులం దివ్యము మనము సంపాదించగలిగిన దొక్క సహస్రాంతమైన నుండదు. ఇంకను మిగిలియున్న రహస్యశక్తుల నన్నిటిని, మనము తిరిగి సంపాదించవలసియున్నది. ఇది దేలికపని గాదు.

వశీకరణ శాస్త్రమునకు జన్మప్రదేతమును గనుగొనుటకు మన మెక్కువమారును పోనక్కరలేదు. మెక్లెగకాలమువరకు పోయినవారును. జంతువులకు, ఇతరుల నాకర్షించు శక్తిగలదని ఆతడు నమ్మెను. ఇది 17 శతాబ్దము మాట. అటు తరువాత మెక్లెగయొక్క ఆనుచరులు మెక్లెగిష్టులు అని పిలువబడుచున్నారు. జంతువుల కాక్ష్మికశక్తి గలవను సిద్ధాంతమును ఆప్యజితుండియు మెక్లెగిజమని పిలుచుచున్నారు. మెక్లెగ 1733 సం॥ జూలై 29 1815 సం॥న మరణించెను.

జేమ్స్ ఫ్రెయిడు అనునతడు, జంతువుల ఆగ్రహశక్తిని గురించి, మరియొక సిద్ధాంతమును బయలుపరుపు ప్రారంభించుట తో వాళ్ళాత్మసమ్మోహన శాస్త్రమునందు రెండవక ప్రారంభమయ్యెను. మెక్లెగ ఆగ్రహ శుద్ధివిషయములకు గాను కొయ్య, గ్లాసు, నుడ్డపేతక మొదలగువాని నుపయోగించెడి వాడు. ఫ్రెయిడుగారు అట్టిసాధనము చేర్చియునక్కరలేదనియు, రెండవ ప్రస్తావన కేరాలముగ జూచినయెడల ఆకర్షణ గలుగుననియు సజాతీకరించి ఈ ప్రవృత్తికి హిమ్నాటిజము అని మొదటి ప్రాతిపదిక పెట్టెను.

క్రాత్రి (హిమ్నాటిజము) వశీకరణపద్ధతి వచ్చిన తరువాత వెనుకటి మెక్లెగపద్ధతి ను దుర్మోక్షము తగ్గిపోయెను. కాని దావ్యులు ఏ. లీబునాట్టగారి పరిశోధనలవలన గాని, ఫ్రెయిడుగారు కనుగొనిన విషయములకు ప్రాముఖ్యతలేదు.

వశీకరణశాస్త్రమునందు - రెండవవాని పూర్వయునునందు ముందుగా నొకవిధమున శబ్దప్రాయము గలుగజేయుట ప్రధానమగుభాగమని లీబునాట్టగారు పరిశోధనలవలన కనుగొనిరి. వారి పరిశోధనలవలననే, వశీకరణశాస్త్రము ప్రస్తుతమునట్టి స్థితికి రాగలిగెను. రోగములను తొలగించుటకే శాస్త్రము నుపయోగించుటకు, వీరి పరిశోధనలే మూలకారణము.

వైద్యమున వశీకరణశాస్త్రముయొక్క ఉపయోగము

రోగుల రోగముల నివారించుటకు, నునుమ్యుల బాధలనుపశమించ జేయుటకును, నుపయోగపడుటయందే వశీకరణ శాస్త్రముయొక్క విలువ ఆధారపడి యున్నది. వైద్యవశీకరణ సాధనములను అయిదు విధములుగా విభజింపవచ్చును. విద్యుత్ నివారణము-మానసిక నివారణము-ఆత్మీయ నివారణము-భావోద్బాదక నివారణము-ఆధ్యాత్మిక నివారణము. మనీషియొక్క దేహ నిర్మాణమంతయు, దెలియనివారికి వశీకరణశాస్త్రము వలన వ్యాధులెట్లు నివారణమగునని ఆశ్చర్యముగలుగవచ్చును.

శరీరమంతయు అనేక కణముల కలయికచే నేర్పడెనని సయిన్సు చెబుచున్నది. "వ్యూహము" వేర్వేరు "కణములును" కణములయొక్క కలయికగానివేరుగాదు. ఇట్టి అవియ విములన్నియు "మెదడు"యను కేంద్రస్థానముతో సంబంధముగలిగియుండును. అందుచే శరీరమునం దేభాగమునైన నూదితో కొంచెము పొడిచినయెడల వెంటనే అచ్చటి నరము లా విషయమును "మెదడు"నకు చెబుచును. ఆ విషయము దెలియగానే శరీరమునం దన్ని భాగములకును తన చర్య తీర్చు నుటకుగాను "మెదడు" వుత్తర్యులంపును. శరీరమునందలి కణములకు ఆధ్యాత్మికమగుచుండుననుగలదను విషయము నెవ్వరును కాదనజాలరు అవి వెంటనే బాధగలిగిన భాగములకు వెళ్లి గాయమును కప్పివేసి, బాధనివారణ మొనర్చును. గాయము మానిపోవుట, మొదలగునవి, శరీరములోని కణములయందు చనమునకు నిదర్శనము.

చికిత్సా విధానముల నొకటికంటె నిచట చేర్చుటకు ఆ ప్రస్తుతము గాదని తలంచెదను. సర్వసాధారణముగ ఆచరణయందు "మానవా చికిత్సావిధానము" ను గూర్చి చెప్పెదను. రోగికి ఎట్టి శరీరాభిగలగవలెనో దానిని చికిత్సకును స్పృహయును బాహ్యసూచనలు ప్రయోగించుటపై నీ విధాన మాధారపడియున్నది. వేర్వేరు మనుజులకు మానవల గ్రహించుటయందు వేర్వేరుమార్పులుగలవు. వశీకరణపద్ధతిన స్థితియందలి ముఖ్యముగ వృద్ధియొందును. రోగియొక్క గ్రాహక శక్తి వృద్ధియైనపుడు వశీకరణ సమయమును చేయుచు మానవ అపరిమితముగ పనిజేయును. రోగి నిద్రపో గోరబడును. ఆతడట్లు గాధముని నిద్రలో బడిపోయిన వెంటనే చికిత్సా సూచనలను గ్రహించును. పిదప నిద్రనుండి లేవవలసినదిగ రోగి బడినపుడు శీత్రములకు తెరచి యధాప్రకారానికి వచ్చును. వశీకరణపద్ధతిన స్థితియందు రోగినిర్మాణములన్నిటిని పోగొట్టు సూచనలు గావింపబడును మరియు సాధారణ ఆరోగ్యము దేనిపై సాధారణమునో అట్టి శీర్షక శక్తి బాహ్యంతరపదార్థ గమనము మొదలగు స్థితిగతులను పోషించును. ఆ విధముగ అవయవములు సామాన్యస్థితిగతులకుం దుండును. వానినే మనము ఆరోగ్యమని చెప్పవచ్చును.

ఎన్నియో అడ్డంకులున్నను చివరకు మనోవశీకరణ శక్తి చికిత్సాశాస్త్రమునందు గౌరవనీయులగు స్థానమును గాంచినది. విశ్వవిద్యాలయ తరగతులందును, అసంఖ్యాకములగు వైద్యమహాసభలందును తనముగ స్థానమును జయించెను. చాలకాలము జరిగినపదవ ఇతరులకు మన వైద్యశాస్త్రము ధీమతలె బయటికివచ్చి కానసాధికారముచే వశీకరణశక్తి సాధనవైద్యులచేమొదలై ప్రయోగింపబడవలె ననుచున్నారు. మానవవిధానములతో చికిత్సయొనరించుట వైద్యులతో నేమా

(తమకు సంబంధించినదిగాను గావున వారిసాక్షు లేకరణముపై సాధారణవిధానముతో తలచియున్నాము.

వైద్యశాస్త్రమును ఏమిన్ని తెలియనివారితోను వశీకరణ ప్రవృత్తినులు బయటముగ జేయుటకు సాధారణముగ యున్నాను. అదియునుగాక, నాధ్యంతరపట్టణమునకు ఒకనివులుడును ఇంద్రవాతికుడు, రోగినిదీక్షకుడు మానసికశక్తిని బాధనముచే వందలకొలది మనుజులకు తలవిధములకు శాస్త్రము అభ్యయముజేసినవానిని నేనెరుగుదును. ఇదియంతయు నేర్పరియగు మానసిక శక్తికుడు గావలెననిన వైద్యవస్తువుగా శాస్త్రమును సుశిక్షితుడై యుండుట అత్యంతావశ్యకముగాదని జాపువరము చున్నది. కానలిన దేవన వశీకరణశాస్త్రముయొక్క ప్రయోగ సాధనములను, నూత్రములను కాగన నెరుంగుటయే. నిపుణుల మానసిక చికిత్సకుడు ఉపయోగించు సాధనములు మందులు మూలికలు ద్రావకములు కర్మము కటాయణ గావు. కాని శాస్త్రముయొక్కయు మానసికయోగముయొక్క భావము, వానియొక్క మానసికరూపములను సరిగ గుర్తించి తెలిసికొనుటనే తనే శాస్త్రములను బోధించుట వశీకరణశాస్త్రము ఉపయోగకరముగ ప్రయోగింపబడగలదు. కావున మానసిక చికిత్సకుడు విశిష్ట వైద్యుడై యుండ నవసరము లేదు. మరియు ఆత్మకు శాస్త్రములకును ఒండొంటికే సంబంధమేమియు లేదు. వాని సిద్ధాంతములందు ఉత్తర దక్షిణ ప్రభుత్వములంత వ్యత్యాసముగలదను విషయమునో మిగిలిన వాలోనేకేరంబెదరని నమ్మకము. కావున నాయభిప్రాయమేమన వైద్యులు ఈవశీకరణశాస్త్ర సాధనము తాము మాత్రమే చేయునటుల కానన దిర్ఘాము ము కొరుట కాక సహితముగ లేక, అనుచితముద నున్నది. అట్లుగాక మానసిక చికిత్సకుడు బయల్పడి మందులకు-లేని ఈచికిత్సావిధానము మన కెల్ల రకు నెలియ జేయగలకాలమును మనమావ్యసించులసియున్నామని నాతలంపు. ఈలోకమును వివేకవైపులతో సంభాషణము నలుపుటయందలి విధానములను, సాధనములను క్షుప్తముగ తెలిపెదను. భౌతిక రూపముగాని లేక ఆధ్యాత్మిక శక్తుల ప్రవృత్తి మనుగానివాం దజేయుగోరు ప్రతిమానసిక శాస్త్రచేత్రయున్న తగినంతవరకు ఆత్మల సమర్థితుడై యుండవలెను. ఆధ్యాత్మిక సిద్ధాంతముపై వ్రాసిన ఒక పుస్తకమందు వేర్వేరుసాధనములు వ్రాయబడి యున్నవి. వైవిధానముల మూలకముగ లియోనార్డు, శ్రీమతి, శేతోన్ కెకెడి, పిటర్సు మొదలగువారు, ప్రయోగించిరి. క్రిందను మరొకన్నివిధములతోడ సర్. ఆలివర్ లాడ్ గారు విరోధా మహాసంగ్రామమునందు చరిత్రాయితవ కనిపింతుమారుని నుండి వార్తలకు గ్రహించ గలిగెను. "రేముడు-జీవితము, మరణము" అను పుస్తకమందు సర్ ఆలివర్ లాడ్ తనకుమారు నివ్వనుంచి ఆధ్యాత్మిక ప్రపంచమునుంచి సరిగ నెట్టి సందేశములగాంచినది, వానిరూప మెట్లు నిస్సందేహముగ కనిపించిన విషయమంతయు ఇల్లించియున్నారు. ఈ పుస్తకమును చదివిన దేనిని నమ్మనివాడైనను, మనుజుడు శరీరము వివేకపరమ జీవించుటకుగూర్చి విశ్వసించకపోడు.

నవీన ఆధ్యాత్మిక సిద్ధాంతములవలన గోగారిటీను చేపిన ప్రవృత్తినులు ఫలితములను జెప్పెదను. "ఈవా" అను ఒక శరీరమునుండి కొంతవరకు చర్యముద్యారా, చేతులద్యారా, ముఖరంగ్రములు, ముఖ్యముగ నోటినుండి ఒకవిధముగ తలని పదార్థము బయల్పడెను. బయల్పడినపుడెల్ల చాయాపటము దీక్షుబడెను. ఇది ముట్టుకొనుటకు గట్టిగ నుండెను. దీనిచేత "Ectoplasm" అందురు. ఇది యొక క్రాత్రి పదార్థము. ఆబాతిక శరీరము నుండియే ఇది వచ్చెను. ఆపరిశోధనానంతరమున ఆమె శరీరములో ఇది యంతయు అంతర్గత మాయెను. ఒక్కొక్కప్పుడు అతివిస్తారముగ వచ్చి పూర్తిగ ఆమెను కప్పి జేయునటులుండెను. తానుబడు బిగుడుగనుండెను. కాని రూపమున రంగున మారుచుండెను. అది ఉత్పత్తి యొక్క పదార్థము గలుగజేయుచుండెను. దాని నేమిచేసినను ఆమెను బాధించి నట్లేయుండెను. ఆకస్మికముగ వెల్లుగు గలిగినపుడా ఎక్స్ ప్లాసము ముతలంపవచ్చును, లేకపోవచ్చును. కాని ఎల్లపుడు ఆమె శరీరవం దొకవిధముగ చికిత్స గలుగజేయుచున్నది. తిరిగి అంతర్గత మగునపుడు ఆబాతిక శక్తియులపై చిన్న రేమియు గానరావు. "ఈఎక్స్ ప్లాసము" యొక్క ముఖ్యమగు సూచన మనమనుజుల వ్రేళ్లు సాస్త్రములు ముఖ్యుల ర్భాగమును చూపును. మొదట అనుపడి అనుపడనటులుండును. కాని తరువాత త్వరతముగ కనిపించి మనుజుల రూపములకు విటికిని తారతమ్యము లేకుండ జేయును. మానవునికంటె క్రింద చాల ఆశ్చర్యకరమగు విషయముగాదా? ఈ ముఖములు అవయవములు

బ్రతియున్నట్టి మినుకాని ఆయనము లంతగ నుండును. కాని తరుచు స్వప్నముగ నుండి వృద్ధిజొందును. ఆమర్చులను మన మేమి చేయవలెను. అందు మోసముగలవని తలంచుటవలన ప్రయోజనము లేదు. ఇవన్నియు ఇటలీ జర్మనీవారలు చేసిన పరిశోధనలవలన నున్నవి.

భూతముః ఛాయాపటము

కీ. శే|| డబ్ల్యు. టి. పైలు కాశీగార్లు మరణానంతర జీవితమునకు ప్రబల నిదర్శనమిచ్చినవారై నున్నారు. ఈ విషయమును గురించి సర్. ఆర్.గూగురు పుస్తకమును వ్రాసియుండిరి. హెన్రీగారిపద్ధతి సరాజేషణియము. సర్ ఆర్.గూగురు హెన్రీగారిని తేసిరి. మృతుల ఛాయాపట గ్రహణనిజపరిశోధనలు మాకును ఆనుభవవేద్యమే. మానసియలగు మాజనకుని ఆజ్ఞ సమసింది పెక్కు సంవత్సరముల క్రితము కీ. శే|| నా యనుగు సోదరుని బొమ్మ నొకదానిని తయారు చేయుమని న్యాయార్థులొనన్న బాంకు సోదరీమణులకు లేఖ వ్రాసిరి. ఆ ప్రకార మానాసీమణులు నా సోదరుని పటమును తయారుచేసి పంపిరి.

భూత ప్రపంచావలోకనము

మరణానంతరజీవులను ఆజీవప్రపంచమునూర్చి కొన్ని మాత్రముల నిచట పొందుపరచుచున్నాను. ఈ మరణానంతర జీవులు సజీవులగువారలరూపాంతరములే. ఆప్రపంచములో ఆయాస్థలములకు సంబంధించిన స్థలములను బట్టియుండును. ఈ ప్రపంచములో మనకర్మముబట్టి మరణానంతర ప్రపంచమునందు గూడ అనుభవించుచుండును ప్రకృతిమందు మనకున్న ప్రేమానురాగములు, ఆభిరుచులు తదితరములు ముందుజన్మకు తయారగును. ముప్రసిద్ధ పరిశోధకుల యమాల్యమును ప్రధానాంశముల నిట్లు నిర్ధారణ చేసిరి. చనిపోయి రని మనము తలంచుచు వారెల్ల ను నిజముగ పజీవులయ్యె యున్నారు. సహజకేరీరములను ధరించియే ఆచటజీవింపుచున్నారు. కుటుంబ, స్నేహవర్తమనుకార ములులే సాగుచుండును. మృశ్యువు జన్మవలెనే సహజమైనది. కేరీరమార్పు తప్ప వేరేమియు లేదు. స్వల్పమార్పుమాత్రము గలదు. ఆప్రపంచము నందుగూడ ఈ ప్రపంచమువలెనే జీవనాధారము గలదు. ఈ ప్రపంచమున మనియుండు జీవులనువనము తెలులగుచు చున్నవో ఆలోకమునగూడ వారికి అంతయు గడిచిపోవుచున్నది. కారవాది నరకభాషలు అని తలంచునవి ప్రత్యేకముగ లేవు. ఆత్మకు నాశనములేదు. దీనినిబట్టి తప్ప జేసినవారును జేయనివారును సమానములు ముఖభేదించుచున్నారని చెప్పవగునా? ఎంతమాత్రములుగారు. “ఈ భౌతికకేరీరమును చాలించిన వ్యక్తి శీలము మార్చుకొనలేదు. ఇచ్చునున్న కామ్యములు తలంపు లచ్చుటగూడను వాని వెంటాడుచున్నది. వైరున్నదుస్తులవలె బాహ్యస్వరూపము మారినది. భౌతికప్రపంచమున దుర్బీతిగ ప్రవర్తించినవ్యక్తి అచట సద్గతికి అర్హుడు గాదు. పరిశుద్ధ ప్రదేశమును గాంచాలడు. అట్టి వహాసీయుల జరి జేరజాలదు.

మన విధి

మానవుని జీవితము నిజముగా మరణానంతరము ప్రారంభమగునని హిందూశాస్త్రములు తెల్పుచున్నవి. మనుష్యమౌత్సల క్షీణతవలన యెల్లయెడల ఆర్షదీయమగు విశోధములు లోపములు పాపములతో నిండియుండి క్షణస్థలముగానున్నది. ఇవి మానవుని నిజమగు నభివృద్ధికి భంగకరములు. మనము చుట్టును మాయచే ఆక్రమింపబడియున్నాము. మాయాపాశములపడి నాశమొందరాదని చాలసీలిబోధలు హెచ్చరించుచున్నవి. జీవితము యొక్క ముఖ్యాదర్శము నిజమైనదే మనదేవునిగుర్తించి ఆతని యందు ప్రేమనిలుపుటయే. ప్రపంచజీవితాన్నింటియందున్న నాశనమును మనువారు. పాశ్చాత్యవేదాంతములనుగూడ నశ్చేతస్వియున్నారు. ఇస్లామాయ సాంఘికశాస్త్రముల పరిచిన గ్రంథకర్తయగు సర్. హెచ్. రైడరు హాగర్డగారు యిట్లు చెలిపిరి:—

“మన జీవితమునందు యీప్రపంచమువై నున్న కాలమతి స్వల్పవిషయ మనియు గమనింపదగ్గదే కానియు నాస్వాదు భవమువలనను అనేక గ్రంథవతనము వలనను తెలిసికొంటిని రానున్న నూరేండ్లలోపుగ యీ ప్రపంచవిషయములగూర్చి మన శ్రద్ధవలన చెలియునో ఆవల జీవనముగూర్చిగూడ నంత జానుగా తెలిసికొనగలగుదుమని నానమ్మకము. ఈయుద్దేశము నాయొక్క యనుభవ ఫలితముగ నేగాక, సందేహింపరాని యితర శాస్త్రజ్ఞుల యనుభవమును బట్టి గూడ తెలుసుకొన గలిగితిమి”.

ఇతరపద్ధతులు విఫలమైనప్పటికి, మనుష్యమాత్రులకు సోపానయోగకరమును సంఘమునకు ప్రపంచమునకు గూడ తెలుపేయనట్టి ఫలితము లానగూర్చునట్లుగా యీభూమిపై జీవితము గడుపుకొన గల్గువారిగా జేయుటయందు ఆధ్యాత్మికబోధ జయము గాంచగలదు. కావున ఆధ్యాత్మికజ్ఞానముయొక్క లాభములను తెల్పింప నలవిగాకుండును. దీనివలన ప్రపంచమంతయు మారిపోయి శాంతిసౌఖ్యప్రదమయి పోవును. దుఃఖభూయిష్టముగా నుండుటకు బదులు స్నేహభావమును సౌఖ్యమును పెంపొందించును. యుద్ధములు, సంఘవైషమ్యములు మత తగవులు అంతరింపవలెన్న ఆధ్యాత్మికజ్ఞానమే సాధనము.

జూడవుని స్థిరనివాసమును ఆవలప్రపంచమునకు సిద్ధముగనుండుటనుగూర్చియే మానవుడు ముఖ్యముగా నాలోచించుచుండవలెనని ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానము తెల్పుచున్నది. కాని అధునిక నాగరికత యిట్టిపరిధినితలంపింపలేని లక్ష్యముజేతక మనజీవమంతయు ధర్మావస్థకు భోగలాలసత్వమునకు ఇంద్రియలోలత్వమునకే సుక్ష్మమనట్లు భావించేయవచ్చును. మన యిరుగుపొరుగు వారలకన్న మనమధికముగనుండుటయు ఇవియే మానవున కర్తవ్య సౌఖ్యప్రథమని బోధించుచున్నది. ఇట్టి అపవిత్రబోధయే విరోధాఖండమును యుద్ధప్రియముగ చేసి, వివిధ మతములమధ్యను కార్మికధనాధికులమధ్యను ఉత్తమ అధమతెగలమధ్యను, ఇన్నవనీల ఓట్టివిషయముతో స్త్రీ పురుషుల మధ్యనుగూడ పోరాటముల గల్పించినది. పాశ్చాత్య నాగరికత కల్గి పాంశికవాదులు, అలివాదులు, నికొలిష్టులు, సోవెల్టులు అను యిష్టుల భేదములు నచ్చినవి.

కాని ఇంద్రియలోలత్వము, జేమజము, గర్వము మున్నగు మోహభవముల వలన నిజమైన సౌఖ్యము గల్గునా? లేదు. అల్లయినచో విరోధాలలోని బాదులు, విస్వామ్యులు ప్రపంచమునులందరిలో ఆత్మశాంతి సౌఖ్య పంతులై యుండవలసినది. నాకు సౌఖ్యమునకు చాలమారుగ నుండేరని మనకు చెలియును. ఇంగ్లాండు చక్రవర్తికి గొప్ప మార్కుడస్త్ర వింపనంత సామ్రాజ్యము గలదు. ఊహింపలేనన్ని సౌకర్యములు ప్రపంచమందు మనుష్యమాత్రునకుండవలసినన్ని సదుపాయములుగలవు: కాని సారథ్యాదులు తనకు విచారము లేదని చెప్పగలదా? అధికారము నుపయోగించుట జ్ఞానముగాని మానసముగాని విస్తరింప జేయదు. క్షీణింపజేయును. అధికారమున్నచో యొక నశికముగా నుండినను అభిలాషను గల్పించి అది లేకపోయేనే యను దుఃఖమును కలిగించునేగాని సౌఖ్యము నీయదు. పరిపాలనాధికారమునం దున్నవారు యీ సత్యమును గుర్తించినచో యీ ప్రపంచమందు దుఃఖము అన్నియు అంతరింపగలవు.

సభలవలన లాభములు

కావున ఆధ్యాత్మికసభలను నేడు మనము జరుపుచున్నట్లే జరిపి, ఆధ్యాత్మికజ్ఞానమును ప్రజలలో విస్తరింపజేసినచో గత లాభము యొలికిని తెప్పలము. మనదేశములో సీసభ యెడెడ్లనుండి జరుగుచున్నప్పటికి విరోధా ఆమెరికా దేశములో చాలకాలమునుండి ఆధ్యాత్మికసభలు తరుచుగ జరుపుచున్నవి. ఈ సభలవలన చాలలాభములుగలవు. మొదటి జేమన జేతావ్యమందు నిమజ్జితైస్ ప్రజలందరినొక్కచోగలసి భ్రాతృభావము పెంపొందింపజేసి అదృశ్యులగు భూతరూపములందుండువాటితో సంప్రదింపుటకు మార్గసాగరము కనుగొనుటకులగును. ఇట్టిఅంతర్జాతీయసభలందు అన్నిప్రాంతములవారునుగూడి, ఈపనియందే పాటుబడుచున్న యితరదేశీయులు స్వానుభవములను నేమికనుగొనగలిగిరో తెలిసికొనవచ్చును. పాపనాశనము, యుద్ధము సేరములను లోలగింపుటకై శాంతి ధర్మ స్నేహ సౌఖ్యముల నెలకొల్పు ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానమును ప్రబోధింపవచ్చును. ఇంకొక విషయమేమన ఆధ్యాత్మికజ్ఞానముగల ప్రతివాడును సాధారణపు మానవుని కన్న మంచివాడుగా నుండును. వారు ప్రేమయు, దయదాక్షిణ్యము వ్యాప్తము, విషమముగలిగియుండును. వారుమనకు సౌఖ్యధామము అవుచుండును. వారిపాంగత్యము ప్రకంపార్పయ్యేదీని బట్టి ఆధ్యాత్మిక తత్వజ్ఞులగుడొక యెట్లుండునో నూహింపవచ్చును. అట్టిసభలవలనజరుగుట యొక భాగ్యము.

భారతీయతత్వజ్ఞుల కొకమనవి

ఆధ్యాత్మిక తత్వమునకు జన్మస్థలముగనున్న భారతదేశము ఆధ్యాత్మిక పరిశోధనలయందు వెనుకబడియుండుట విచారకరముగన్నది. నే నీ మాట శాంతి ద్వేషముతోననుటలేదు. మనకారితో ఉత్సాహమును పురికొల్పుటకై తెప్ప

చున్నాను. ఇండియాలో మంత్ర కత్తెలకు లోపములేదు. నేడములు ఉపనిషత్తులుగల యీదేశమునందు పుట్టుటచే భారతీయుడు సహజముగ అనేకములకు తగిన గుణములు గలిగియుండును. కావున భూతములు, ఆత్మలు ఆదేశించుటకు తగిన గుణము లంగవారు ఆధ్యాత్మికాభిలాషగలవారు యేమనములగా మునులందుండి పోయిలో వారిని వెదికి జూచుకుంటు అధ్యాత్మిక సంఘములకు విడియై యున్నది. తమకుగల ఆధ్యాత్మిక గుణముల ప్రకటించు కొనుటకు భారతీయులు జూరెదరు. కావున ఇండియాలోని ఆధ్యాత్మిక తత్వజ్ఞులు ప్రతిపాలవాదులను అత్యంతైక్య ప్రజామోదము లేకున్నను ఆత్మపంతుష్టికారై న పనిజేయవలెను. ఇండియాలోని వాతావరణము ఆధ్యాత్మిక తత్వమున కనుకూలమైనది. ఇతరదేశములవారికన్న భారతీయుల కవిషయమున లాభముకలదు ఇచ్చటికి చేరిన గర్భ్యుల్లెరు యీదేశము యెల్లయెడల వ్యాపింపజేసి, అన్నిప్రాంతముల ఆధ్యాత్మికసంఘముల స్థాపింపగోరుచున్నాను. వివిధసంఘములమధ్య సహకార ముండవలెను. ఇతరదేశసంఘములకు అప్పుడప్పుడుకలురంపుచుండవలెను. అన్నిరాష్ట్రీయభాషలందు మాతృతల ప్రకటించి యీవిషయమున శ్రద్ధగలవారికి జ్ఞానాభివృద్ధి గలిగించవలెను. కరపత్రముల పంచిబెట్టుచుండవలెను. ఈ పన్నులన్ని ప్రారంభించుటకు ధనము మదుపుండవలెను.

ముగింపు

సోదరులారా! నేనుముగించితిని. ఇంత దివ్యమగు విషయమును తగినరీతిని మీకు నాయుపన్యాసమునందు తెలుపలేక పోతిని నాకు చెలియును. నాకుగల అంబోశనాభిలాషలు గూడ, ఇందులకు కొంతవరక కారణములైనవి. మీరుశ్రద్ధగ జనిపందులకు హృదయపూర్వకముగ వందనములర్పించుచున్నాను. నన్నధ్యక్షునిగా నెన్నుకొనినందులకు శేరికసారి మీకు కృతజ్ఞత దాపుచున్నాను. పరాత్పరుడు మీన్నిలరై కరుణ మయుడై ఆకీర్ణచనములు కురియుగాక మన యధ్యక్షము జయమొందుగాక.

ఓం శాంతి శాంతి శాంతి.

రీడింగు ప్రభి

భోపాలు బీగముగారు సందర్శించుట
కలకత్తా, డిశంబరు 27:— రీడింగుప్రభిని భోపాలు బీగముగారు సందర్శించిరి. (ఆ. (పె.)
రీడింగు దంపతులు పం దెములను జూచుట
కలకత్తా, డిశంబరు 27:—పం దెములను జూచుటకు సవరికారముగ ఊరేగింపుతో రీడింగుదంపతులు చెదలిరి. (ఆ. (పె.)

రాజప్రతినిధి

కలకత్తా, డిశంబరు 27— గురువారమునందు నెంటు పాలు దేవతమునందుజరుపబడిన దైవప్రాధనలకు రీడింగుదంపతులు వచ్చిరి. (ఆ. (పె.)
రాజప్రతినిధిని సందర్శించుట
కలకత్తా, డిశంబరు 27:— బర్మనాకు మహారాజు, హెచ్. యి. ఎ. కాటన్, దర్శింగమహారాజు, యన్. ఆర్. దాసు, సయ్యద్ నవాజ్ ఆలీ ఛోదరీబహదూర్, దిగవతియా రాజు, అక్రామహస్సేకు, రాయుకునీలార్ సహార్, పి. యక్. గవాగార్లు శుక్రవారము నాకు రాజప్రతినిధి సందర్శించిరి. (ఆ. (పె.)

బీహేబండ్:—నీరైపోయిన పిర్యమును గట్టి పరచుటకు లోక ప్రసిద్ధి చెందినది. పృథ్వుమయ గాని మూత్రముతోగాని పిర్యమునుపిర్యమగుచున్న యాదం తక్షణం నిలిపివేయుట మనవలెనమును, వపునకర్మమును లోలించి యర్జునమునుగను, ఎంత బడినుని కయినచూ రెండుగంటలలో నరములకు బలుచునిచ్చి సంసార నుఖము అనుభవించునట్లుజేసి సంతాప వంతులగు జేయును. పుస్తకములు రహస్యముగా నుంచబడును. 20 మాత్రలు సీ|| 1కి రు 2-0-0 వి. పి. చార్జీ వేరు.
ఆర్య వైద్యశ్రమం,
13, బైరాగిమకంపీధి, మద్రాసు.

కాంగ్రెసువారిలో ఎట్టి అభిప్రాయ భేదములున్నను అవ
సరము కలిగినచో అందరును ఏకభవించిరిని మునిపును దొర
తనమునకు స్వత్యవరుపగలిగినందున వాకు నేడు మహాత్మా
మును మహానందముకలిగినది. గతంలో మన భేదిదములు ప్రా
రంభమైనవి. నేను కాంగ్రెసుపై తిరుగబడలేదు. కాంగ్రెసును
మన్నిర మొనరించుటకు సాధనభూతముగ గట్టినమ్ముకముతోనే
నేను స్వరాజ్యపక్షమును తీర్చిరచిరిని. నేనెన్నడును మహా
సభను వ ద లి పో లేదు. పద్ధతులలో మన మేకీ
భవింపజాలకపోయినను వికమత్వము చెడగూడదు. మీకు వాని
లోనమ్ముకముకలదు. కాన మీరాపనిచేయుడు. మీకునియం
డు నమ్ముకముకలదు గాన మేము దీనిని చేసెదము అను సహృద
యుండవలెను. ఢిల్లీలోను కాకినాడలోను యిందులకు ప్రయత్న
ములు జరిగినవి. ఏకీభావము కుదరినదిగాని మహాత్ముడు నాయ
కత్వము నహించువరకును స్థిరత్వము కుదురవని నేనెరుగుదును.
ఈరెండుపక్షములలోను ఏపక్షముగాని కాంగ్రెసువది పోయి
నదనిఎఱ్ఱరును తెలుపగూడదు. మహాత్ముడు ప్రేమమంత్రిమును
జపించి అన్నిపక్షములును తనప్రేమపాకములచే బంధించి విభా
ములను తొలగించెను. దేశమంతను రెండుపక్షములవారును స
హకప్రేమతో నేకరించుచున్నారు. రెండుపక్షములును నిరంకు
శోద్యోగుల పెదిరించవలసి యున్నది. అసహాయవాదులకు తరు
వువలెనని స్వరాజ్యపక్షమువారును స్వరాజ్యపక్షము వారిని
తరువువలెనని అసహాయవాదులును బెల్లంబా కొట్టుకొనుచుండ
నూచి అనందింపగలుగుదు మని నిరంకుశోద్యోగులు తెలు
చుండిరి గారి మహాత్ముడు నిరంకుశోద్యోగులకు ప్రోత్సాహం
మును కలిగించెను. మీరీతీర్మానము నామోదించిన దొరతన
మును కాంగ్రెసుపేరట పెదిరించుటకు మాకు సంపూర్ణాధికార
మునగదరు. స్వరాజ్యమునగా సక్రమిరీధ నిర్మాతనమును, జా
తియస్వరూపసంకల్పనమునై యున్నది. నేను నిరంకుశోద్యోగు
లన్ని కాఖలను ఆకమించిరి; వారిని మానము స్వాధీనపరచుకొన

శ్రీ విద్యాధిని సమాజ మహిళా జాతీయవిద్యాలయము - కాకినాడ

ది 15.12.24 సం॥ శ్రీ విద్యాధిని సమాజ మహిళా జాతీయ విద్యాలయపు ప్రథమ వార్షికోత్సవము జయప్రదముగ జరిగినది. ఈ సమయమున పాఠికలకు పుస్తకరూపమున బహుమతి లభించినది. శ్రీమతి పులుగుర్ల లక్ష్మీవర్మగారు వారినే రదియంపబడిన పుస్తకాల్లో నీతిగీతములు అను పుస్తకములను నూర్చుకుందును ఆంధ్రమునందును, సంస్కృతమునందును జయమొందిన పాఠికలకు బహుమతులుగ నిచ్చిరి. ఈసభకు పెద్దాపురమునందు సభాకర్తృగానున్న మ. రా. శ్రీ. అంజనేయరావు నాయుడుగారి సర్వసత్త్వి సౌ॥ వెంకటరత్నమ్మగారు అధ్యక్షురాలుగా నుండిరి. ఈసభ పాఠికల దైవప్రార్థనతో ప్రారంభింపబడినది. అధ్యక్షురాలవద్దనున్న మైనపిదప తెలుగునందును హిందీసంస్కృతములందును సంభాషణములు పాఠికలచే గానింపబడినవి. హిందీభాషలోనే శ్రీవిద్యను గురించి వేయగంటి పాపాయమ్మగారును వ్యాసమును జదివిరి. పాఠశాల రిజిస్ట్రార్ కార్యదర్శిని శ్రీమతి బాలాంత్రపు శేషమ్మగారు చదివిరి. ఇంకను వీరి, ఆర్యోనియం, ఫిడెలిటైని పాఠికలు చక్కని కంఠముతో పాటలు పాడిరి. కొలంబుసు మంగళములతో సభ ముగింపబడినది. ఈసభకు పుస్తకప్రీతి చాలమందినవ్వరి. వీరిని నిందిస్తోయినది. ఈసభ మాచుటకు కనులవంతువుగ నున్నది. సౌ॥ పులుగుర్ల లక్ష్మీవర్మగారును గల దువ్వూరి సుబ్బమ్మగారును పాఠశాలాధిపతిని గురించియు మాట్లాడిరి.

ఆంధ్రరాష్ట్ర జాతీయవిద్యాలయ ప్రేక్షకులకు శ్రీబ్రహ్మ జ్యోత్స్నా సీతారామయ్యగారి టిబుల వ్రాసిరి:—11.12.24.

“కాకినాడ ప్రజయకేటలోని మహిళా జాతీయవిద్యాలయమున నే నీదినమున దర్శించితిని. ప్రారంభకు లెనిమిదిమందియు హిందీ సంస్కృతభాషల నభ్యసించు విద్యార్థిణులు 12 మందియు, ప్రస్తుత మీ పాఠశాలయందున్నారు. సంస్కృత హిందీ భాషలందు విద్యార్థిణులు మంచి మంచి యభివృద్ధిని చూపినారు. ఉన్నతశిక్షలోనున్న వేయిగంటి పాపాయమ్మగారు; మాధురీపత్రికలోని మాధురీయమనది హిందీమాతృత్రిక) ప్రకృతికాస్త్రసంబంధముగ వ్యాసములను చదివి, విమర్శమును గూనించి ఆవిషయమును తిరిగి స్వభాషలో [హిందీలో] చెప్పగలిగినది. వీరు భాషలను నేర్చుకొనుటయే కాక శిశుశిక్షణకు ఆసక్తిను తగుశిక్షణయు నిచ్చుచున్నారని వినుట కంతయు సంతోషించుచున్నాను.

ఒకటవతరగతిలో ఎనిమిదిమంది మాత్రమే యున్నారు. ఇది చాల స్వల్పమైనసంఖ్య..... పాఠికల సంఖ్య నభివృద్ధి చేయుట కై తిరిగి ప్రయత్నము చేయగలరదను.

పాఠశాలయందు రాట్నము కృషి బాగుగ సాగుచున్నది. విద్యార్థిణులు ప్రతినిలలో ఆరువేల గజముల నూలును ఆంధ్రరాష్ట్ర ఖిద్దరు కోరి గుంటూరుకు పంపుచున్నారు. ఇది మిగుల ప్రశంసనీయును విషయము. ఆంధ్రరాష్ట్ర జాతీయ విద్యార్థిణులను ననుసరించి ఇంకమిదట విద్యనేర్చుట మంచి దని మనవిచేయుచున్నాను. దేశచరిత్రను ప్రపంచభూగోళము, పౌరుని హక్కులు బాధ్యతలు, ప్రభుత్వధర్మములు, హిందూ దేశపుటార్థిక స్థితి, మొదలగు విషయములు తెలియనియెడల విద్యార్థిణులు నేర్చెడి యితరవిధ్య యెంతయుత్కృష్టమైనదైనను తగురీతిని రాజింపజాలరు.

పాఠికలను ఉదయపువేళ తలుచుచెంత నింట నుండి నిచ్చి మధ్యాహ్నంతరమే వారిని పాఠశాలకు రావించుట మిగుల

మనీయున్నది కాననభలవలన స్వరాజ్యము వచ్చునా అని నన్ను చాలసారులడిగిరి. కా స న స భ ల వ ల న స్వరాజ్యమురాదని నెల సా రు లు తెలిపి తిని. కా స న సభలు స్వరాజ్యనిరోధకములుగాన వానిని నిర్మూలించవలెను. వానినినారులకే వశపరుచుకొనవలెను. నశపరుచుకొనదగిన దేది యను లేకుండ పోయి చా అవుడు వానిని వదలివేయవలెను. స్థానిక సంఘములను వశపరుచుకొని జాతీయత నభివృద్ధి నొందింపవలెను. రెండవది విశేష వ్యవస్థాపనామయము. ఇది చాల ముఖ్యమయి. స్వయముగా నడుగు లేనివారు నూలువడుకు సంఘములకు తోడ్పడవలెను. బట్టుననేజాలనివారు నేతసంఘములకు తోడ్పడవలెను. నేనెన్నడును నిత్యావిధానమును నిరసించలేదు. దానినిగూడ నెరవేర్చుటకే పూనుకొంటిని.

కార్యకలాపము భారతదేశము నడగదొక్క గలుగుదుమనియే ఆ స్థాయిలు తెలంచినచో నదివట్టి కుగ్రుచ్చుచుండును. అని బానుగారునుడివిరి. ఒడంబడిక తీర్మానము నుపపాదించిరి. వేది మైదెరి. (సశేషము)

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ సంవత్సరాది సంచిక

ఎవ్వటి తీరున రాజ్యాపు శ్రోధన' సంవత్సరాది సంచికను బ్రకటింపజూపుచున్నా అందు సారస్వత, సాంఘిక, రాజకీయారికాది విషయములకు సంబంధించిన వ్యాసములు ప్రకటింపబడును. తాము పూర్వమువలెనే దయతో నమూనాములగు వ్యాసములతో సంచిక నలంకరించి మాయద్వయమునకు దోడ్పడ బ్రార్థితులు.

ఈ సంచికయందు విషయవిభాగమును గావించి యేవిభాగమునకు సంబంధించిన వ్యాసముల నావిభాగమునందే ముద్రించి ఉగాదినాటి కాండ్రుల కర్పించు దలచినాము. నియమిత కాలమునకు బూర్వమే వ్యాసము లన్నియు మారుక జేరినగాని విషయవిభాగమును గావించ ననుకూలము గాకరదు సంచికాముద్రణ మారంభించిన పిదప బంపువ్యాసములను సంచికయందుఁ బెట్టుటకు వీలగును. కావున వ్యాసములు 1924 డిసెంబరునెల 31-వ తేదిలోపల మా కందవలెను. ప్రతివ్యాసమునకు 'సంవత్సరాది సంచిక' అని వ్రాసియుండవలెను. వ్యాసములును, వానికి సంబంధించిన చిత్రములును, ఇతర చిత్రములును సంపూర్ణ వివరణములతో నియమిత కాలమునకు బూర్వమే మారుక బంపుదునుగాక యని ప్రార్థించుచున్నాము. చిత్రములను మాత్రమే ప్రకటింప గోరువాల్సిన చిత్రములను వాని సంపూర్ణవివరములను నియమిత కాలమునకు బూర్వమే పంపవలెను. కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు, ఆంధ్రప్రతికాధిపతి.

ప్రయోజనకరమగు విషయమై యున్నది. గృహశిక్షాపాఠశక్తి తేనిదే బడివదునొక్కటిమాత్ర ముపయోగకరముగ నుండుట దని గ్రహించిన పాఠకవర్గమువారు ప్రజలవందనముల కెంతయు బాత్రులై యున్నారు.

కార్యదర్శిని—నివేదిక

సోదరీమణులారా! నేడుమనవందరము గూడుటచే నీ దినము ముదినము. ఇట్టిమదినము గలుగుటకు శ్రీ విద్యాధిని నుల యాదరణయే కారణముగా గలుగుచున్నది మనవారు శ్రీవిద్యాధినివృద్ధికారకు ఎన్నో నిమాత్రము లరయుచు నేతి నేతి వాక్యములచే నింతవరకు నిదమత్తనుని నిర్ణయించుటలతో సరిపుచ్చురు కాజువార్డును వేయలేకుండుటచేత సంఘముల గురగ తేదెనియు అట్టిసంఘములు పునాదిపట్టుములతో పనిచేయుచుండుటలేదనియు మనము నేకాభిప్రాయమునకు రావలసివచ్చుచున్నది మనప్రభుత్వమువారు వెనుకబడిన మన విద్యాధినివృద్ధికి వారి యాచారానుసారముగ మనకు బాలికాపాఠశాలలను స్థాపించిరి. ఇప్పటికి శ్రీవిద్య దేశకాలపాత్రలనుబట్టి పురాణయుగమునాటి శ్రీవిద్య అడుగంటి నామమాత్రముగ నున్నదని ఎంచబడుచుండెను. బాలికాపాఠశాలలవలన విద్యాభివృద్ధియై పాఠికలు యిందుక నాగరికతగలవారై చురుకుగగిరినవారైరి. కాని కొన్ని సనాతనధర్మములు సాంప్రదాయాచారములు అడుగంటినమాట సత్యము. ఈసంగతి గమనించి కొందరు ప్రముఖులు జాతీయత నశించుచున్నదని బాలుగు బోధించసారంభించిరి. మనయాంధ్రదేశమునకు జాతీయత యను సంగతి తెలిసి 20 సంవత్సరములైనది. అప్పటినుండి 'నేషనల్ పాఠశాలలు' స్థాపించబడుచు అంతరించుచునేయున్నవి. కాని అట్టిపాఠశాలలలో బందరునందలి ఆంధ్రజాతీయపాఠశాల మంచి ఫలిత మొనరి గుచున్నది. పురుషులు విశ్వప్రయత్న మొనరించి చేయుపనులే విఫలములగుండగా నిక శ్రీల ప్రయత్నము లెంత ఫలింతునో వేరే చెప్పవలెనా? శ్రీలయు కొందరము 1910 సం॥ విద్యాధిని సమాజము పేరుతో శ్రీసంఘమును నెలకొల్పితిమి. ఇందు జాతీయపాఠశాల నె. కొల్లూరు మన అప్పటి కాయద్దేశ్యము నెరవేర లేదు. నేటి కది ఘోషముఖమునకు వచ్చినది. ఈ సమాజము తోపున పాఠశాలయే. గాక ముద్రాకాలయ, హిందూ గుండరి పత్రికయు నడపబడుచున్నవి ఈపాఠశాలమాలమున సంస్కృతియు, తెలుగు, హిందీభాషల నభివృద్ధిచేయ నెంచితిమి కాని అది యెంతవరకు నెరవేరినదియు తెలియదు పుర శ్రీల యాదరణసహానుకులపై యాధారపడి యున్నది.

మొదట అనగా 1-11-28 సంవత్సరమున చిన్న బాలికా పాఠశాలగా నుంచుట ప్రారంభించితిమి. నేటి కది 30 మంది బాలికలను యువకులను గలదిగ వృద్ధియొనరి. ఇందు నూలువడుకులను గురించి తగుశ్రద్ధ తీసికొనియు సహాయముగా వింజెదరుని వాద్దానమొసంగియు దొనేవనుగ 25 టూపాయలు యిచ్చి వలయులహారము సహాయమును గావించుచు దిర్గాకంఠరామదాసు పంతులుగారు పాత్యాహ మొసంగిరి. పట్టుపనులభివృద్ధి గాంచినచో కింగరు యంత్రమును యిచ్చెదమనియే వారికితోచిన విశాళమును యిచ్చి వైండా నూర్మవారాయణ మూర్తిగారు మాకు యుత్సాహమొసంగిరి. గ్రామప్రముఖులకు మాకష్టములను నివేదించి మాతోపాడుచున్న నెలకొకరు.. చొలిన పద్దులువేయించి శ్రీదువ్వూరి కృష్ణమూర్తిగారు మాకు దోడ్పడిరి. అభివృద్ధిమాచక, సలహా నొసంగుచు చేత గను నంతరగత ద్రవ్యసహాయము చేసెనుటయే గాక పర్మను కంపెనీలు విగణురాలు వచ్చిపుడు కొనికి మానిషిసముల నెరిగించి వారలను కొంతసహాయమును శ్రీ ముత్రిప్రగడ సరిసింహారావు పంతులుగారు గావించిరి. ఇట్టి సుపభాగ్యక్షురాలి భర

గాద బ్రాహ్మరామము మున్నగు గ్రామములందు వారి నేపీతు తో ను బంధువులతో ను మా విద్యాలయ ప్రకటనమును తెలిపి గు మారు నూ రూ ప్యములవరకు సహాయముచేయించిరి. ఈవిధముగా మహిళావిద్యాలయము స్థాపింపబడినది. బాలికలు పాఠశాలకువచ్చును. చెప్పుచున్నారు. తనిదండ్రులు బాలికల విద్యాభివృద్ధియే తగిన శ్రద్ధ వహింపక యున్నారు క్రమముగ బాలికల పంపుటయేలేదు. మేము గడపగడపకు నేగి మొర్రలుపెట్టగా కొంతకాలముపంపియు, పంపకయు విసిగించుచున్నారు. ముందు గురకులవాసము నేర్పరచి 10, 15 బాలికలను మాత్రము ఈ సంవత్సరము నుండి యుంచ నూహగలదు. ఇందులకు వేరేయములతోడ్పాటు గావలెను గదా!

విద్యావిధానము

ఈపాఠశాలలో అక్షరతరగతి మొదలు పెద్దతరగతివఱకు బాలికల చెప్పుచుచున్నాము. వీరికి సంస్కృతరీడరు, హిందీరీడరు తరగతి వారిగా నేర్పుచున్నాము. ఒక క్లాసువరకు పెద్దతరగతి ను నేర్పవైయున్నాము. అమరం అన్ని తరగతులకు సంతనేర్పజుచున్నది. క్లబ్బంజరి 2వ తరగతినుండి నేర్పబడును. పెద్దక్లాసులకు సంస్కృతమునందును తెలుగునందును కావ్యపంచకము నేర్పబడును. నూలువడుకుపని చుండు ఎక్కువగా శ్రద్ధ చూపబడుచున్నది. చరిత్ర భూగోళముగూడ ఒక నెలదినములనుండి మాత్రమే కొంచెముగ ప్రారంభించినాము.

ఉపాధ్యాయులు

పాఠశాలలో పైన చెప్పినపాఠశ్రమమును హిందీకి శ్రీ మాచిమంచి సుబ్బారావుగారును సంస్కృతమునకు శ్రీ పేరి నుబ్రహ్మయ్య కాశ్రీగారును తెలుగు, వాచకం ఉక్తలేఖనములు శ్రీమతి బాలాంత్రపు శేషమ్మగారును వ్యాకరణము భూగోళము చిన్నతరగతి పాఠశాలను శ్రీవేయగంటి పాపాయమ్మ, శ్రీమాధుమాపి మాదమ్మ గారును నేర్పుచున్నారు.

ఆనాయకుకంటె న్యాయము పాల్పినది. ఎంతకష్టపడినను ధనలోపము తీరకులేదు ఇంతకంటె మెచ్చునీతిగోనకి పాఠశాలను తీసుకురా లేకున్న కారణము గూడ ధనలోపముచేత నే యని మనవిచేయుచున్నాను. ఇప్పటికి మూడు 80 టూపాయలు ఆప్వకనిపించుచున్నది. దేశీయుల సహాయముపై ఆధారపడియున్న యీసమాజమునకు మీకు తోచినరీతిని మారు సహాయపడ బ్రార్థితులు.

బాలాంత్రపు శేషమ్మ, కార్యదర్శిని.

ధూ కం . ము

సెప్టెంబరు 29: — నాన్యవేల మెల్లముల యు స్వల్పమైన భూకంపము టుట్టెను సెప్టెంబరు 29నాన్యవేలము నెట్ల ఉదయము 4-36 గంటలకు నాన్యవేలము. ఆ.

వంతెనల మారి

తెల సీసా 1.5.1924. వి. న. సనా 1.5.1924. వంతెనలను శ్రేష్ఠము, రెండవ, తొమ్మిదవ, మల్లిన, వీరిని కలెయము నుండలుగని కాణమును. కొమ్మల వోకె బారికి ముందుగా గడవి కట్టి కొమ్మ వేరు గ పోవును.

హిందూ మహాసభ - రాచకీయ ప్రాముఖ్యము

సత్య మూర్తి గారి యువ న్యాయము

లజపతిరాయగారి ఉద్దేశ పూరితోద్బోధనము

ప్రకాశంగారి కోహటు తీర్మానము

అస్పృశ్యతానివారణము, వివాహాచార సంస్కరణము

సాంఘిక నేపథ్యము గూర్చిన తీర్మానములు

బ్రహ్మచర్యముతో విద్యనభ్యసించవలెనను తీర్మానము

మూలవాగ్దారి అధ్యక్షోపన్యాసము

(నిన్నటి తరువాత)

బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణులు లను భేదభావములను మరచి పోవలెను. హిందూ మహాసభా వేదికను వేరొక స్థానము అందుకు విలీనమైనది లేదు. అస్పృశ్యత నివారణోద్యమమునకై యెక్కువ యుత్సాహము ప్రకాశింపవలసిగాంధీ గారిని భవించెదను. రాజకీయ విషయములుండ గా, జనాభా లెక్కలను జూచుకొని, హిందూ సంఘములో నొక భాగమైన మన నాగరికత విజ్ఞానముల నలవరచుకొనిన అస్పృశ్యుల కొరకై మన మెంతయు పాటుబడవలసి యున్నది. మహాసభ వారిని పాతకాలమున చేర్చవలెననియు, మాకులనుండి నీరు తెండుకొన నీయవలెననియు, దేవాలయముల లోనికి రానియవలెననియు గోరినది. కాని మహాసభ గూడ అహింస యందు నమ్మకముండుటచే ప్రేమ పూర్వకముగనే యాచార్యముల సాధింప నెంచునుగాని బలవంతముగ గాదు. కావున యిట్టి కార్యము సాధ్యపడనిచోట్ల యందు వారి కొరకు ప్రత్యేక దేవాలయములకు మాకులను స్థాపింపవలెను.

అనేక కేరాల బ్రహ్మచర్యములనుండి మహమ్మదీయులు హిందువులను మతమునందు కలుపుకొనుటకు వచ్చారు. మహమ్మదీయులలో అనేకమంది యిట్లు మతాంతరీకరణమును బోందినవారే. చాలమంది క్రైస్తవమత ప్రచారకులు గూడ మతాంతరీకరణమున తీయుచున్నారు. హిందూ క్రైస్తవులు మనముగూడ మనమత జ్ఞానమును యితరులయందు వ్యాపింప జేయవలెనని కాసింపుచున్నది. కాని మనమిదివరకు అక్రమహింసచేయింపి. అత్యధికముగా సోదరులు మాత్ర మివిషయమున పాటుబడుచున్నారు. ఈజేకములో మహమ్మదీయులు క్రైస్తవమత తీయుచున్న హిందూవులను బట్టి ప్రస్తుత సమయమున హిందూమతము నందు గూడ ప్రచార సంస్థలు ఉంచుట త్యవసరమయినది.

సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము

ఇప్పుడు మరొక ప్రశ్న వచ్చినది. మహమ్మదీయ సంఘమువారు ఎన్నో సంఘములందు, ఉద్యోగములందు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యముండవలెనని గోరుచున్నారు. 1906 సం॥న సర్ ఇబ్రహీం రహీంతుల్లాగారు యీ ప్రత్యేక సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము తాత్కాలికముగా నుండిన బాలుననిరి. పిదప లక్నో జిడర, బడిక అంగీకరింపబడినది. దేశ శ్రేయమును బట్టి గూడ సాంఘిక ప్రాతినిధ్యమునకు నేను ప్రతిపక్షమునను. కాని మహమ్మదీయులు విడువనంకొకలము మన మేమియు జేయజాలము. ఇట్టి ప్రాతినిధ్యముండుటవలన సాంఘిక విభేదము తగ్గి మనకు బాధ చాలించారము గలుగవచ్చును.

“జాతీయ ప్రభుత్వమున్నపుడు సాంఘిక ప్రాతినిధ్యముండవలదు. ఇప్పుడున్నట్లే అన్ని విషయములందు సాంఘిక కాఫీగాని ప్రత్యేకతాభావము లుండినచో ఇండియాకు జాతీయ ప్రభుత్వముండరాదని నాయభిప్రాయము. సాంఘిక ప్రత్యేక భావములు జాతీయ భావములు కలసియుండగలవని నేను తిలంపను. రెండవది మహమ్మదీయుల మొదటిది అంతరింపవలెను. ఇప్పుడేమియు మహమ్మదీయులు ప్రేరేపించిరే. కావున ఈవిషయము చర్చకు వచ్చినపుడు హిందువులభిప్రాయమును బాహుళ్యముగ వెల్లబెట్టుటయందే హిందూ మహాసభ దృష్టి కలగవలెను.” హిందువులను మహమ్మదీయులను అంపించు జాతీయ భావముగా నుండి విడువవలెనని మొలగవలెనని కోరుచు మూలవాగ్దారి యువ న్యాయమును ముగించిరి.

తీర్మానములు

హిందూ మహాసభకు రాచకీయ ప్రాముఖ్యత నిచ్చు తీర్మానమును వేటి సమావేశమునందు సత్యమూర్తి గారు రుపపాదించుచు నిట్లువర్ణించిరి. “హిందూ మహాసభకు రాచకీయ ప్రాముఖ్యత నిచ్చుటకీది మొదలు. ఇంతవరకును ఇది సాంఘిక మత విషయముల నేమనించుచున్నది. దీనికి రాచకీయ ప్రాముఖ్యత యుండుటవలన సరము. హిందువులకు మంచిని రాక్షసులవశ్యకము. హిందువుల విజ్ఞాన మెట్టిదో, హిందువుల నాగరికత ఎన్నాళ్లనుంచయు జీవించుచున్నదో యోచించినచో హిందువులకై కోసరించును. మతభావలో జరిగిన మార్పిడి దురంతములకు కారణము హిందువుల పిరికితనముగాదా? హిందూ మహమ్మదీయ సభ్యుల హిందువుల కొక నిర్మాణము, బలముకలిగిన వేగాని సమమరణము. హిందువుల స్వస్థ్యమునందలి భుజుభుజులు కలపుకొనవలయును. అప్పుడు గాని నిర్మాణముండదు (మార్గభ్రష్టులు) హిందూత్వము ప్రవర్ధింపబడినచో ఉద్యోగములకై పోరాడు బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర సంవాదము అంతరించును. హిందువులందరికిని మహామైన హక్కులుగలవు. సమాన మైన హక్కులుగలవని, తెలిసికొనినచో అలకల్లోలము అందవు. హిందూ మహాసభా స్థాపనము మహమ్మదీయ సోదరులకు కొందరికి అనుమానములు. సంతోషములు కలిగించుచున్నదని తెలిసికొనుటకు విచారపడుచున్నాను. ఇట్టి అనుమానములకు కారణములేదు. హిందూ మహాసభ వ్యాపారాధీయత అందుకు కారణము. లుండవచ్చునని మేము నిరూపింపగలము. జాతీయతలో మతవిభేదమును సమముండునుగాని పోరాటముండదు. మతమునందు జాతీయభావ మనకు చూపించవచ్చును. మన మతములకన్న గొప్పవదన జాతీయత గలదు. జాతీయత అను మహాస్వరణము. మహాశక్తి స్వరణము. మనవిభుడు జేయులో కలప్రాతినిధ్యమునకై పోరాడుట మాదుమహమ్మదు. ఈ అభ్యాగ్యదేవతలపుడు జాతీయభావ తెలియజేస్తుంది. ఉద్యోగపురమునందలి యొడంబడిక యొక గొప్ప పోరాటము. దానిని తీర్చు లిపుడనుభవించుచున్నాము. మహమ్మదీయులు, బ్రాహ్మణేతరులు, నిమ్న జాతులు ప్రాతినిధ్యమును ప్రత్యేకతగోతులు కలియ విత్తముల చర్చినది. అవ్వటమిదియు ఏమతమునకామతము, ఏ మతమునకామతము సభ్యులకిది గోరుచు స్వార్థపరతచే జాతీయతను, జాతీయభివృద్ధిని పురచిహ్నించును. భిలాపతుల అధ్యక్షుడుగా నున్న కిమూగారు జాతీయ ప్రాతినిధ్యమును గూర్చి చెప్పినందులకు సంతసించుచున్నాను. హిందూ మహాసభ ప్రాతినిధ్యము విషయమై తక్కువ ప్రేరేపించి నిశ్చయముని జేర్చరచుచున్నాను. ఈ కిందియొ విషయమిది సమయమునాధి జేకమంతటను సంచారముచేసి నిజీకరణ ప్రయత్నింతురుగాక. కాల్ కత్తువారు ప్రత్యేకముగా హిందువులనుగూర్చి గాని మహమ్మదీయులను గూర్చిగాని అభిప్రాయములనిచ్చుటకు వీలులేదు. మేము దీక్షలచేయు హిందువులకు ప్రేరణమును కలుగజేసింది. కావున హిందూ మహాసభకు సరియగు నాయకులు మంచిమార్గముల నడిపింపవలయును, లేనిచో హిందూ మహాసభ జ్యేష్ఠముతో పనిచేసిన నవ్వముల పాల్గొనవలెను. అందుచే జాతీయభివృద్ధికి భంగము కలుగవని చెప్పిరి.

హిందూ మహమ్మదీయ సంఘమును గూర్చి హిందూయభిప్రాయము సరయుటకు యీ క్రిందివారు సభ్యులుగా నొక సంఘ మేర్పాటుచేయవలెను. ఆసంఘములో రాంపాల్ సింగ్, చింతామణి, రాజరాజేంద్ర, క్యారక్ నాథుడు, బాబూ రాజేంద్ర ప్రసాద్, మాంజీ, కల్కార్, జయకార్, టంగుటూరి ప్రకాశం, సత్యమూర్తి, రామలింగారెడ్డి కరంధి కార్, రామయ్యతీరానాథ్ పాదర్, జయరాంబాబ్, జైల్ రాంగాథులరు. రాష్ట్రభ్రమణకు దిగుడు ప్రశ్నినిధులు చిత్తూరు, బెంగళూరు, బెంగళూరు కలరు.

ఈ తీర్మానముపై సభ్యులుగారు మరెయ్యకరు మాటలాడినవిషయ అంగీకరింపబడును. తరువాత నేపాలరాజ్య ప్యక్తి

త్ర సంస్థాపనకు సంతసించుచు నేపాలరాజ్యాధికారులకు అభినందన తీర్మానమును పంపునట్లు తీర్మానింపబడినది. ఈయువ న్యాయ సందర్భమున మూలవాగ్దారి ప్రస్తుతము దేశములో నేపాల మొక్కటియే స్వతంత్ర సంస్థాపననియు అందులకు భారతీయులెల్లరును సంతసించవలసియున్నదనియు చెప్పిరి.

తరువాత కోహటు దురంతములను గూర్చియు హిందు మహమ్మదీయులకు కల్గిన నష్టములను గూర్చియు సుపన్యసింపచు టంగుటూరి ప్రకాశంగారు కోహటు తీర్మానమును సుపపాదించిరి. కోహటు దురంతములలో శ్రీనిర్బంధించిన వారిని జామీన్ మీద వదిలి ఆశేరములను పంజాబులో విచారించవలెనని గవర్నరు జనరలును అడుగుచు, కోహటు దురంతమునందున్న స్వపడినవారికి సహాయము నిధిసములు చేయవలెననియు హిందూ మహాసభ కార్యదర్శిచేరినవారు సహాయముల కిత్తురనియు తీర్మానమునందుగలవు ప్రకాశంగారు హిందూ మహమ్మదీయ కలహములను గూర్చి తమ యువభవములను వివరించిరి. తరువాత లాలా లజపతిరాయగారు “నేను ప్రపంచక మంతటను 49 గిరినిగాని హిందూవిజ్ఞానము నాకు అన్నిటికన్న ఉత్తమ మైనదిగా నాన్పించినది. హిందువు లిప్పుడు అధోగతిని పడెయున్నారు. అందుచేతనే కోహటు దురంతముల వంటివి నిత్యము జరుగుచున్నవి. హిందూ మహాసభ తీర్మానమునందు “జరచినవారిని, దైన్యము నవేరుచు నొందినవారిని, నిద్ర మెరుచినవారిని, శాశ్వతమున మద్యము ద్రావినవారిని, భగ్గుడై పరచినవారిని, సాధుజడ భావమునానిని, కాపుమంచు వాచరచినవారిని, కామినుల” బాలులచంపుట మహాపాతకమనియు అధర్మమనియు తెప్పబడియున్నది. ఇట్టి మహాదాగులుగ యుద్ధనియము లేవు. మనమునందును లేవని స్పష్టముగా చెప్పవలెను. ఒకవిజ్ఞానముయొక్క గొప్పము గ్రహించవలయుననిన దానియొక్క భవమును బట్టిగాని ఆయుధములను బట్టిగాని గ్రహింపరాదు. మానవత్వమునుగూర్చి దానిత్రయములు అభిప్రాయము లెట్టివో తెలిసికొని దానినిబట్టి ఆర్యజాత్యరూపమును నిర్ణయించవలెను. అంత ఉత్కృష్టమైన హిందూ నాగరికత నుంచి మనము పతిరులమైనాము. హిందువు లుదారులై అందరిని గౌరవించుట వారి మతవిధి. మహాత్మాగాంధీ గారు రెంతవరకు మహమ్మదీయుల కార్యమును చూపినను హిందూ వివాళమునకు నేర్యజాలను. కోహటునుంచివారికి హిందువులకడకు పోయి నే నొక నెల ఉపచారముల సలుపవలెనని చెప్పవలెను. అదితో ప్రేరణతో సభ్యుల సువ్యధిం చెను. సహాయమును చేయవలయునని కోరెను.

పండితమూలవాగ్దారి రుపపాదించిన తీర్మానములలో మొదటిది గ్రహమునుగూర్చియు గుల్బర్గా రంతములను గూర్చియు, బ్రహ్మణ బ్రాహ్మణేతర సంవాద విచారమును గూర్చియుగలవు. మాండగారు హిందూ సభలను ప్రతిచోటను స్థాపించి మతపురస్కారము చేయుటవరకుని తీర్మానమును సుపపాదించిరి. ఈ తీర్మానములన్నియు నామోదింపబడినవి.

తిరువాన్కూరు రాజాగారి మరణమునుగూర్చియు, అస్థానముఖర్జీ, సుబ్రహ్మణ్యయ్యర్, కన్యాలాల్, తదితరుల మరణములనుగూర్చియు విచారమును చూచించు తీర్మానములు అంగీకరింపబడినవి. తరువాత నీ క్రింది తీర్మానము అన్నిటికన్న ముఖ్యమైనది ఆమోదింపబడినది.

1. హిందూ మహాసభ కార్య, ప్రయోగలందు చేసిన తీర్మానములను యీసభవారు బలపరచుచున్నారు.
2. జాతీయభివృద్ధికి భంగమురాకుండ అన్ని విషయములందును హిందువులు కై తీర్మానముగ మిగతావారితో సంఘర్షణలేకుండ పనిచేయుటవలెను.
3. బ్రహ్మచర్య శ్రమవిధానము ననుసరించుచు బాలశాలికలకు మతవిజ్ఞానవిధుల బోధించుటకును,
4. ఏ మైనసురే బాలికలకు 12 సంవత్సరములు (బాలురకు 18 యేండ్లు) రానిధి వివాహము చేయరాదనియు,
5. కాంతిని నెలకొల్పుటకు యత్నించు మిగతా నేనాదర్శములతో కలిసిపనిచేయుటకు హిందూ సభ్యులకై ప్రేరణను నిర్మించవలెననియు,
6. జేకనాగరికతతో హిందీ నభ్యసించవలెననియు,
7. సక్రమముగా మతభర్తృత్వములను రక్షింపవలెననియు,
8. భద్రువ్యాప్తికి ముఖ్యముగా కృషిసలుపుచు స్వదేశీ వస్తువుల వాడరింపవలయుననియు,
9. మతశాస్త్రముల బోధించుటకు మంటముల నిర్మింపవలయుననియు,
10. నిమ్న జాతులకు భివృద్ధి కల్పింపవలెననియు తీర్మానించుచు వారిని ఆలయములలోనికి ప్రవేశపెట్టగలమునకై యున్న చెరువులు, బావులు, పాతకాలు, వీటికిన్నిటికి వారిని రానిధి వలెననియు, అట్లులేనిచో వారికి ప్రత్యేకముగా ఆలయములు, బావులు కట్టించవలెననియు, అట్లుగాక అభ్యంతరమునట్లువారు ఉత్సవసమయములందు, శిర్డీయాత్రలప్పుడు, వివాహములందు, నాతలకై ప్రయాణము చేయునపుడు, యుద్ధముపక్షాదు, ఇట్టి ఇతర సమయములందువారిని, అభ్యంతర పెట్టరాదని గుర్తుచేయుచు మాత్రమున్నామనియు తీర్మానించిరి.

AMRUTANJAN

1925 CALENDAR 1925

The picture of "Mahatma Gandhi" in sitting posture
and
"Radha Krishna" with 3 attractive colours.

అమృతాంజనము

1925

క్యాలండరు

1925

"మహాత్మా గాంధీ" "రాధా కృష్ణ"

3 అండ మైన రంగులతో ముద్రింపబడి, ముద్దులు మూటగట్టుచున్నది.

ముఖ్యముగ గమనింపుడు:—

15-1-1925 తేదివరకు ధరలయందు ప్రత్యేక సదుపాయముగలదు.

100 కి రూ 10-8-0,

ఆలశ్యము ఆశాంగమగును.

1000 కి రూ 90.

తక్షణమే మీ ఆర్డరును నాలుగవవంతు అడ్వాన్సుతో పంపుకొనవలెను.

అమృతాంజనము డిపో, నెం 7 తంబుశెట్టివీధి, మద్రాసు.

నా జెల్లాంయాత్ర

(యాత్రికుడు)

(5)

దేశీయమహాసభ నేడు (26 వ తేది) ప్రారంభమయినది. పదివేలమందికి లెగనున్న ప్రతినిధిప్రేక్షకసంఖ్యను జూచి న, ప్రహ్వనందము గలగకమానదు, ఇసుమంత సందయినను తేలవండు కాంగ్రెసుభవనములయందు నిండిపోయెను. కాంగ్రెసుసభకు వెలుపల దాదాపు రెండులక్షలజనము వచ్చిపోవుచుండిరి. వీరందఱు మహాత్ముని సందర్శనముకొరకై యెప్పుడును వేచియుండును. నాయకులను పీక్షించి ప్రణమిల్లుటకు వారుకుతూహలులే యుండురు. పాపము వీరి కేసభకువచ్చుటకును డబ్బులేదు. అందుచే వాచకతర్కనమాత్రేణి వీరు సంతృప్తులగుదురు. నాయకులు బహిరంగప్రదేశములలో ఉపన్యాసముల నిచ్చుటమాని. రాటమును వదుటన ప్రజలు వారి సమకరింతురనుటకు సంది యములేదు. రాజోవుసంవత్సరము నాయకులు జేయదగిన పని యిదియే. వివిధసభలు జరుగుచున్నవి. దాసుగారి యధ్యక్షత క్రింద భాండాగారసభ నేటియందయమున జరిగెను. ఆంధ్రులే యీసభయందు ప్రాముఖ్యము బడయుట సహజము. ఇతరసభ లెన్ని జరుగుచున్నను, ఎల్లరదృష్టే కాంగ్రెసుసభపై నిలచియున్నది. ఇతరకోటలతోకన్న నేటిక విశేషము గలదు. వివిధ ప్రాంతవాసుల భజనలబయలుదేరి తేలవారువాము నుండియు వీధులన్నియు దిరిగి అద్భుతోత్సాహమును ప్రకాశింపెను. ఆంధ్రులుగూడ నిన్ను నేడును తమధర్మము, నీవిషయమున నిర్వహించిరి. తుద కందఱును వాతీయపతాకముయొద్ద చేరి భజనలు పలికిరి. ప్రతిరోజుననుజరిగి వాతీయపతాకోత్సవము మాత్రమే సందర్శనమున కవకాశమొసగుదు, హైందవ స్వాతంత్ర్యాయము తిప్పక సఫలమగునను నమ్మకమును పురికొల్పుచున్నది వాతీయపతాకమునకు జనుస్కరించుట యనిన, స్వారాజ్యసిద్ధికై పాక్షిక నిశ్చయించుటయే. ఇంతవరకును వాలంటీరుల ఏర్పాటులు చక్కగనున్నను, దేశీయమహాసభకు ప్రతినిధులను ప్రేక్షకులను రానిచ్చుటలో గలభాజరిగినందులకు చింతింపవలసి యున్నది. మాడుగంటలకు మహాసభ జరుగనున్నపుడు, ఒంటిగంట నుండియు తలుపులను తెరచియుంచి సభ్యులనురానిచ్చిన ఎంతయో బాగుండెడిది. అంతుకుమారుగ రెండున్నరవరకును ప్రతి

నిధులు మున్నగువారు యొండలో వెలుపల నిలువబడవలసి వచ్చెను. తదితరులు ఆ సేతులు మూగియుండిరి. వాలంటీరు లెవరిని రాసీతుకుండ ఏర్పాటుజేయుచుండిరి. ఇంత జనమునుభ్య వెనుకకుభోవుటకు వీలులేదు. ముందుభోవుటకును వీలులేదు. గేటుతీసిరినితెప్పగనే, ప్రజలు ఒకరినొకరు త్రోసు కొన మొదలిడిరి. వాలంటీరులు ఒక్కగేటునుమాత్రము తెరిచి నిరోధించుచుండెను. ఈ త్రోవడినుండి బయలుపడుట సాధ్యమయిన యనుకొనసాగితిమి. ఊపిరాడక ప్రాణముగూడ పోవు నేమోయనినూడ భయపడితిమి. ఎటులయిన నేమి, లోపలబడితిమి. అతిత్వరలో కాంగ్రెసుభవనము నిండిపోయెను. నాకు కులకర్మలోకే విచ్చేయసాగిరి. మాడుగంటలకుసరిగ, గాంధీ మహాత్ముడు నాయకపతేతుడైవిచ్చేసెను. ఏసభయినను నియమితకాలములో ఒక్కనిముసమయినను ఆలశ్యము లేకుండ మహాత్ముడు వచ్చుచుండును. గడియారం తప్పుగావలయునుగాని, మహాత్ముడు తప్పదు. చిన్న అంగవస్త్రముగట్టుకుని, నిగర్వియు నిరాడంబరుడునగు యామహామహుని జూచినపుడు, ఒక్కమారుగ నందఱును లేచి నమస్కరించిరి. విన్నటిదినము చెప్పినరీతిగ మహాత్ముడు అధ్యక్షోపన్యాసమును ముందే పంచిపెట్టించియుండుటచే దానిని చదువలేదు. ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షు లగు గంగాధరరావు చేతపాండిగారు, తమ ప్రారంభోపన్యాసమును పావుగంటలో ముగించిరి. గాంధీమహాత్ముడు అధ్యక్షోపన్యాసమును చదువక ప్రజలధర్మమునుగూర్చి హిందీలోను ఇంగ్లీషుభాషలోను స్వల్పకాలముపవ్యసించి, క్రొత్తఫక్కినిదొక్కెను. దీర్ఘమగు అడ్రెసులలో సభ్యుల మనములను విసిగించెడి యలవాటులను మానుకుని, అచ్చువేసిన ప్రసంగములను మరల చదువవలదని, మహాత్మునిచర్య చెప్పకనే చెప్పవచ్చునని. గాంధీదాసు ఒడంబడికనుగూర్చియు, హిందూమహాత్ముడీయ సంయోగముగూర్చియు, మహాత్ముడు చెలిపినవిషయము లతిగంభీరములు. ప్రేమచేతనే హిందూమహాత్ముడీయ సంయోగము గురువునని వీరు చెప్పినవిషయమును ఉభయసంఘవాదయుకు గుర్తించుటమేలు. గాంధీమహాత్ముడు వెంటనే తీర్మానములను ప్రారంభించెను. తీర్మానములలోకల్ల యఖ్యతీర్మానము, ఒడంబడికయే యని చెప్పనక్కరలేదు. ఒడంబడిక మీద ఛర్చనవిషయనిర్ధారణసభలో జరుగటచే, కాంగ్రెసుసభలో జరుగదనితలచితిని. కాని ఇక్కడను మరల ప్రారంభమయ్యెను. ఉపన్యాసములు ఒడంబడికను

అమోదింపమ ప్రాతిభేదాభిప్రాయములను మరల బహుటపెట్ట సాగిరి. అభయంకరుగారి ప్రసంగము విశిష్టమైన. రాటముపై వీరి కీసుకాంతయు నమ్మకములేదు. కాని ఒడంబడికప్రకారము నడుచుకొందుమని మాత్రము వీరు వాదనాము జేసిరి. వీరివాదానము లెంతవరకు చెల్లునో కాలమే తెలుపగలదు. ఒడంబడిక అసలే బనికెరాదని జెప్పినవారు లేకపోలేదు. ప్రసిద్ధులగు హజరత్ మోహిసీగారు ముఖ్యులు. అజిత్ సోభా, గోవిందా నందస్వామిగార్లును గలరు. కడపటివారు ఆంధ్రరాత్మపక్షము వారు. నూలుచందా వ్యక్తిస్వాతంత్ర్యమునకు భంగకరమని వీరి యుద్దేశ్యము. డబ్బుచందాకు అభ్యంతరము లేనపుడు, నూలుచందా కేల అభ్యంతరముండవలయునో తెలియదు. చందాను నూలురూపమున నిచ్చిన వ్యక్తిస్వాతంత్ర్యము ఎగిరి పోవునా? గ్రామములలో ననేకులకు డబ్బుకన్న నూలుచందా నిమ్మక నులభి మని వీరు గ్రహింపకబోయిరి. చైత్రముమీద నూలుచందా బనికెరాదను వాదము సభ్యులకు వచ్చలేదు. తీర్మానము గూర్చి బాగుగ నాలోచించి, కాని వాచరించుటకు సంసిద్ధులయినవారే, ఈ క్వర సాక్షిగా తీర్మానము సంగీకరింపవలయుననియు, ఏమాత్రము సందేహ మున్నను తీర్మానము నిరాకరించవలయుననియు, మహాత్ముడు స్పష్టముగ దెలిపెను. అత్యుల్లసంభావనలదప్ప విగిలినవారందఱును తీర్మానము సంగీకరించిరి. గాంధీమహాత్ముడు జరుగు గుగాకయను ధ్యనులు పిక్కటిల్లెను. ఈయూత్సాహము తీర్మానముగావించుటతో యుగియక దానివాచరిణిలేట్టుగలిగినపుడే, మహాత్ముడు సంతృప్తిచెందును. లేనియెడల తనకుగలిగిడు డుభయింతింకెగాదు. మహాత్ముడు స్పష్టముగ దెలిపెను. రాజోవుసంవత్సరము ప్రజలు మహాత్ముని సంతృప్తిపరచెదరా? లేక అతనిమనోవ్యధ సధికము జేసెదరా? శావ్యాభిప్రది యంతయు ఈ ప్రశ్నపై వాధారపడును. శేఫు నాయకాలముతో కాంగ్రెసుసభను మహాత్ముడు ముగించుచు రెండురోజుల కాంగ్రెసుసభ ఆపూర్వము. మహాత్ముని పద్ధతులు ఆపూర్వముగావా? జెల్లాంకాంగ్రెసు కక్షల ప్రేమమును సంతరింపజేసి చేతులుగలిపివది. ఈ చేతులన్నియు నిర్వాహకార్యక్రమమున కుపయోగపడుట యవసరము. అప్పుడే గాంధీదాసు ఒడంబడిక సార్థకమగును.

పంచేమోతరం

ఆంధ్రపత్రిక

1924-వ సం దినంబరునెల 29-వ తేది

సోమవారము

భవిష్యత్కర్తవ్యము

దేశీయమహాసభ ముగిసినది. గాంధీమహాత్ముని యర్హతతత్వమును కాలమును వృధా చేయక సజాగ్రత్తమునంతయు రెండవోజులలోనే ముగించును దేశీయ విప్లవమును బోధించెను. అందరిను బంధించును త్రము స్వరాజ్యముని చెప్పెను. పరిస్థితులములకుగాని అసూయకుగాని అవకాశము లేదనెను. అందరును సుహృద్భావముతో అన్యోన్యమైతితోనుండి అందరికును సమానాదర్శ మగును. రాజ్యము కేరుడని విన్నవించెను. ఈమాటలు మరలజనదు. అన్ని పక్షములకును, మతములకును, వికమత్యము జేకూర్చుటయే ముఖ్యమని మహాత్ముడు భావించెను. ఈవిషయమున ఢిల్లీ ప్రాయము లుండజాలవు. వికమత్యదర్శమును మనసునం దిడకొనియే మనము పనిచేస వలయును. అందుల కే మాత్రము భంగము గల్గునను సందియ మున్నను దానిని పరిశీలించుటయే యుక్తమగును. ఇందులకు ఆత్మనిశ్చయమును పరిశోధనమును అవసరములు. ఎప్పుటికైన ను ఇతిరు లేదనె పనిజేసినపుడు దానినిగూర్చి ఆత్మనిర్ణయము జేసికొనునపుడు తా నానానమున నున్నటుల భావించి సజాగ్రత్తగాని సమన్వయము జేసికొనవలయును. ఇట్టి సమన్వయభావము లేకుండనయెడల పోరాటములకును ద్వేషములకును నెఱుముందును. మహాత్ముడియలు గ మానసును తీసెనెరని హిందువులు నున్న దుమించి వాటిలో వైరిముగ నుండనక్కరలేదు. ప్రేమచేతనే వారిని సాధింపవలెనని మహాత్ముడు చెప్పెను. వారిమత గ్రంథములకు కొరకులో నట్టినిబంధన యేమియును లేదని వారికి దెలియజేప్పవలెను. 'మూలచేత జెవతలు మన్ననలొదురని చెప్పినటుల ప్రేమవాగ్మయముచేత నెంతటి కఠినపాపాణమౌదయము నైనను కరిగింపవచ్చును. ఇప్పుడు మనకు ముఖ్యముగ గావలసినది అట్టి సమన్వయమృదుమధుర భావమును, వాక్సమనస్యము నై యున్నది. ఇయ్యది చేకూరియెడల వికమత్యమును, తద్వారా స్వరాజ్యము నొకరెక్కలోనివి కావు.

ఇకను కార్యరంగమునకు వత్తము. చేయగల పనియంతయును గ్రామములలోనే యున్నదని కార్యదీక్షాపరుల ంకరును గమనింపవలయును. గ్రామపునర్నిర్మాణము తేదీన గాని స్వరాజ్యము రాజులదు. గ్రామమును స్వయంపోషకముగ జేయవలయును. పరాధీనస్థితినుండి తొలగింపవలయును. దేశీయమహాసభ ముందు జేయవలసిన విధ్యుక్తమును నిరూపించినది. గాంధీమహాత్ముడు ఖద్దరుయొక్క ప్రాముఖ్యమును నెక్కి వక్కాణించెను. అందరయందును వికమత్యమును జేకూర్చుట

కదియే కనిష్ఠసామాన్యముగ నంగీకరించెను. ఈ సంవత్సర మంతయు ఖద్దరుదీక్షయే సర్వత్ర గాన్పించవలెను. గ్రామములందు ప్రతియింటను రాటమును నెలకొల్పవలెను. కాంగ్రెసుసంఘములు చేయవలసిన ప్రచారము యంతకన్న ముఖ్యమైనది వేరొక టుండబోదు. దేశములో గండమాదినంతను భద్రముజేయవలయును. ఏకులు చేయించి నూలుపడికింపవలయును. ప్రతిగ్రామము నందును పండుప్రతిని అచట సరిపోవునంతవరకు నిలువయించి మిగిలినదానినే బైటికి పోనియవలయును. అప్పుడు గ్రామము బట్టకై మరియొకరిమీద నాధారపడకుండ నుండగలదు. ఇంతకన్న నెక్కువ ముఖ్యము గాకపోయినను ఇంతటి ప్రాధాన్యము గల విషయము అస్పృశ్యతానివారణము గలదు. ఇయ్యది గ్రామములందే యెక్కువగ గాన్పించును. పట్టణములందు ఆధునికనాగరకతవలన నెక్కువ పట్టింపులు లేకుండుపోయినవి. అస్పృశ్యులను నిమ్మచాతివారిని మనసోదరులుగ భావింపవలయును. గ్రామములందు బ్రాహ్మణేతరుల యిండ్లలో మూలలు పనివారలుగనుండుట నెరుగుదుము. కాని వారియెడ సమానగౌరవభావము గాన్పించదు. నెట్టివానివలె జూతురు. అట్లుగాక యజమానిసేవక భావమునందైనను సకారవముగ నుండవలయును. తాకినంత మాత్రమున అస్పృశ్యత దీరజాలదు. భావమునందు హెచ్చుతగ్గులు పోవలయును సర్వసమానభావ మలవడవలయును. అందరమును భగవంతుని నిర్మాణమునందలి జంతుకోటిలోని వారమే యనుభావ మేర్పడవలయును. అప్పుడే అస్పృశ్యతగాని, హిందూమహాత్ముడియవైషమ్యములు గాని పోగలవు. అంతరాత్మ పరిశుద్ధమును గాంచవలయును. కావేషము లంశరాదు. ధనకాంత, అత్యాశ యుండజనదు. ఒకరినొకరు సాధించుగొణ ముండగూడదు. ఇయ్యది లేకున్నయెడల న్యాయస్థానములతో నవసరమే పోవును. కాని మానవమాత్రు లగుటచేత నిట్టిలోపము లేదైపోను గాన్పించును. అట్టి అపసరము లేమైన వచ్చినయెడల తగదాలు సంభవించినపుడు మరొకపట్టణమునకు బోయి వందలు పేలు న్యాయస్థానముల బొక్కనములతో బోయట కన్న తమతమ గ్రామములందే ఒకపంచాయతీ నేర్పరచుకొని పోషారము జేసికొనవచ్చును. ఏ గ్రామమునందుగాని ఐదుగురు అందరచే మంచివానిపించుకొనువారు దొరకకపోరు. ఐదుగు రక్కరలేదు. ఒక్కరిమాటమీద నడుచుటకైనను గ్రామములందు కట్టుండ వలయును. అట్టి గ్రామము లిపుడు కొన్నిగలవని చెప్పవచ్చును. వాతొనచెప్పిన నట్లు నడుచుకొనవలయును. తూడ్కోవారు వచ్చి తీర్పుజెప్పకుండ యెవరికివారు సంప్రదించుకొని పరిష్కారముజేసికొనుటయే యుత్తమము. అది లేని పక్షమున అచ్చటనే ఒక పెద్దమనుష్యునిద్వారా పరిష్కారము గాంచవచ్చును. అప్పుడు అట్టిగ్రామము స్వరాజ్యము ననుభవించుచున్నదనియే చెప్పవచ్చును.

జాతీయవిద్య నభివృద్ధి జేయుటయు ముఖ్యశయ మైయున్నది. భారతభవిష్యత్తునకు యీవిద్యాలయములే మూలాధారములని మహాత్ముడు చెప్పచున్నాడు. దేశమును జాతీయము జేయగల వివిధ యగును.

విద్యార్థులకు ప్రథమమునుండియు పరాధీనతను గాక స్వాతంత్ర్యమును బోధింపవలయును. వారలను ఒకరిపై ఆధాక పడియుండునటుల జేయరాదు. ప్రపంచములో స్వేచ్ఛగ గౌరవముగ సర్వసమానభావముతో మెలగుజాలల నేర్పవలయును. నూలుపడుకుటను నేయుటను నేర్పవలెను. వీరు స్పృశ్యులు వీరు అస్పృశ్యులను భావము వారల క్కకుండ జేయవలయును. మహాత్ముడు దెల్పినసూత్రములప్రకారము జాతీయవిద్యాలయములను నడుపునెడల భవిష్యత్తునందు భారతయవకులు దేశమునకు వెన్నెముకగ నుండగలరు. ఈ జాతీయవిద్యాలయములను బోషించుభారము రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘములపై నున్నది. ఇదివరకు పడిపోయినవానిని పునరుద్ధరింపవలయును. వీనిలో జనించిన తమపిల్లలు పొట్టబోసికొనుట యెట్లనుభావము తలదండ్రులకు గలుగకుండ జేయవలయును. వృత్తివిద్యలనేయిందు ప్రధానముగ నేర్పవలయును. విద్యాప్రవీణతకు గూడ పూర్వకాత్త్రము అవశ్యసింపుటకు వసతులను జేయవలయును. పూర్వకశలన్నియును వికసించునటుల జేయవలయును. జాతీయవిద్యాలయములు నిజముగ జేయవలసినపని యెంతేని గలదు. స్వరాజ్యకార్యవిధానమునంతను అవియే పూర్తిజేయగలవని చెప్పవచ్చును. కాంగ్రెసుప్రచారకులు ప్రతిగ్రామమునందును స్థావరమేర్పరచుకొని పాఠశాల నెకదానినిపెట్టి పిల్లలను జేర్చురాటము ద్రిప్పించి, మాలపల్లెలందుద్బోధము గలుగ జేసి సర్వసమానభావమునునేర్పి పలుకుబడిని సంపాదించి ఊరికంతకును తమపై గురిగల్గునటుల జేసి యేతిగాదా వచ్చినను ఆయ్యవారిదగ్గరకే పోవలెననుభావము ప్రజ్వరిల్ల జేసినయెడల గ్రామము స్వతంత్రముగనుండ కేమవును? ఆగ్రామమే ఆకాంగ్రెసు ప్రచారకుని పోషింపగలదు. ఇందులకు కాంగ్రెసుడబ్బును వెచ్చింప నవసరములేదు. నాయకులైన వారందరును గ్రామములలో నిట్లు పనిజేసినయెడల గ్రామపునర్నిర్మాణమును తద్వారా స్వరాజ్యమును జేకూర్చిన వారిగుదురు. వైద్యులను యిట్టిపనులన్నిటికిని శాంతము, సహనము, కట్టుదలయవసరము. వీని నన్నిటిని రాటము చేకూర్చగలదు. అట్టి రాటమునే అందరును చేపట్టవలయును. ఈ సంవత్సరమంతయును జేయవలసినపని యిదియెయని మహాత్ముడు దేశీయమహాసభయందు జెప్పెను. 82 యేండ్ల వృద్ధురాలగు ఆని బెసెంటమ్మగారు ప్రతిరోజుఉదయము అరగంటసేపు వడుకుచున్నటుల దేశీయమహాసభయందు దెల్పిరి. ఆ వృద్ధురాలి పట్టుదలయు కార్యదీక్షయు ఇక్కాలపుయవకుల కుండిన అంతకు రెట్టింపువని చేయగలరని నమ్మవచ్చును. కావున దేశజులు రాటమునుజేపట్టి, వికమత్యభావము నలవడజేసికొని అన్యోన్యమైతితోనుండి పరిస్థిర దూషణములేకుండ సమన్వయదృష్టితో మెలగి స్వరాజ్యమును చేరువకు దెరుగాక! గాంధీమహాత్మునిసంకల్పము సిద్ధించునుగాక!

సంఘసంస్కరణము

కాలధర్మప్రవృత్తులనుబట్టి సంఘ నియమములు మారుచుండును. సంఘమును కట్టివేయుట ఏరికిని తరముగాదు. ఆచారవ్యవహారములు నిలకడగ నుండునేరవు పూర్వాచార పరాయణులెక్కాలమున వేదోక్తముగ శాస్త్రోక్తముగ వ్యవహరింపవలె ననిన సంఘము బద్ధమైయుండజాలదు. కాలవాహినిలో నదియు కొట్టుకొనిపోవుచుండును. ఇట్లే ధర్మమునునది సర్వకాలములకు నొక్కటియే యగును. దాని కతీతముగ మాత్రము సంఘము పోరాడు. అట్లు పోయినయెడల చేటువాటిల్లననుట నిక్కము. మనసోదరులగు మనజాతివారినే హిందువులు అన్వేషింపవలయు. భావించి తమకేదో ఆధిక్యమున్నదని అధర్మముగ భావించుటచేతనే భారతదేశ మట్టిపాపభలమునుగడుచుచు పరాధీనస్థితిలో నున్నదని చెప్పవచ్చును. ఈ నిష్పక్షాత్మధర్మమునుగూర్చి సర్ శంకరగనాయకుగారు జెల్లములో జరిగిన సంఘసంస్కరణమహాసభయందు వ్యక్తముజేసిరి. ఇదేవిషయమును మహాత్ముడుగూడ జెప్పచున్నాడు. నిష్పక్షాత్తులకు నన్నికలహక్కును ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యము నుండవలె నని సర్ శంకరగనాయకు చెప్పచున్నారు. స్వరూపానంతరణియందెందుగాని ఏరికి తగిన ప్రాతినిధ్యము లేదని సర్ శంకరగనాయకు రేవిషయమై చెప్పుచున్నారో చెలియకున్నది. జాతీయవాదులు నిష్పక్షాత్తుల కన్నివిధములను సాకర్యముల జేయవలెనని చాలు పడుచున్నారు. దేశీయమహాసభ వారికి ప్రాతినిధ్యము సంగి వారి నే విధమున నైన గాని యధిపతివలెననియే ప్రయత్నముల జేయుచున్నది. హిందూమహాసభగూడ యందుల కనుకూలముగ నుండి ఆదియే భారతదేశవిమక్తికి ముఖ్యమని తీర్మానించుచున్నది. ప్రస్తుతము నిష్పక్షాత్మభివృద్ధికి ఆటంకముగ నెవరును తరనియే చెప్పవచ్చును.

సర్ శంకరగనాయకు తమ యువన్యాసమునందు ప్రీత్యాతంత్ర్యమునుగూర్చి చాలదూరము జెప్పిరి. ప్రీతి పురుషానితోబాటు అన్నిపాక్షాలు నుండవలెనని నిరూపించిరి. భారతదేశమునకు స్వరాజ్యము రావలెనన్న ప్రీతి చేయవలసినది యెంతయో గలదు. పురుషు జెంతటిప్రజ్ఞను సంపాదించునో అంతటిప్రజ్ఞ ప్రీతిగూడ సంపాదించవలసి యున్నది. అప్పుడే వారినంతటివారుగూడ తదనుకూలముగ జేయుముయొక్క అభివృద్ధికి తోడ్పడగలరు. సంఘాభివృద్ధి కందరును పనిజేయవలసియున్నది. సంఘము నందు దోషము లని భావించునవన్నియును తొలగింపవలసియున్నది. ఇందులకు ఒక్కప్రభావ్యులులే గాక బ్రాహ్మణేతరులును అందరును పనిజేయవలయును. సంఘసంస్కరణముపై రాజకీయాభివృద్ధి ఆధారపడియుండు నని కొందరువాదించుచున్నారు. ఒకవేళ దాని సంగీకరించినను సంఘసంస్కరణమున కందరును తోడ్పడవలసినధర్మము గలదు.

లిబరలుపక్షము-కాంగ్రెసు
ఎన్నెన్నియో మహాసభలు దేశీయమహాసభ కోటలు బెల్లముతో జరుగుచుండ లిబరలుపక్షమువారు మాత్రము కాంగ్రెసుఆహ్వానముల సంగీకరింపక లక్నోలో సమావేశమైరి. మహాత్ముడు తన అధ్యక్షాధిపన్యాసమునందు ఐకమత్యమున కవ

ఆంధ్రుల గాంధీ మహాత్ముని వూజానిధి

లక్షరూపాయలు సమర్పించవలెను

యథా శక్తి ని తోడ్పడుడు

చంపాలు 50893-14-7
దీవణకు 24653-9-8
ఇదివలకు 24878-9-8

ఇపుజానిధికిసామునుబంపు చిరునామా:- కా.నాగేశ్వరరావు, నెం. 7, తంబుకెట్టిపిల్లి, మద్రాసు,

కాశము లేకుండ జేసెనని మిడివాడి నాయకులు భావించుట యెంతయు విచారకరము. అన్నిటి కన్న నెక్కువ ఐకమత్యమే యని మహాత్ముడు భావించుచు నున్నాడు ఇట్టి పరమపక్షిభావము నెవరును సంశయించజాలరు. లిబరలుపక్షమువారు కాంగ్రెసులో జేసేటకు ఆసహాయోద్యమ మొక్కటియే యాటకముగ నున్నదని చెప్పనెడల మహాత్ముడు దానిని గూడ నిప్పటి కాపివేసెనుగదా! ఇకను వారి కాలం కమేముండును? నూలువడుకుటకు సభ్యత్వాన్నితగ పరిగణించుటయా? లిబరలుపక్షమువారికి నిజముగ ఐకమత్యమునందు కాంక్ష యున్నయెడల ఇది యొక పెద్దఆటంకముగ నుండజాలదు. రాత్తుపై ద్వేషములేకుండ విశ్వాస ముండినను చాలును. మహాత్ముడు కోరినటుల కాంగ్రెసునందు జేరినను చేరకున్నను సానుభూతిబలము లుండి కాంగ్రెసు చేయవలకు నైతికబల మొసంగిన జాలును. ఇకను లిబరలుపక్షమువారి యెడంబడికనుగూర్చి నసంశయ మింకొకటి గలదు. కాంగ్రెసు స్వరాజ్యపక్షము వారికి శాసనసభలందు స్వేచ్ఛగ బ్రవర్తించుట కధికార మొసంగినటుల వారు భ్రష్టపడుచున్నారు. అట్లయినను శాసనసభలందు స్వరాజ్యపక్షము వారితో జేరి పనిచేయుట కెట్టియాటంకము నుండజాలదు. ఇంజేమైన సందేహము లున్నయెడల కాంగ్రెసునాయకుల నడిగి దీర్చుకొనియండవచ్చును. అట్లుగాక కాంగ్రెసునందు చేరుట కింకను సంశయములతో పీకులాడుచు ప్రతికూలముగ నుండుట దేశాభివృద్ధికి నష్టమని చెప్పవలసియుండును.

బ్రాహ్మణేతర మహాసభ
ప్రభుమతిఖలభారత బ్రాహ్మణేతరమహాసభ బెల్లములో సమావేశమయ్యెను. ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులగు సఖేగుగారును అధ్యక్షులగు రామస్వామిమొదల్యారుగారుగూడ స్వసంఘాధ్యక్షమేతమ యాశయమనియు, మరేజాతివైగాని ద్వేషములేదనియు, సర్వసమానభావము గలదనియును జెప్పిరి. ఏపక్షముగాని విశాలాశయము లుండి మరియొక పక్షముపై ఆసూయలేకుండ స్వసంఘాధ్యక్షమునకై పాటుబడుచు, ఇప్పుడు భారతదేశ మంతయును దృష్టినునిచిన స్వరాజ్యోద్యమమునకై యేకముఖముగ పనిజేసినయెడల యుక్తముగనే యుండును. ఒకపక్షముగాని ఒకమతముగాని మరియొకవాని నణచియుంచజాలవు. ఏఉద్యమముగాని అందరినత్యమునుబట్టియు, ధర్మోద్దేశ్యమునుబట్టియు సభివృద్ధి యగుచుండును. ఇంతివరకును బ్రాహ్మణేతరోద్యమము ఉద్యోగములమీది యాశతోనే నడుచుచుండెనను సందేహమును ఈ సభాధ్యక్షులు

బాపిరి. సర్వసమానభావముతో బని చేయుట అందరకును సమ్మతమే యగును. ఈవిషయమున భేదాభిప్రాయము లుండజాలవు.

బెంగాలు ఆర్డినెన్సు
బెంగాలుప్రభుత్వము ఆవలంబించిన తీవ్ర నిర్బంధవిధానమును భారతదేశములో నన్నిపక్షములవారును ఖాదీంచుచునే యున్నారు. దేశీయ మహాసభయందును ఖండింపబడినవి. ఇప్పుడు బెంగాలుప్రభుత్వమువారు యీఆర్డినెన్సును శాసన రూపముగ జేసి శాశ్వతముగ నుంచ కోరుచున్నారు. అరాజకపక్షమునందుజేరెనా, ఇందుకు నిదర్శనము లేమైననున్నవాయని మెట్టివిచారణలేకుండ నిర్బంధముల పాల్పేయుట మానవవిధమనవలయును. ఇయ్యది ఈదేశమున నన్నిపక్షములవారికిని ఇష్టము లేకుండుటవలన శాసనసభలో శాసనముగాదని యే సమ్మతమవును. కాని గవర్నరుగారి కున్న సర్టిఫికేషనుఅధికార మెక్కడికపోయినది! ఏమైనను సరే ప్రజాభిప్రాయ మెంతప్రతికూలముగ నున్నను ఇంతటి దుష్కారముగ శాసనము గావించకుండ విడుతురా? అది కల్ల.

ఈ శ్రీ కోటయ్య దేవరగారు
బందరువాస్తవ్యులును గానవిద్యాప్రవీణులు నగు కోటయ్యదేవరగారు విన్నపరలోక ప్రాప్తి గాంచినని వినుట కెంతయు చింతిలుచున్నాము. మీరు ఉత్తరప్రదేశ్ కులం వంతటను పేర్గాంచిన. ఆప్రాంతములందు మీరు గానవిద్యను నృద్ధి నొందించుటయేగాక సన్నాయిమేశము జేయువాడందును వీరివద్దనే నేర్చుకొని ప్రవీణులైరి. వీరి మరణమువలన ఈవిద్యకు తీరనినష్టము వాటిల్ల ననవచ్చును. వీరికుమారులు వేణుగానము నందుకు ఫిడ్యునంచును పేర్గాంచియున్నారు ఈ విద్యను కోటయ్యదేవరగారు తమతో బానియక తమకుమారులను ప్రవీణుల జేసి, యింకను యెందరకో నేర్పించుటకు కృతజ్ఞత జూపవలసి యున్నది. వీరియాత్మకు శాంతి గల్గుగాక యని కోరుచున్నాము. వారికుమారులకును కుటుంబమునకును బుదుగులంబరకును, మా సంతోషచనంబుల చెల్లుచున్నారము.

కాంగ్రెసు వారము
మదిలేపట్టును, దివంగు 23:- కాంగ్రెసువారము పురమున బాగుగా జరిగెను. వారనందు బహిరంగపథల పేర్వరతి, కాంగ్రెసు ఆధ్యక్షుని యువన్యాసమున జదివి తెలుగు భాషలో ప్రజలకు వినిపించుటెను. కాంగ్రెసు ఉద్యమమును గురించి, యుద్వృద్ధింపును ప్లానికనాయకు లుపన్యసింపిరి. (స్వరీయవిలేఖరి తంరిచార్.)

అ. బా. విద్యార్థి మహాసభ

సి. ఆర్. రెడ్డిగారు

బెంగళూరు, డిసెంబరు 27—నేడుదయము జరిగిన అఖిలభారత విద్యార్థి మహాసభకు అధ్యక్షత వహించిన సి. ఆర్. రెడ్డిగారు తమ ఉపన్యాసమునందు పిల్లల పాఠశాలల యందలి విద్యార్థి విధానమును ఇండియాలోని విధానముతో సరిపోల్చి జెప్పి మనదేశమునందలి విద్యార్థి సంస్థలు జాతీయతానిర్మాణమునకు పాటుపడలేదని విచారమును తెలిపిరి. వ్యవహారములు వెనుకను వదిలించి, జాతీయతా ప్రచారము జరుపవలెనని విద్యార్థి సంస్థలు దేశీయల ఆదేశమునం దుండవలెను. అఖిలభారత విద్యార్థి సంస్థలుగానుండు ఉన్నత సంస్థలు ఒకటియై తమవృత్తి నంతయు దేశసేవకై యువకుల తయారుకేయుటకుండు కేంద్రీకరించవలెను. గుజరాతు కాశీ విద్యార్థి కమిటీ దేశావసరమును ఒట్టి మామూలు విద్యలోపాలు జాతీయతను ప్రచారముకేయు పాతకాలకు తమని ధులనుండి ధనసహాయము జేయుచుండవలెను. ప్రస్తుత మొసంగుచున్న విద్య భారత జాతీయత నభివృద్ధి జేయు జాలదు. తగిన రీతిని ప్రజాశ్రేయమును నారయుటలేదు స్వార్థపరత్వము నభివృద్ధి జేయుచున్నది. భాషావిషయములు గాక మిగిలిన చరిత్ర గణితము మున్నగు విషయము లన్నింటిని గణితభాషలలోనే బోధించుచుండవలెను. ఎం. ఏ. తరగతివరకు గూడ తెలియని చరిత్రను దేశభాషలలో బోధించవచ్చును కళాకాలకు సంబంధించినవి గాక యితర శ్రుతి ఉపన్యాసములేర్పడియు, ప్రకటించియు విద్యార్థి పాఠశాలలలోనే ప్రతివిద్యార్థి సభయు జాతీయపద్ధతులపై పునరుద్ధరించి దేశభాషాభివృద్ధికై పాటుపడగల విద్యార్థి విప్రుల తయారుకేయుట వశులేర్పరచవలెను. అందు విద్య నేర్చువారు స్వార్థోత్సాహముగలిగి యున్నవారు తమదేశభాషాభివృద్ధికి పాపాపర్యవహారముల చక్క బెట్టుకొనగలవారుగా నుండవలెనని జెప్పి, అధ్యక్షుడు విద్యార్థులెల్ల సభునేవ యొనర్చుటకై గ్రామ పునర్నిర్మాణ కార్యమునకు, కాంగ్రెసు నిర్మాణ కార్యక్రమమునకు గడవగలవని హెచ్చరించెను.

ఎస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు

జి.పి.ఎస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు విద్యార్థులకు పన్నెండు చిట్రి. ప్రభుత్వము వారికి స్థాపించబడిన సహాయము జేయవలెనని, లేక ప్రభుత్వముకు స్థాపించుగాని, ఎట్టి విద్యార్థి సంస్థయైన జాతీయవిద్యార్థి సంస్థ నైనది గోరిరి. జాతీయభావముతోనే నేర్పరుపబడి, జాతీయభావముల పురిగొల్పి, జాతీయవాదు చే నడపించబడు విద్యార్థి భావమే సంగ్రహమైన జాతీయవిద్య యగును. విద్యార్థి విధానము బాలబాలికలకు వైద్యవంతులు గను, దృఢ కాయలు గను స్వదేశభాషాభివృద్ధిగను జేయవలెను. విద్యార్థులెల్ల సమయములందు ఖద్దరు ధరించుచుండవలెను. అస్పృశ్యతకు గొలగించుటకు హిందూమతానుబంధము మైత్రిగోకు పాటుపడుచుండవలెను.

మూలానా హేకతారీగారు తమవార సుపన్యసించుచు విద్యార్థులందరిని యంత్రముగాని తుపాకిగాని, కత్తిగానికైన మహాత్మునిచే ప్రారంభించబడిన యామహాయోధమునందు పైని కులుగా జేరి స్వార్థోత్సాహమును గలుచుకొనువరకు ఏమరీ యుండవలదని హెచ్చరించిరి. ఆయనయు, ఆతనిసోదరుడును వారిల్లి సజీవిగానున్నపుడు, మహాత్మునియలు పిచ్చివారై హిందువుల హతకర్తలను వారు వీరిని హింసించినను హిందూమతానుబంధముపైత్రికై తమ ప్రాణములన్నింటిని సమర్పించు మర్యాదను విద్యార్థులు చేయువాగురు.

శ్రీమతి సరోజినీదేవి యువకులెల్ల పాపసంహరణకు శివునకు రించి చెడుగునంతకు నిర్మూలించవలెనని ప్రార్థనాహించెను. మన దానిసభ్యమును దాస్యమును, పీరితమును జీవన్మరణము భాషాపరమకొనుటకై అనేక కృత్యములనుండి అనేక కృత్యముల నిర్మించుచున్నాము. మనజీవితముందు ప్రతికాభివృద్ధిగూడ మనల కొనిసటగా జేయుచున్నదానిని నిర్మూలించవలెను. మనము రాజకీయముగ బానిసలగుటగాక చరిత్ర దేవతకు అసంగత్యమునకుగూడ బానిసలమై యుండుట అమితి లజ్జాకరముగను, నింద్యముగ నున్నది. మన యాజన్యమునందు ద్రోహమును తొలగించవలెనని మహాత్మాగాంధీగారు దీర్ఘదేశవతను పారద్రోలుటకు చేరిన మంత్రమును అనుసరించవలెను. పేదలు తమంతతమ అన్నవస్త్రములు సంపాదించుకొన గల్గునట్లు చేయవలెను. అజ్ఞానమును తొలగించవలెను. మానవులందొరులకుగ్య పోరాటములు లేకుండజేయవలెను. ఇప్పుడతరించుచున్న తరమువారు రానున్న తరమునకు దుఃఖమును నిగ్గును ఒప్పగించుచున్నార. కాని ఇది మేము బుద్ధిపూర్వకముగా నొప్పగించు చున్నదిగాదు. మేము మిత్రులై ఉన్నతాళము పై రక్షణము చేయుచుండవలెనని గోరుచుందుము. తప్పులు సవరించుకొని, అపజయముల పాటించు మామహాసభను మన్నించి, మావాంఛల నీడేర్చుచు అని జెప్పి సరోజినీదేవిగా రుపన్యాసము ముగించిరి.

మహాత్ముని సలహా

విద్యార్థులు: ఖద్దరు

మహాత్మాగాంధీగారు విద్యార్థుల సభలో నిటువనన్యసిందిరి

“కాంగ్రెస్ బలక్రిందల నేను మీ కధ్యక్షుడు పంజాబులో ప్రయాణము జేయుచుండగా ప్రభుత్వకళాశాలలో చదువుచున్న విద్యార్థులు దేశసేవయందు పాల్గొనవచ్చునని ఆయన నన్ను పశ్చించిరి. వారికివచ్చుచున్న ఏ ఎట్టి పనిజేయుటకు నా టంకములేదని నేను చెప్పిగా ఆయన నొకపద్ధతిని సూచించెను. కాని నేను పూర్తిగా ఖచ్చితముగాని యందలి మాత్రమును మనస్ఫూర్తిగా సంగీకరించుచున్నాను. దాని నాయన మీకు పూర్తిగా జ్ఞాపకముగలదు. కాని మీరందరు జేయగల అల్పవిషయము ఖద్దరపనియని నేను జెప్పగలను. ఇది మీరు జేయజాల నిబిగాదు. ఇప్పటికి నేకరిగింతవరకు ఖద్దరుపై నెట్టి నిషేధములేదు. ప్రభుత్వోద్యోగులకు మీ ఉపాధ్యాయులకు రాత్రిమును త్రవ్వకుటగాని, ఖద్దరు ధరించుటగాని నిషేధించవలెనని ఉత్తరపు లేపు. ఒకరీతి నిషేధముండవచ్చును. మీరు ఖద్దరు ధరించుట మీయూపాధ్యాయుడు తన్నవమాన పగచినట్లు భావించినచో ఆయన మీయ్యు వారింపవచ్చును. కావున మీరు ధరించు కద్దరు పవిత్రతకు స్వార్థోత్సాహము చిహ్నముగా నుండవలెనుగాని మీయూపాధ్యాయుల కవమానపరచునదిగా నుండవలెనుగాని మీయూపాధ్యాయుల కవమాన పరచునదిగా నుండరాదు. భారతదేశ శ్రేయమును మనసాగోరు విద్యార్థి యెవ్వడును ఖద్దరును విడువజాలడు. అందుకుగల కారణములను యిదివరకే తెలిపియుంటిని. మరల జెప్పనవసరము లేదు.

విద్యార్థులు అనేకము యిట్లుండల చెరిపినపుడు నాకు చాలబాధకలుగుచుండును. నే నూను ఆస్పత్రిలో నేనున్నపుడు ఆస్పత్రి కర్నలు మేడకు గారి క్రింద పనిచేయుచున్న విద్యార్థులు తాము కద్దరు ధరించి నచో కాలేజీనుండి తరిమివేయబడుదురను భయముచేనట్లు జేయజాలకున్నామనిరి. నేను మేడకుగారి నడుగ అవంతయు అపత్యముని చెరిపిరి. అంతేగాక యువకులందరిని దేశభాషాభివృద్ధిగనుండి స్వదేశీపరిశ్రమలను ప్రోత్సహించునట్లుగా బోధజేయునని నన్ను గోరెను. తనభార్యను నాయుద్ధమయూ యుద్ధేయమును జలపరచుటకుగా నంపెను. ఆమె నావద్ద కొన్నివస్త్రముల గొంపాయి సంతసించి ఇండియాలో తయారగునని ప్రోత్సహమును ఇండ్లందులోను వికోపాలోను ప్రచారము చేయుచునని నుడివెను. విద్యార్థులలో చాలవరకు అనవసరమును ఖరీదగలదు. విద్యార్థులుచేయుగల కనీసకార్య మేమన పేదవారలతో సరిసమానుల మని వెల్లడించుటగాను కద్దరుధరింపవలెను. అప్పుడు మీరు భావికార్యములకు సగరములలోగాక గ్రామములలో పునాదిగ చేసినవారగుదురు.

నోటీసు

ఇందువలన నమస్తమయిన వారికి తెలియచేయునది యెమనగా:—

నేను, నిమగ్న జియ్యన్న, సా. కాకినాడ జిల్లాగవ్వధ పురం, నర్సాపురం కాపరతులున్న, రంగూనులో పుగాక వ్యాపారముచేయునట్టియొ “రుస్తుంబాదా అబ్దుల్ హింబదగ్గూ” వారిపయన “కాకినాడ” సభాద్వారము కోర్టులో O. S. 17/1924 నెంబరున దావా దాఖలుచేయున్నాను.

సదరు “రుస్తుంబాదా అబ్దుల్ హింబదగ్గూ” O. S. 56/1922 నెంబరున కాకినాడ సభాద్వారము కోర్టులో దాఖలు చేసిన “Awards” డిక్రీని ట్టిమున్ను, ఇందుపైని వీరిలో “రుస్తుంబాదా మహమ్మదు మస్తాఫా” Madras High Court C. M. A. 128/1924 నెంబరున చేసిన ఆశీలు డిక్రీనిబట్టియున్నా, వీరియవవాస్తలు నాకు First Charge కర్తయున్నవి. యిట్లుండగా, యిట్టివల, వీరిలో, “రుస్తుంబాదా మహమ్మదు మస్తాఫా” దురుద్దేశ్యముతో తన స్వంత ఆస్తులను ఆస్వాక్రంతము చేయనై యున్నట్లు తెలియవచ్చినది. సదరు వీరి ఆస్తులను, యెవరు యేదిధముగా వ్రాయించుకొనినను, Law ప్రకారం చెల్ల నేరవనియు, నావాకీరి బోధవలసియుండుననియు, యిందు మూలముగా తెలియపరచడి మయినది.

మకాం కాకినాడ } నిమగ్న. జియ్యన్న
జున్నాధపురం, }
27-12-24.

కీ||శే||గరికిపర్తికోటయ్య దేవరగారు

నిన్నటిదినమున వరమవద మందిరి
(స్వకీయవిలేఖరి తంతివార్త)

మచిలీపట్నం, డిసెంబరు 29:—సుప్రసిద్ధ గాయక శిఖామణియగు జంగము కోటయ్య దేవరగారు నిన్నటిదినము బంగారు నందు స్వగృహమున కైలాసమును చేరిరి. వీరి మరణమునకు బందరుపట్టణ మంతయు అత్యధికముగ విచారించుచున్నది. సంగీతమునందలి వివిధకళలను గాంభీర్యగౌరవములను ఈ ప్రాంతమున వీరి ప్రవృత్తి ములననే పునరుద్ధరింపబడెను. ప్రస్తుత మిప్రాంతమున ప్రజలనభివంతులను అతిమధురముగ సన్నాయి సంగీతముయొక్క అభివృద్ధికి పూర్తిగా, వీరియొక్క నిరంతర స్వార్థవిరహిత ప్రయత్నములే కారణము. విజ్ఞానముతో సమ్మతిమైన సంగీతకాస్త్రాభ్యాసమును అభివృద్ధికి జెచ్చుటకు వీరు మొదటినుండియు ప్రయత్నించుచుండిరి.

పారాయణ భగవద్గీత

(వచన గ్రంథము)

క్రామసైబా 108 పేజీలు. మేలుకాగితము. క్రైస్తవ. టైపు. సంపుటము ముద్దు గూర్చుచున్నది. ధర రు 1-0-0.

ఇది భగవద్గీతాశ్లోకములకు తెలుగువచనము. వీక్షణ్యాత్మునైన కాయధ్యాయము విషయలోపము లేకుండ వ్రాయబడినది. శైలి మిగులబ్రశస్తమయి ప్రాథమధురముగ నున్నది. ఇది యీ బైసానివారి కుటుంబమున రెండువందలయేండ్లనుండి పరంపరగా ననుదినము పారాయణము కావించబడుచుండిన తాళపత్ర సంపుటమునుండి ముద్రింపబడినట్లు లింగంధపీఠిక యందుగలదు. కాని రచయిత యెవ్వరో తెలియరాదు. ఇట్టి గ్రంథమును రచించినవారిపేరు తెలియకుండుట కడు శోచనీయము. ఈ గ్రంథము శ్రీకృష్ణుని వైశము ను బోధముగ నుండును. తాళపత్రమాతృక యందలి స్థానిత్యములను ముద్రామున సంస్కరించిన శ్రీమంత్ బుక్కవట్టణము రామానుజయ్యగారి పరిశ్రమము పేర్కొనదగినది. ఇది మదరాసు బొరిటో వరదా ముత్రియప్పకృషీణి నెం 74 రున గల సగలవర్తకులు బైసాని కృష్ణయ్య సెట్టి అంకుసన్నువారికడ గ్రయమునకు లభించును.

ఇప్పుడే వచ్చినవి ! ఇప్పుడే వచ్చినవి !!

నాటక సంఘములకు కావలసిన, కలరులు, టోపాలు, డ్రస్సులు, బ్రోవీలు మొదలగునవి వెల సరసముగా దొరకును.

అన్నిరంగులగ్రీను పెయింట్లు 1 ప్లీట్	0 10 0
పారిస్ పెరల్ క్రీము 1 ప్లీట్	1 4 0
డిటా లోకల్ కే డు 1 ప్లీట్	0 14 0
స్పిర్టుగం బాటిల్ 1 ప్లీట్	0 8 0
క్రీపు సైరు అన్నిరంగులలో 1 అడుగు	0 8 0
సిల్వరు లోలాకు 1 జత	1 6 0
రాజపాట్టాటోపాలు	8 8 0
డిటా రెండవరకం	4 8 0
క్రీపు సైరు టోపా	9 8 0
డిటా రెండవరకం	4 8 0

కె. నాదముని అంకు సన్స్,
164 చైనాబజారురోడ్డు, మదరాసు.

శ్రేష్ఠతరమైన వెంట్రుకల తైలము “మణిసూనె”

మిక్కిలి మహావరమైన మహాసగలం. చైట్ ఆయిల్ యితర అపాయకరమైనవస్త్రులు చేరుటలేదు. ఇది చాలకాలమునుండి మంచుగుణముగలిగి, వాడుకలోనున్నది. బుడ్డి 1 కి ధర రు 1-0-0.

దీనిని వాడుటచే వెంట్రుకలు మిక్కిలి కాంతిగాను నల్లగాను, బలముగాను యుండును. చుండును రానీయక వెంట్రుకలను బాగుగా పెంచును. యితరవివరములకు మాక్రొత్త క్యాటలాగునకు వ్రాసిన ఇవాముగా పంపెదము.

ఆ తంక నిగ్రహ ఛార్మసి,
28, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

కలకత్తా, డిశంబరు 28:—కాంగ్రెసు సభ్యత్వమునకు హజరత్ మోహనీగారు రాజీనామా నిచ్చిరి. కాన స్వరాజ్య పక్షములో మోహనీగారు సభ్యులుగ నుండుచు లేదని స్వరాజ్య పక్ష కార్యనిర్వహణసంఘమువారు తీర్మానించిరి. సంగమ సమావేశమందు మధ్యరాష్ట్రాచారిచందరియ నంగరాష్ట్రమందరియ పరిశీతులు విచారింపబడెను. ఏ చర్యయు దీసికొనుటకు పూర్వము యీ రాష్ట్రములందు నూతనపరిశీతు లెట్లు బయలుదేరునో చూచుటకు తీర్మానింపబడెను.

2వ మదరాసు రాష్ట్రీయ ఉపాధ్యాయ యాజమాన్య సమావేశము

నేడు సచ్చయన్తకళాశాల భవనమున జరుగుట

అధ్యక్షకోపన్యాసము

నేటిదినము మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు మదరాసు రాష్ట్రీయ ఉపాధ్యాయ ప్రతినిధులసమావేశము పాపనాళి వి. హెచ్. పాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయులు, ఉపాధ్యాయ ప్రతినిధులు శ్రీమన్. ఆర్. శ్రీనివాసయ్యంగారి అధ్యక్షత క్రింద జరిగెను. ఆర్. లిటిల్ హైల్స్ (విద్యాశాఖ డైరెక్టరు) రా॥ సా॥ కృష్ణరావుభాషణ, రా॥ బి॥ డా॥ సి. నరేశమునవి యుగయుగములకు ఉపాధ్యాయప్రతినిధులు సభకు విచ్చేసిరి.

ప్రథమమున తమిళ ఆంధ్రభాషలందు భగవద్గీర్వాణుల పల్కుటచే. అక్కన్న పేట నారాయణశెట్టి ప్రాథమిక పాఠశాల బాలికలు సభ్యులస్వగతగతులను రమ్యముగ బాణింపిరి. పిదప ఆర్. లిటిల్ హైల్స్ గారు సమావేశకార్యక్రమము ప్రారంభించుచు చెన్నరాష్ట్రమున ఉపాధ్యాయ ప్రతినిధులచే జరుపబడు కృషికి తా మెంతయు సానుభూతిని గనుపరచుచున్నామనియు, విద్యావిషయమై వారుగావించిన సేవ ప్రశంసార్హముగ నుండితాము వారికియుగయుగములకు మునియు, విద్యా విషయమున సభ్యులందు ప్రభుత్వము ప్రజాసహకారమును కోరవలసియు, కావున తానుజేసిన గౌరవప్రతినిధిసభ వాహ్య నియమములను సంతరించుచున్నామనియు తెలిపిరి.

మిమ్ముల ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులగు సి. శేఖరరావును జూబి నాయుడుగారు సభ్యుల నాహ్వానించుచు తమిళమునందు ఉపన్యసించిన పిదప అధ్యక్షులు, లిటిల్ హైల్స్ గారును కరతాళములు చెలరేగి ప్రస్తుతాలాలంకృతులు గావించబడిరి.

అధ్యక్షులు తమయపస్కాసమును చదువుటకు ముందుగ కీర్తిశేషులును, గొప్పవిద్యాంగవేత్తయు, ఉపాధ్యక్షభావులు నగు డి. జి. యస్. లీతుగారి ముగియునుగూర్చి సభ్యులందరి తరఫున తమవిచారమును తెలుపుచు వాంగారవార్తమై క్రింది తీర్మానమును సభ్యులెల్లరు నిలువబడి తీర్మానించిరి. "ప్రాజ్యులును కీ॥ శే॥ డి. జి. యస్. లీతుగారి మరణమునకై ఈ సమావేశమునాడు తమవిచారమును తెలుపుచున్నాము."

అధ్యక్షకోపన్యాస సంగ్రహము

పిదప అధ్యక్షుల ట్లుపన్యసించిరి.

"ప్రాథమికవిద్యావిషయమై నాకంటెను అపారముగ కృషిచేసిన ముప్రసిద్ధులకులుండినను నన్ను మీసభ కథ్యక్షులుగ నెన్నుకొని గౌరవించినందుల కెంతయు సంతసము.

సభ ప్రధానోద్దేశములు

ఈ సభానియొక్క ఉపాధ్యాయయాజమాన్యముల మగు మనము మనదేశముయొక్క జాతీయత్యాగమునందు మన యర్హతాసామమును గమనించి అందుపాల్గొని మనభృత్యమును నిర్వహించు సమావేశమేనానము. ఇతరులందరివలెనే భారతదేశమును ప్రేమించి దాని పురోభివృద్ధిని మనమెల్లరమున కాంక్షించుచున్నాము. మాధ్యమమునండి, అవిద్యనుండి లక్షల అంధదేశీయులను మేల్కొల్పి వారికి విద్యాప్రదానముచేయుటచే మనతల్లిని ఉచిత రీతి నేవింపగలమని మనమెల్లరము పూర్ణముగ విశ్వసించుచున్నాము. కావుననే మనము మనజీవితమంతయు విద్యాప్రబోధము గావించుటకొరకర్వణముగావించితిమి. ఈ రాజధానియందెల్లడలను ప్రాథమికవిద్యాభివృద్ధి గావించుటయందు మనయొక్క ప్రాముఖ్యమును, హక్కును స్థిరపరచుకొనుటకు నేడిట సమావేశమైతిమి. సహాయమునుబొందుచున్న ఏజన్సీల విషయములలో ప్రభుత్వమువారు తలపెట్టినవిధానము, సమర్థము, న్యాయము, మానుషములతో దూరముగా నున్నదనియు, మన రాజధానియందు నిజమగువిద్యాభివృద్ధికి తోడ్పడజాలదనియు, లేక భూభావముగల ఈదినములలో అక్కడవృద్ధితో జూచినను, విద్యాంగ ప్రతిభలోనయినను, ఏమాత్రము సమంజసముగ నుండలేదని ప్రభుత్వమువారికి తెలుపుట కిటు కూడితిమి. ప్రాథమికవిద్యాభివృద్ధి గావించుటయందు విద్యామంత్రిగారికి గత్యంతరము లేనట్టిన్ని, న్యాయమును, బహుజనసమ్మతమునగు మార్గమును జూపెట్ట సమావేశమేనానము.

ఈవిద్యాభివృద్ధియందు అధికారులు అసభికారుల సహకారము సహకారమును సానుభూతిగలిగి పనిజేయవలెనని విశ్వసించువాడను. అభివృద్ధిని నూచించునదియైన విలైనపుడెల్లను అధికారపక్షము సానుభూతులను మనయందవ్యమును చేసినవలెను. విల్లవిద్యాభివృద్ధి కారులకును, డిప్యూటీ ఇన్ స్పెక్టరులకు ఉపాధ్యాయ యాజమాన్య సంఘాధ్యక్షులకు తోడ్పడినందులకు మన మెంతయు కృతజ్ఞులు. ఈయంగ్రహమునకు మృదయపూర్వకముగ తోడ్పడునట్టి యధికారులు నిజమగుదేశక్షేత్ర గలిగి జా

తీయనేమను గావించువాడైయున్నారు. ఇందుల కెక్కుడు తోడ్పడిన లిటిల్ హైల్స్ గారికి మనమెంతయు కృతజ్ఞులము.

ప్రజాపాలనము-విద్య

ఇతరదేశములవలెనే భారతదేశముగూడ ప్రజాప్రభుత్వమును గాంచును. ప్రజాప్రభుత్వవిషయమునకు ప్రథమపథా నావశ్యకత విద్య. విద్యయన భారతదేశమును నివసించు స్త్రీ పురుషులకు, బాలబాలికలకు, శ్రీమంతులకు, ధనహీనులకు, జాతి కుల మత విచిత్రత లేక రిగి కోట్ల భారతీయులకు నలయు విద్య. ఇదియే భారతదేశమునకు అసశ్యకముగ ప్రధానవిషయము. జాతీయగతమును విద్యనలయునెడల ఎట్టివిధానమునైన నాధారపడి యుండవలెను, దాని ఫలితమేమిగ నుండవలెనుగదా యొక్క ఫలితమునిపురతగం. పాఠ్యమును గలగతయును లేక వృద్ధినిండించుట. ప్రస్తుతము ప్రపంచమందు పాఠ్య మొకముఖవిధి. పానుడు తనజీవితముందలి ఫలితములను స్వస్వములను సక్రమముగ అనుభవించుటకు, నిర్వహించుటకు సుశిక్షితుడుగా వలెను.

భావతీయ పానుని బాధ్యతలు మిక్కుటముగా ఆతడు తనదేశ పరిస్థితులకేగాక ప్రపంచము నందలి తదితరదేశముల పరిస్థితులను గమనించకతప్పదు ఆర్థికముగను, నైతిక, ఆధ్యాత్మికముగ తనదేశాభివృద్ధికి నలయు అధికారములను గలిగియుండవలెను.

టాగురు మహాకవి నుడివిటుల భారతదేశముందు విద్యయొక్క ఆశయము, ఆర్థిక, నైజ్ఞానిక, సాంఘిక, ఆధ్యాత్మిక వివిధస్వరూపములను మనుజుని పరిపూర్ణ జీవితమునకు సహకారిగ నుండవలెను.

ప్రస్తుత విద్యావిధానము

మన నూతనాశయములతో ప్రస్తుతవిధానము భేదించుచున్నది. కావున ఆధ్యయనము విద్యావిధానమంతయు మార్పుజేయునని భిం చుట యే దీని కి ప్రతి క్రియ. ప్రాథమికవిద్యకు ఆశయముగాని, గమ్యస్థానముగాని నిర్వచించబడలేదు. ప్రాథమిక విద్యాలయము లెట్టి వారలచే నింపబడి వలయునో ప్రాథమిక స్వయం పరిపూర్ణమో లేక వేరొక ఉన్నతశిక్షికి ఆనించువదియో తెలియకున్నది.

1920 సం॥పు చట్టరీయముల క్రింద నిర్వహించబడిన ప్రాథమిక విద్యావిధానము ప్రాత్యేకజానకముగాలేక బావులు యేగాక ఆతయోపాసనమును గలగతయును లేదు. నిర్బంధ పరమములందు విద్య నొసంగుటచేతనే విద్యాభి పారసత్వ విధులను గుర్తించబడెను. యువకులకు ఇతరదేశములందు వలె విద్యాసౌకర్యములు లేవు ప్రాథమికవిద్య అసంపూర్ణగ నున్నది. కావున ప్రభుత్వము అప్పుడెప్పుడు విద్యయొక్క ఆశయములు, విధులముగ తెలియజేయుచు, విద్యా విధానము, బోధనావిషయములు, కాలపరిమితి విద్యాశాఖ నిపుణులు కోవిదులు నగువారల సంఘముచే నిర్ణయించబడుటయు లేదు. రాజ్యాంగవేత్తలు, ఆర్థికవేత్తలు తదుపరి విచారించబడవలెను. భారతదేశముందు ప్రజాసంఘములు, ప్రభుత్వముగాని, విశ్వవిద్యాలయము వారితోడ్పడుకొరకు జేచియుండక యువకులవిద్య కొరకును, గ్రామపురస్థుల్యాయ కొరకు పాటుబడవలెను. నాగరికతగల ప్రతిదేశముందును ప్రభుత్వము ప్రాథమికవిద్యావిషయమై తనబాధ్యతను స్పష్టించిరి. ప్రపంచమునందు జరించు శిశువుబాటికి సార్వజనుండువాడైన తనసహజగుణ సంపత్తిని అభివృద్ధిజేసిందించుకొనగలగు అసకాళములు వానికి గలిగియుండవలెను. ప్రతిశిశువును విద్యనేర్చుకొనుటకు హక్కుగలిగియున్నది. విద్యయుండిన ఆశిశువు దేశమునకు అమూల్యముగనావు. అయ్యదిలేనిచో అపాయకరముగు భూభారమును, హీనపక్షము ప్రాథమిక విద్యావర్మమునైనను ఈ కాష్ట్యముందలి జాలబాలికలకు ప్రభుత్వమువారు ప్రసాదించెడి కాలము సత్వరములో రాగలదులకు కోరుచున్నాము.

(సశేషము)

ఆధ్యాత్మిక మహాసభ

శ్రీయుత పియూష్ కాంతి హోషుగారధ్యక్షతనహించిరి

బెల్లూరు, డిసెంబరు 28:— అభిలభారత ఆధ్యాత్మిక మహాసభ శ్రీయుత పియూష్ కాంతి హోషుగారి అధ్యక్షతక్రింద నేడు సమావేశమయ్యెను. ఆధ్యాత్మిక ప్రచారమును వ్యాపి ప చేయుటయనని తీర్మానములు గావించబడెను. 1925 నెవ్రెంబరు నెలయందు పరమరాజ్య ముఖ్యపట్టాముగ ప్యోగమునకు రహండు జరుగనున్న విశ్వఆధ్యాత్మిక సభయందు భారతేశపు ప్రతినిధి కవి డి. రమి. గా వెళ్ళుకొనబడిరి.

మరిరెండుపులులు చంపబడెను

పి. మోగ, డిసెంబరు 29:— పి. మోగజిల్లాయందు ప్రజలభిక్షోత్సాహముగ నున్నారు. శనివారమునందు మరిరెండు చెప్పపులులు జంపబడెను. వాకరుకంటెని ఉద్యోగియగు వక్కు. గారికొకపులిని కూనూరువాస్తవ్యులగు మేజర్ హామిటన్ను గారికొకపులినిజంపిరి. (ఆ. ప్రె.)

స్వరాజ్యసంపాదనకు వివర మున్వాయము

ఎం. ఎస్. రాయగారి విజ్ఞాపన

బెల్లూరునుసంగు పంచిపెట్టబడుట

(ఆ॥ ప్రె॥ స్వేచ్ఛలుసర్వము)

బెల్లూరు, డిసెంబరు 29:— నిన్న సాయంత్రము ఎం. ఎస్. రాయగారిసంతకముతో నాల్గుపేజీల దీక్షర్షునుగ విజ్ఞాపన కాంగ్రెసు సభ్యులకందనకిని పంచిపెట్టబడెను. దీని కె. ఎస్. జోగ్గేరుగారిచే బొంబయిలోని కార్మి ముద్రణాలయమున ముద్రింపబడెను. జానకీప్రసాదు, అద్దూరలూపేటి అరువారిగుపురశేతను ఈపత్రము ప్రకటింపబడెను. పీఠ్యురను జాతీయోపసంఘస్థులే ఇటీవల కాన్పూరునందు విచారణకు వచ్చిన బోల్షివికు ట్రాక్టేను సాదగ్గుమున ప్రాముఖ్యముగ నుదహరింపబడిన ఎం. ఎస్. రాయగారిపేరు అందరికిని తెలిసియే యుండును.

ఈవిజ్ఞాపనము విప్లవజాతీయవాదులకు అని సంబోధించబడియున్నది ఇందు ఎం. ఎస్. రాయ (కన్యానిన్దు) గారు గత 12 నెలలలోను భారతదేశమున సంభవించిన విషయములను, మార్పులను వివరించి, బెల్లూరునందు, అందరును పూజించుటకు ఇశువున్న, "వికమర్శ"మును పురాణశేవత, అనునది, ఇంతవరకును సంపాదించిన రాజకీయ భివృద్ధిని వదలి చెనుకకు వెళ్ళుట తప్ప వేరు గాదని వర్ణించిరి. పార్లమెంటు ప్రతిరోప్రతిభివృద్ధి స్వరాజ్య పక్షముగా ప్రయత్నములను అంబుల పాడియంగి బాంబులన్నియు ముగిసినవి. బహిష్కారవాదులు వెలుపలనుండి ప్రభుత్వమును నిరోధించు ప్రయత్నముల సాగింపజాలక పోయిరి. ప్రభుత్వమువారు తమ నిరంకుశాధికారమునుండి ఏమాత్రమును చరింపక, జాతీవాదులపై దినదినము పంచెయనకు సవాలు చేయుచున్నాడు. బెల్లూరుగారిని వారిచుచులను కాంగ్రెసులోనికి దెచ్చుటకు గాను ప్రసక్తగారే (గాంధీగారు) తన బహిష్కారప్రయత్నము వదలు కొని-పు. బహిష్కారవాదులు స్వచ్ఛముగ గాంధీమతము అనుపేరుజెప్పుకొని తమరాజకీయ నిస్సామర్థ్యమును కచ్చిపుచ్చుకొన నెత్తించినను అదిదాగుననిగాదు. అని రాయగారు వ్రాసిరి.

రాయగారు "విప్లవము" కాస్త్రసమ్మోమైనదని వర్ణించుచు, (లిటిల్ ప్రభుత్వముతో) గలసి విప్లవమునకు ముఖ్యులుగ నున్నవారు డెబువు విధానములన జాతీయవాదులు తమ ఆదర్శము నెప్పటికిని పొందజాలరని నుడిచెదను. భారతదేశముయొక్క స్వాతంత్ర్యమును, లాగుకొనినవారు. తిరిగి దానిని తమంతట దామె దెచ్చి భారతీయులకు దానముగ నెన్నటికిని నొసగరు. సంగ్రామానంతరమన్ని దేశములందును, సంభవించిన విప్లవములయొక్క కారణములింకనులొగిపోలేదు జాతీయపక్షము ప్రజాసామాన్యముయొక్క బలమునై నాధారపడి యుండవలెను. ప్రజాసామాన్యముయొక్క శక్తి, విజయముందు విధమున కార్యక్రమము నేర్పరుమకొనవలెను. సామాన్య ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వము, ప్రతిపాదనకు, ఎన్నికలహక్కు నొసంగుట, భూస్వామ్యత్వమును తొలగించుట, భూమిసంతక ప్రభుత్వమువారి సాత్తుగా ప్రకటించుట, వ్యవసాయము నాధునిక పద్ధతుల ప్రకారమభివృద్ధిజేయుట గనులను ప్రభుత్వమువారు వశపరచుకొనుట, ఆధునిక పరిశ్రమల సభివృద్ధిపరుచుట, నిర్బంధ ప్రారంభించిత విద్య, పాటక జనమునకు కనిష్ఠ వేతనమును నిర్ణయించుట మొదలగునవి, అట్టి కార్యక్రమమునందు ముఖ్యాంశములుగ నుండవలెను అని రాయగారు వ్రాసిరి.

రైల్వేడికోనుట

భియారాన్, డిసెంబరు 28:— భియాగానినుండి హెస్సారు నకు వెడలుచున్న యెనటి ప్రయాణీకులందరి బివాసు కభేరాస్తేమనువద్ద ఆగియున్న నాలు ప్రయాణీకులందరిని డిగోనెను. పండ్లెండుగురు ప్రయాణీకులకు చెప్పులు దగిలెను. ఏదురురు హాస్పిటలులో చికిత్సయించుటకు దీసికొని పోబడిరి. ఆ. (ప్రె.)

కన్యాటండంపతులు బిక్షునిరు

సంస్కారమునకు బోయిరి రిడింగుదండంతులు లిట్టరుదండంతులు ఏమ్మొలిపిరి కలకత్తా, డిసెంబరు 28:— ఘనతనహించిన కన్యాలు దంపతులు ప్రత్యేకపు రైలుబండిలో బిక్షునిరు సంస్కారమునకు బోవ చెడలిరి. మారా రైలుస్టేషనువద్ద రిడింగుదండంతులు లిట్ట నుజంపతులు శ్రీవారలను డిగోనెపిరి. ఆ. (ప్రె.)

“గోసంరక్షణ లేనిది స్వరాజ్యము

రాదు

మహాత్ముని ఉపన్యాసము

గోసంరక్షణసభ

బెల్గాం, డిశంబరు 29:—గోసంక్షణ మహాసభ కర్ణాటక ప్రదేశానికి గాంధీమహాత్ముని నిన్న సాయంత్రం ఆహ్వాన కరమగు ఉపన్యాసము నొసంగిరి. ఆహ్వానసంఘాగృహమున గోరక్షిగాడు గోరక్షణ మతవిషయముల బట్టియేగాక యితర భౌతికలభ్యములగుడ గలవని తెలిపిరి. వ్యవసాయమున కాదయపు గోవే అరులచే గోసంరక్షణయన విధియని తెలిపిరి.

గాంధీగారి ఉపన్యాసము

గోసంరక్షణము స్వరాజ్య సమస్యకన్న తక్కువవిగాదని గాంధీగారు తెలిపిరి. గోవులకు సంరక్షింపనిది స్వరాజ్యమురాదు. ఆంగ్లేయులతోను మహాత్ములతోను గలసి భుజించి, ఆస్తి కృత్యాలుకను కడుపునపుట్టిన క్షిణికా పెంచుచుండిన ఆయన హిందువునిగా నెట్లుభావింపబడునని కొంచు ప్రశ్నించుచుండిరి. కాని మంత్రముల పఠించుటలో మాత్రమే హిందూమతముగలదని అతడు నమ్మకములేదు. గోవుల సంరక్షించుటయందేగలదు “కాస్త్రములేమి తెచ్చుచున్నవో నాకు తెలియదుగాని గోవులు తప్పక సంరక్షింపబడవలసినవని ప్రతిహింతువునకు తెలిసియుండున. ప్రస్తుతము హిందువులొసగుచున్న సంరక్షణ సంస్కృతికరముగ లేదు, దీనికొక సాలో నేనుచింతిలి బాధనొందుచున్నాను.

1909 సం॥ స్వరాజ్యమునుగూర్చి నేనొక కరపత్రమును ప్రకటించినపుడు హిందువులను గోక్షులుగా గాక గోహింసకులుగా నుడివియుంటిని. ఇప్పుడావిషయమునే మరల తెలిపిన హిందువులను నొప్పించి నీ వాడనగుదునని దలంచితిని. మహాత్ములీ యుడుగాని, కనాయిదానుగానిగోవును చంపినచో, హిందువులు గోవుల హింసించునపుడు గలుగునంత బాధ నాకుగలుగదు. అట్టి యెడ ఇస్లాము మతము గోమాంసభక్షణ కంగీకరించుచుండ మహాత్ములీ యులకు గోహత్యలక్షణములదని ఎట్లు కోరగలము. హిందువులు రక్షణకు గడంగనిది మహాత్ములయలకు సంరక్షింపగోరజాలరు.

~~~~~

వెలసల్పము! వేలకు వేలు యోగ్యతా:

అమృతాంజనము
వాయునొప్పలకు
పంచభాష చీటిచూచి కొని
చక్కని సీసా 1-కి, 0-10

అమృతాంజనము గాయపు

తలనెప్పల మాన్పును,
వాయుప్రోట్ల బాపును,
పార్శ్వపునొప్పల బాచును,
పోట్ల పోగొట్టును.
వనచూలికలచే హిందూ దేశమును
సువాసన గలిగి

అమృతాంజనము పక్షవాత

నెత్తుననందు మూత్రామలము
మొదలగు చెమటదార్థములుచేరి
యని సధి బంధనములందు నిలిచి
యుండుట వలన సంతాపిత

అమృతాంజనము డిపో,

~~~~~

37500- టిక్కెట్ల-గొప్పలాటరి

గవర్న మెంటువారికి తెలియపర్చినమీదట టిక్కెట్టులను 5 లు. 7500 టిక్కెట్టు లాటరి వేయబడును.

గుంటూరు మునిసిపల్ సరిహద్దులలోపల జాటుమిల్లు వద్దనున్న నాతాలూకు రియకరముల స్థలమున్న అందులో అమర్చబడియున్న బిల్డింగులు టూనరిశోసహా టిక్కెట్టు 1-కి రు 5 లు చొప్పున 7500 టిక్కెట్టుల పూర్తిఅయినవెంటనే తెనాలి లో కొంతమంది పబ్లిక్ ఆఫీసర్లయెదుట లాటరి కలుపబడును. వసూలు అయినసొమ్ములో యేజంట్లవగయిరా కమీషను ఖర్చు లుపొను మిగతాసొమ్ము గుంటూరుడిస్ట్రిక్టు కోఆపరేటివ్ యూనియన్ బాంకింగు లిమిటెడ్ తెనాలిలో నిలువచేయబడును. లాటరి టిక్కెట్టుల పూర్తిఅయినవెంటనే లాటరి కలుపబడు లేది యున్న స్థలమున్న, ఆఫీసర్ల వేర్లున్న, ఆంధ్ర, స్వరాజ్య ప్రతిక లలో తెలియపర్చి లాటరి అయినవెంటనే లాటరి ఫలితమును పై ప్రతికలలో ప్రకటింపబడును. లాటరి కలుపు లేదీకి టిక్కెట్టు కొనువారు అందరు రావచ్చును. లాటరిలో ఫలితమును బొందు వారు తమస్వంతఖర్చులతో క్రమమైన దస్తావేజులు వగయిరాలు వ్రాయించుకొని రిజిస్టరుచేయించుకొనవలయును. ఇంకా వివరములు తెలియగోరువారు ఈదిగువ ఆడ్రెసుకు వ్రాసిన తెలుపబడును. టిక్కెట్టు మా యేజంట్ల ద్వారాగాని మాకు రు 5 లు మనియార్డరు చేసిగాని టిక్కెట్టు పొందవచ్చును. కనుక ఆంధ్ర సోదరు లందరును టిక్కెట్టు కొని లాటరి త్వరలో పూర్తి చేయించుకొనని నాప్రార్థన.

మిక్కిలి నేని గుండారాయు

గుంటూరుజిల్లా, తెనాలి. లేక దుర్గాలండుకో, (పిక్చర్ మర్చంట్సు) తెనాలి.

కాంగ్రెసుకుగాను ప్రత్యేక తగ్గింపుధరలు

వి. పి. రాస్వామినాయు అండ్ సన్సు

కాంపువర్మి చరుమేకర్లు, నర్సారావుపేట, గుంటూరు జిల్లా.

- (1) వడత కాంపుకాటు 1 వ రకం రు 15, 2 వ రకం రు 18.
- (2) కాంపు ఈజీచేర్ 1 వ రకం రు 8, 2 వ రకం రు 7.
- (3) ఎక్స్ కాన్ వాసుచేర్ రు 4,
- (4) కాంపుచేర్ 1 వ రకం రు 8-8-0, 2 వ రకం రు 8.
- (5) స్వింగింగుచేర్ 1 వ రకం రు 15, 2 వ రకం రు 18.

క్యాటలాగు, యితర వివరములకు వ్రాసిన పంపబడును.

వేపచెట్టుయొక్క మంచి

గుణములు కలిగిన టాయిలెట్ అందు బౌషధ సంబంధమైన

వస్తువులు

వర్గోపబ్ధి:—కార్బాలిక్ ఇతరబౌషధసంబంధమైన సబ్బులన్నిటికంటెను శ్రేష్ఠమైనది. చర్మమును తినివేయదు. మిక్కిలి సున్నితముగా వాసనచెప్పుబడినది. రి బిల్బుల గలపెట్టె 1 కి ధర రు 0.12-0.

వర్గోప్రయోగ దంతచార్జు:— లేతపుల్లలతో దంత ధావనముచేయుట అందరికిని తెలిసినవిషయమే, ప్రభుతో వర్గోప్రయోగ దంతచార్జును చేర్చి దంత ధావనము చేసికొనుట చాలవలసింది. వేపచెట్టుయొక్క మంచిగుణములన్నియు నిందులోగలవు.

బుడ్డి 1 0.6-0; చిన్న పొట్లము 1 కి 0.2-0

వర్గో సాటాయిలెట్ పిండి ముఖమునకు, చర్మమునకు చేపామునకు తగినపిండి.

డబ్బా 1 కి రు 0.10-0; ప్యాకెట్టు 1 కి 0.8-0

హిందూ దేశమునందు హిందూ దేశపుపరిశ్రమము, ధనము చేతయారుచేయబడినది.

SRI KRISHNA BROTHER, 323, Tambu
Chetty Street, MALRAS
&

Mr. V. V. KRISHNA IYER

Palghat

విషయనిర్ణయ సంఘసభ

రాత్రి 8-30 గంటలకు సమావేశమైనది

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకవిలేజిరి)

ప్రజలకు-కార్యదర్శులు

ఇదివరకు జనమారలాలు, కిచలూ, రాజేంద్రబాబుగార్లు కార్యదర్శులుగా నుండిరి. భారమంతయును జనమారలా గారి చేతనే పడినది. ఇప్పుడు కిచలూగారిచేతనే పడినది. ఇప్పుడు కిచలూగారు భిలాఫత్తు సంఘమునకు ఆధ్యక్షులైరి. ఇద్దరునందు సంప్రార్థనవిశ్వాసము కలవారే కార్యదర్శులుగా నుండవలెను. అని మహాత్ముడు నడిచెను. కార్యదర్శులను నియమించు అధికారము, అధ్యక్షునకేలదు గాని మేలేమైన సూచనలు చేయగోరి నహా చేయదగును అని మహాత్ముడు నడిచెను. స్వరాజ్యపక్షమువారిలో గూడ నొకరు కార్యదర్శిగా నుండవలెనని ఒకరు నూచించిరి.

బుద్ధగయ దేవాలయము

సింహాళ కాదుల ప్రతినిధి పెరేరాగారు బుద్ధగయ దేవాలయమును గూర్చి మాటలాడుటకు సింహాళము నుండివచ్చిరి. ఆవిషయమును విషయనిర్ణయ సంఘసభలో తెలిపెదననివాడగా నము చేసితిని గాన మీ ఆభిప్రాయమును తెలియగోరెదను. కాకినాడలో యీ దేవాలయము చర్చింపబడినపుడు చెండు పక్షము లేర్పడెనని వింటిని. అని మహాత్ముడు నడిచెను. చాలమంది ప్రతిపూలగు నున్నారని పట్టాభిగారును భోపట్టారు గారును నడిచిరి.

ఈవిషయమున పెరేరాగారు మాటలాడిరి. మాకు దేవాలయము మాత్రమే కావలెనుగాని దానికి చేరిన 80 వేల యకరముల స్థలమును ఆక్రమింపలేదు. ప్రపంచమునది 50 కోట్ల ఖాద్ధుల పక్షమున నేను విన్నవించుచున్నాను. ఖాద్ధుడు పరమధైర్యమని మేము నమ్ముచున్నాము. బుద్ధమూర్తి ఒక అవతారమని మీరు నమ్ముచున్నారు. కర్మయందును పునర్జన్మమునందును హిందువులను ఖాద్ధులు తప్ప మరెవ్వరను నమ్ముటలేదుగాన మీ రివిషయమును చర్చింపగోరెదనని పెరేరాగారు నడిచిరి. ఈ తీర్మానము చర్చింపదననా అని ఓట్లు పుచ్చుకొనినా భిక్షువులలో హెచ్చుమంది ఆమోదించి కాంగ్రెసువారు వాగ్దానము చేయజాలరు, సానుభూతితీర్మానము మాత్రమే చేసెదరు. దానివలన లాభము కలుగదు. మోక్షసాధనలను మోసగించుటయే యగును. ముందుసంతకము మీరు మాలవ్యాజీగారు మున్నగువారు లుండిగోరెదను- అని మహాత్ముడు నడిచెను. రాజేంద్ర బాబు రిపోర్టు పంపవలెనని మహాత్ముడు నూచించెను.

మాలానా వాజరతు మోహనీగారి తీర్మానము చెల్లదు. ఇవప్రసాదు గుప్తగాంకి నేను చేసిన వాగ్దానములపైని ఆయనగూడ తీర్మానములను విదలుల కంగీకరించెను.

అన్నిచోట్లగారి తీర్మానములు గూడ వినియోగింపి. వరకు రామదాసు టాండ్లనుగారు

హిందూస్తానీ (దేవానాగరి - ఉరుదు అక్షరములలోను) ఇంగ్లీషు భాషలలో కాంగ్రెసు రిపోర్టులను ప్రకటింపవలెను, వ్యవహారములను జరుపవలెనను తీర్మానమును ఆమోదించువారు ఉపపాదింప గోరిరి. ఓట్లుపుచ్చుకొనిరి వీగిపోయినది.

సత్యమూర్తిగారు

ఆంగ్లచేతమునందును ఆమెరికాచేతమునందును ప్రచారము చేయవలెను తీర్మానమును సత్యమూర్తిగారు రుపపాదించిరి. అట్టితీర్మాన మిదివఱకు కాంగ్రెసువారు చేయెనున్నారగాని దానిని అచటజరుపలేదు. ప్రతిపక్షము విశేషములతో మనలనుగూర్చి చాలదుర్వార్తలను ప్రకటింపచున్నారు. నిమ్మలను, స్వరాజ్యవాదులను, కాంగ్రెసును గూర్చి అరాజకులని అసత్యములను ప్రకటింపచున్నారగునా ముఱు నిజము వెల్లడింపవలెనుగాని అట్టిలనుపెట్టమని నేను కోరుటలేదు. ఇంకనువలన చాలలాభము కలుగునని నేను నమ్మెను. ఇందువలన మీప్రయత్నమునకు సహాయము కలుగునేగాని నిరోధముకలుగదని సవిషయముగా విన్నవించుచున్నాను. అని సత్యమూర్తిగారు నడిచిరి.

ఒక సంవత్సరమువర కట్టి ప్రచారముచేయవలెను. ఆ ప్రచారమును అలక్ష్యము చేయవలెననియే నాభిప్రాయము అని మహాత్ముడు నడిచి ఓట్లుపుచ్చుకొనగా సగముమంది అనుకూలించు సగముమంది ప్రతిపూలనుపట్టెరిరి. సత్యమూర్తిగారు వినియోగింపిరి.

స్వరాజ్యపక్షమువారు ప్రచారము చేయవచ్చును. అందులకు నాకెట్టి ఆక్షేపణయునులేదు అని మహాత్ముడు నడిచెను. ఈపనిని స్వరాజ్యపక్షమువారు చేయవచ్చునని మహాత్ముడు నడిచెను గాన వీనినిగూర్చి పట్టుపట్టుగూడదని కాసుగారు నడిచిరి. కొందరు సభ్యులుకానివారు సభలో నుండుటచే వారినిపంపి మరల ఓట్లు పుచ్చుకొనిరి. 59 అనుకూలరు 60రురు ప్రతిపూలరు. తీర్మానము వీగిపోయినది.

కృష్ణారావుగారు విషయనిర్ణయసంఘసభ్యుడు కాదు. గాన తీర్మానమును చర్చింపగూడదని మహాత్ముడు నడిచెను. ప్రతినిధులు తీర్మానములు పంపవచ్చునని కార్యదర్శులు ప్రకటించిరి ఆర్. జి. పటేలుగారు నడిచిరి. అహమదాబాదులో అట్టితీర్మాన మోహించింపబడెనని మహాత్ముడు తెలిపెను. కృష్ణారావుగారు రాలేదు. తివర, కడి ప్రభుత్వచర్యలను సంబంధించినదిగాన స్వరాజ్యపక్షమువారు చర్చింపదననని సత్యమూర్తిగారు నూచించిరి. అది నిజము. కాంగ్రెసువారికి సంబంధించినది కాదని మహాత్ముడు నడిచెను. ప్రతినిధులలో భారతకాంగ్రెసు సంఘమున సభ్యులుకానివారు పంపినతీర్మానములను విషయనిర్ణయసంఘసభ్యులలో నెవరైన ఉపపాదింప గోరిననో ఉపపాదింపవచ్చునని కాసుగారు నడిచిరి గాన ఎవరైన ఉపపాదింపదరాదుని నుడువగా ఎవరను ఉపపాదింపలేదు.

కాంగ్రెసువారు లోకలుబోర్డులను విశేషముకొనవలెనను తీర్మానమును పటేలుగారు రుపపాదించిరి. దానిని సత్యమూర్తిగారు అనుమదించిరి. జనమారలాగారును దేశభక్తులను నెదిరించిరి. సత్యమూర్తిగారు తీర్మానమును బలపరచుచు నుపన్యసింపిరి. ఈతీర్మానము నామోదించిననో నిర్మాణవిధానము కొనసాగును. స్వరాజ్యపక్షమువారును బహిష్కరణపక్షమువారును కలిసి పనిచేసవలెనని సత్యమూర్తిగారు నడిచిరి. మరియొకరుగూడ దానిని బలపరచిరి. శ్రీనివాసయ్యగారు గూడ దానిని సమర్థించుచు బలపరచిరి. మోసములేకుండ పనిచేయదననని నడిచిరి. స్థానికసంఘము లన్నియును కాంగ్రెసు శాఖలు కావలెను. అందువలన కాంగ్రెసుగౌరవ మత్యధికముగ విస్తరించును కాననవధిలలో పనిచేయువారు కొద్దిమందియే యుండురుగాన లోకలుబోర్డులలో పనిచేయువారు హెచ్చుమంది యుండురు. దానివలన నిర్మాణవిధానము వృద్ధిచేసినను గాని యంతమాత్రమును అగ్గవని శ్రీనివాసయ్యగారు నడిచిరి. పలువురు రమకూలముగను పలువురు ప్రతిపూలముగను మాటలాడిరి.

కాలేగా కొకసవరణ నుపపాదించిరి. ఉపసంఘమునేర్పరుపగోరిరి. సవరణ వీగిపోయినది.

ఈవిషయమును రాష్ట్రీయకాంగ్రెసుసంఘములకు వరలవలెనను కవరణగూడ ఉపపాదింపబడెను. ఈసవరణగూడ వీగిపోయినది.

పటేలుగారి తీర్మానముపై వోట్లు పుచ్చుకొనిరి 72 మంది అనుకూలరు 50 మంది ప్రతిపూలరు. తీర్మాన మోహించింపబడెను.

సభను చాలింపవలెనని గోవిందానందగారు రుపపాదించిరి. ఆ తీర్మానము వీగిపోయినది.

లోకలుబోర్డుల తీర్మానమును మహాసభలో ఆక్షేపించెదమని కుందరలాలుగారు మున్నగువారు తెలియజేసిరి

రాజకీయ శిక్షికుల సహాయమునుగూర్చిన తీర్మానము అమలనీచుగాను నొక వంగరాష్ట్రసభ్యుడు రుపపాదించెను. దానినిగూర్చి ఆసభ్యుడునుడిచెను. పరుషముగా మాటలాడెను. ఇది కేలము దొడ్డనర్థపరముగానన్నది నే నెంతమాత్రమును అంగీకరింపజాలరుగాన యీ తీర్మానమును నవలక్షించదననని మహాత్ముడు నూచించెను. దీనిని వదిలకొనవలెను లేదా నిలపి యుంచవలెను. అని మహాత్ముడునుడిచెను.

అతులచేతగారు మరల తీర్మానమునుడిచిరి. ఆ తీర్మానమునకు భారతి కాంగ్రెసుసంఘమునకు పంపవలెనని నిశ్చయింపబడెను. మున్సిసిపాలిటీ తీర్మానముగూడ నిలుపదననని మహాత్ముడు నూచించెను.

మున్సిసిపాలిటీలకు అసహాయగాదు లాక్షమించుట కెట్టి ఆక్షేపణయు లేవు గాన వారు బహిష్కరణపక్షమువారు స్వరాజ్యపక్షమువారికి సహాయముచేయవచ్చును గాని తాము లోకలుబోర్డులకు విశేషముకొనవలెనను. విరోధములేకుండ పనిచేయగలిగిన కలిసి పనిచేయవచ్చును. విరోధములకలిగిన ఒక పక్షమువారు వెనుకతగూడదు. అని మహాత్ముడు నడిచెను.

దీనినిగూర్చి భారతకాంగ్రెసుసంఘమున చర్చింపదననని మహాత్ముడు

నూచించెను. దానిని అందరును ఆమోదించిరి. తక్కినతీర్మానములన్నియు భారతకాంగ్రెసుసంఘమున చర్చింపదననని మహాత్ముడు నూచించెను.

కాంగ్రెసును ఎచటజరుపవలెను అనువిషయముగూడ భారతకాంగ్రెసు సంఘముననే జరుపవలెను.

కాంగ్రెసు లేవు ఉదయము 11గంటలకు జరుగును అని మహాత్ముడు నడిచెను. రాత్రి 11గంటలకు సభ చాలింపబడెను.

నాయకగ్రణి

మహాత్మునిపట్ల నాయకుల నిశ్చలభక్తి

విషయనిర్ణయసభలో అధ్యక్షసంభ్రమము

నిన్న (28 వ తేదీ) మహాత్ముడు మహాత్ముడు విషయనిర్ణయసభను విరమించుచు నొసంగిన గంభీరపర్యాసము విగల్గినవారి జీవనముధన్యతమును. మహాత్మునియూవరకునందు రమంతయైన విశ్వాసములేనివారుగూడ నాఉపన్యాసశ్రవణము తనయులైరి. భక్తివివక్షలైరి. కన్నీళ్లు సంతభారగా ప్రవించుచుండ ముగ్ధలైరి. వేడికపైనున్న లాలా లజపతి రాయి పండిత వదనమోహన మాళవ్యాప్రముఖులగు మేటి నాయకులందును సభామధ్యమున నాసీనులైన విషయనిర్ణయ సంఘసభ్యులగు స్వరాజ్యబహిష్కరణ వాదులలోను వారికి వేనుక ప్రక్క కూర్చుండిన ప్రేక్షకమండలియందును చకిత స్వాంతులను ఆశుచూరితలో చనులును కానివా రొక్కరైన లేకుండెదనటలో అరికయోకి ఏమియునులేదు. చాలమంది నాయకులు ఉపన్యాసాలెమున మహాత్ముని పాదపద్మములకు సాష్టాంగ నమస్కృతులు గావించిరి. మాలానా మహాత్ముడాలీ గారు మహాత్మునికి సాష్టాంగనమస్కారము నర్పింపగా మహాత్ముడు కుమారుని ముందరించినటుల మాలానాగారిని మండనా సముదో ముందరించెను

జనసంకలము

28 వ తేదీనుండి ప్రతిరైలులోను ప్రతినిధులను ప్రేక్షకులను కిటికీలూడుచుండిరి. విజయనగరము విజయలక్ష్మీ విలాసభానురమై కలకలలాడుచున్నది. వీధులలో ఇసుక రాలుట కెడములేకుండ జనమండలి తండ్రిపతండ్లుగా నిండి యున్నది. ఈ బెల్లాంపహాసభకు ప్రత్యేకవిశేష మొక్కటి గలదు. దేశీయ నాయకులలో సగ్రగణ్యు లగువారందరును గూడ ఈసభకు వచ్చిరి.

భిలాఫత్తు సమావేశము

సమాప్తమయ్యెను

ముఖ్యమగు మరిమూడు తీర్మానములు

గావించబడెను

మహాత్ముడాలీ గారు స్వరాజ్యపక్షమునకు

సహాయముచేయు హెచ్చరించుట

అసోసియేటెడ్సు ప్రెస్సు ప్రెస్సులసంఘము)

దెల్లము కాంగ్రెసు విభిము, డిసెంబరు 28:—మరిమూడు ముఖ్యమైన తీర్మానములను గావించి భిలాఫత్తు సమావేశము కార్యక్రమమును సమాప్తజేసెను. తాంజీయు సమావేశప్రణాళిక విషయమును తీర్మానముపై మహాత్ముడాలీ మొదలగువారు దీర్ఘపర్యాసములను గావించిరి. దెంగారు ఆర్థి మెంను తీవ్రముగ ఘండింపబడెను. దెంగారు ఆర్థి మెంను స్వరాజ్యపక్షముపై ముఖ్యముగ బ్రచూరింపబడుటకు దయారూకాబడిదనియు యెల్లరు స్వరాజ్యపక్షమునకు సహాయముచేయవలయుననియు తీర్మానింపబడెను. మెక్కానుండి షెర్వోహుస్సేను కుటుంబము పారదోలబడినందులకు భిలాఫత్తుసమావేశము సంతోషించెను మహాత్ముడియ ప్రపంచసమావేశమునందు హెడ్డాకి ప్రభుత్వ విషయతీర్మానము గావించబడవలయునని యిచ్చినసాదుగాను గావించిన ప్రకటనకు సమావేశము ఆమోదించెను. విదేశీప్రభుత్వముల దాడినండి పవిత్రస్థానములకు రక్షింపగల్గి దేశమునందు శాంతిసాపింపగల్గి ప్రజాపాలనముచే (Republic) హెడ్డాకి రాజ్యము పరిపాలింపబడవలయునని సమావేశము అభిప్రాయము వెలిబుచ్చెను.

అఖిలభారత జాతీయోపసంఘము

రాజకీయకాంగ్రెసును కాన్పూరులో జరుపుటకు నిర్ణయించుట

రాజకీయ బాధితుల సహాయనిధి తీర్మానము వీగిపోవుట

అధికారతర తీర్మానములపై చర్చ

(అ. వె. స్వయంసంకల్పము)

లిసెన్సుగారి మరణమునకు విచారము

లెన్సు, డిసెంబరు 28:—అఖిలభారత జాతీయోపసంఘమునా రీతినమున సహజము అధికారతరసభ్యులు దెచ్చి న చాలముఖ్యములగు విషయములగురించి నాల్గొంటలసేపు చర్చించిరి. వానిలో మొదటి తీర్మానము లిసెన్సుగారి మరణమునకు అనుతాపమును దెల్పుటను గురించినది. జహంగీరు పట్టణగారి తీర్మానము నుపపాదించిరి. ఎ. రంగస్వామి అయ్యంగారును, మరికొంద రితరసభ్యులును, లిసెన్సుగారు నిజముగా మరణించిరాయని ప్రశ్నించిరి. జహంగీరు పట్టణగారు ప్రత్యుత్తరమొసగుచు, “మీరు ప్రతికియన్న విషయమెట్లునిజమో లిసెన్సు మరణించిన విషయముగూడ నట్లే నిజము లిసెన్సుగారు 1924 జనవరి 21 వ తేదీన మరణించెను. అందుచే కాంగ్రెసు ముగిసిపోవుటచే జాతీయోపసంఘమువారైనను ఈతీర్మానమును గావింపవలెనని కోరుచున్నాను” అని నుడిచిరి. తీర్మానమునం దిట్లుగలదు. “పాటక జనముల మిత్రుడగు లిసెన్సుగారి మరణమునకు జాతీయోపసంఘమువారు తమ గాఢ విచారమును దెలుపుచు లిసెన్సుగారి మరణమువలన రష్యా ప్రజలకు గలిగిన గొప్పనష్టమునకు అనుతాపమును దెలుపుచున్నాను.” ఈతీర్మానమును రష్యా సోవియటు ప్రజాస్వామ్యాధ్యక్షుల కందజేయవలెనని, కాంగ్రెసు అధ్యక్షుని గోరుచు తీర్మానమునందు మరియొక భాగము గలదు.

గాంధీగారు వివరభాగమును విని “ఓ, ఓ, ఈతీర్మానమును సోవియటు ప్రభుత్వమువారి కందజేయుటకు కాంగ్రెసు అగ్గకు డిప్టుపడనియెడల!” అని ప్రశ్నించిరి.

పట్టణగారు:—మీనిర్ణయములకు మేమెట్లు కట్టుపడి యుండవలెనో సభవారి యభిప్రాయమునకు మీరుగూడ నట్లే కట్టుపడియుండవలెను. (నవ్వు)

పైతీర్మానము నుపపాదించుచు, జహంగీరు పట్టణగారు లిసెన్సుగారి పద్ధతులతో మన మేకీభవింపకపోయినను, అతని ఆదర్శములయొక్క మహాకీర్తి మనము గమనించి తీరవలెను. పాటక జనముకొరకును, వ్యవసాయకుల కొరకునుగా నాతడు “జారు” ప్రభుత్వముతో పోరాడెను. మనప్రజల ఆర్థికదాస్యము తొలగించుటకును, భారతదేశ విముక్తిని సంపాదించుటకును, రాటమును గురించి తీర్మానముల గావించుచున్నాము. అదే విధముగా లిసెన్సు గారుగూడ రష్యాలోని కార్మికప్రజల విముక్తి కొరకును, స్వాతంత్ర్యము కొరకును, ఒక్క రష్యా జారు ప్రభుత్వముతోడనేగాక, రష్యాయందలి ధనస్వామ్యముతో గూడ పోరాడెను. ఇప్పుడుగాక పోయినను కొంతకాలమున కైనను, అతని పద్ధతుల నంగీకరింపవచ్చును. ఆతడు స్వార్థము కొరకేమియు జేయలేదనియు, కార్మికజనుల విముక్తికొరకు మాత్రమే అతడు పోరాటమును సాగించెననియు, మీరునమ్ము నెడల మీరు తీర్మానము నంగీకరింపవలెనని గోరుచున్నాను.” అని నుడిచిరి. బాబు అతులసేనుగారి తీర్మానమును బలపరిచిరి.

కారాగారి తీర్మానము నెదుర్చుచు, ఈ తీర్మానము యొక్క తుదిఫలితములు సభవారికి దెలియననియు, అందుచే కాంగ్రెసునా రీ విషయమున పెట్టి నిర్ణయమునకును రాగూడదనియు నుడిచిరి. రెండవదియు పూర్వము మాంటాగూగారి మరణమునకు సంబంధించి తీర్మాన మొకటి చేయడెను. మాంటాగూగారి దేశమున కంతయో నేవజేసెను. అతనితో భారత దేశమునకు ప్రత్యక్షసంబంధము గలదు. అయినను ఆతీర్మానము చర్చకు దీనుకొని రావడలేదు. కాని, ఇప్పుడు, భారతదేశముతో పెట్టి ప్రత్యక్ష సంబంధము లేని లిసెన్సుగారి మరణమునకు విచారము మునుదొవు తీర్మానము చర్చకు చేబడెను. మన యాదార్యమును, ముందు మన గృహమంతు మనకు సంబంధించినవారియెడల గవ్వరచి, తరువాత క్రమక్రమము నితరుల

యెడ జాపవలెను. అంతయేగాని మనకు సంబంధించినవారిని నిరాదరణ మొనర్చి మన ఔదార్యమును గవ్వరుచుటకు రష్యా ప్రయాణమొనర్పరాదు. భారతజాతీయ మహాసభవారి వృద్ధి యందు లిసెన్సుగారి పద్ధతులు అంగీకార మొగ్గములుగావు. ఈ తీర్మానము వాంఛనీయముగాదు.

సిద్ధాయిగారు, కారేగారిని బలపరుచుచు, “మీ రీతి తీర్మానమును గావించునెడల. మాంటాగూగారి మరణమునకు విచారమును దెలుపుచు మరియొక తీర్మానమును ప్రతిపాదించుటకు నా కనుమతి నొసగవలెను” అని నుడిచెను.

గాంధీగారు:—ఈతీర్మానము క్రమమైనదిగాదని నమ్ముటకు నాకు మీన్నయెడల, ఈతీర్మానమున కనుమతిని నిరాకరించుట కొకక్షణమైనను సందేహించెడివాడనుగాను. మాంటాగూగారి మరణమునుగురించిన తీర్మానము నుపపాదించుటకు మిమ్ము నిషేధించితిని ఎంతమాత్రమును వలంపజనదు. అవిషయమున నామనస్సునకు దోచినకారణములకు, నాప్రారంభోపన్యాసమున మాంటాగూగారి పేరునైన నుచువుటకు మీలెక్కబోయిన కారణములగురించియు నేనిదినుకే వివరించితిని. ఇక ప్రస్తుత తీర్మానమునుగురించి. ఈతీర్మానమును గావించుటవలన పెట్టియుపయోగమును నుండదని నాతలంపు. మీరీతీర్మానమును గావించినందులకు రష్యాప్రజలు మీయం దెక్కువకృతజ్ఞతతో నుండిరి. లిసెన్సుగారు చనిపోయిన తరువాత 11 నెలల నీతీర్మానమును గావించుచున్నాము. ఇదైనను, జాతీయోపసంఘతీర్మానమే యగునుగాని, కాంగ్రెసుమహాసభయొక్క తీర్మానముగాజాలదు. ఈతీర్మానమును గావించుట ఈసభయొక్క గాంధీర్యమునకును గౌరవమునకును లోపముని నాయభిప్రాయము.

తీర్మానము వీగిపోవుట

తరువాత తీర్మానమును వోటునకు పెట్టగా 88 ప్రతికూలముగను 154 గురు అనుకూలముగను సమ్మతులనొసగుటచే తీర్మానము వీగిపోయెనని ప్రకటించబడెను తీర్మానమున కనుకూలముగ సమ్మతులనొసగిన వారిలో విశలబాయిపట్టణ ఎం. ఎల్. ఎ. సర్దారు మంగళశింక, శివప్రసాదగుప్త, మాల విజయభారతి అలిఖాత్ గార్లుగలరు. ప్రతికూలముగ సమ్మతుల నొసగినవారిలో ఆలీసాదరులు. పండిత మోతీలాలు నెహ్రూ, బాలబజపతిరాయి, సి. ఆర్. రాజగోపాలాచారిగారు గలరు.

స్థానికసంఘముల వశపరుచుకొనుట
లిసెన్సుగారిని గురించిన తీర్మానము వీగిపోయిన తరువాత కాంగ్రెసువారు స్థానికసంఘములను పురపాలక సంఘములను వశపరుచుకొనుటను గురించిన తీర్మానముపై తీవ్రమగు చర్చ జరిగెను. ఈవిషయమును గురించి శుక్రవారమున విషయనిర్ణయ సభయందు చాల యుత్సాహపూరితమగు చర్చజరుగుటయు, గాంధీగారి రన్ని ప్రకటనలతోడను సంబంధించి అందరకును సమాసభావమును తీర్మానమును తయారు జేయుటకు అప్పుడా చర్చను నిలిపియుంచుటయు పాపకల భావక ముండియుండును. ఆదేవిధముగ గాంధీగారి క్రిందితీర్మానము నుపపాదించిరి. “రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘమువారు, అనుమతించిన ప్రదేశములందెల్ల కాంగ్రెసువారు, స్థానిక సంఘములకును, పురపాలక సంఘములకును ఎన్నుకొనబడుటకు ప్రయత్నింపవలెను. కాని రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘమువారి యనుమతిని పొందకుండనే కాంగ్రెసు సభ్యుడును, ఎన్నికలందు పోటీజేయరాదు. కాని ఒకరు పోటీజేయుచున్నప్పుడు మరియొకరు పోటీ జేయరాదు.”

నవరణ

ఎన్. సి. కల్కూరుగారు గాంధీగారి తీర్మానము సంతృప్తికరముగ లేదని చెప్పి ఒకసరళ నుపపాదించిరి, ఆసరళము అని ఎం. ఎల్. ఎ. గారు బలపరిచినవారు సభవారిచే నంగీకరింపబడెను. సవరింపబడిన తీర్మాన మివిధముగ నున్నది. “కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును ప్రచార మొనర్చు

టకు అవకాశము గలదని దోచిన ప్రదేశములందెల్ల కాంగ్రెసు సభ్యులు, స్థానికసంఘముల కెన్నుకొనబడుటకు నిలచుట వాంఛనీయమని ఈసభవారి తుదితీర్మానము.”

రాజకీయబాధితుల సహాయనిధి

బాబు అతులసేనుగారు, రాజకీయబాధితుల సహాయనిధిని ఏర్పరుచుటగురించి, ఒకతీర్మానము నుపపాదించిరి. ఆతీర్మానమునం దిట్లుగలదు. “రాజకీయబాధితులకు సహాయమొనర్చుటకు గాను కొంతధనమును ప్రత్యేకముగా నొకనిధిగా నేర్పరుపవలెను. రాజకీయబాధితులు నిర్బంధమున నుంచబడినకాలమున తీవ్రతమునకు వారిపై నాధారపడియున్న వారి కుటుంబములకు సహాయమొనర్చుటకును బాధితులకు తగుద్రవ్యము సగి సహాయ మొనర్చుటకును ఈనిధి నుపయోగించవలెను. ఈనిధిని అఖిలభారత జాతీయోపసంఘమువారి యాజమాన్యమున నుంచుకొని, రాష్ట్రీయ సంఘముల శిఫారుల ననుసరించి, బాధితులకు ధనసహాయ మొనర్పవలెను. బాధితుకు ఏరాష్ట్రీయను నివసించుచుండునో, ఆరాష్ట్రీయసంఘము మాత్రమే అట్లు శిఫారు జేయగలదు.”

సేనుగారు పైతీర్మానము నుపపాదించక పూర్వము, గాంధీగారు మాటలాడుచు, ఇట్టి నిధి ధనమును ప్రత్యేకింప నవసరము లేదనియు, బాధితులకు సహాయ మొనర్చుటకు రాష్ట్రీయసంఘములకు సంపూర్ణాధికారము గలదనియు చెలిపి, అందుచే నీతీర్మానము నుపపాదించుకొనవలసికదని సేనుగారిని కోరిరి.

సేనుగారు, తీర్మానము నుపపాదించుకొనుటకు నిరాకరించుచు, “అయ్యా! నిజముగా చాలబాధల నందుచున్నవారి తక్షణ సేవతీర్మానము నుపపాదించుచున్నాను దయచేసి, వారిని అస్పృశ్యులవలె పరిగణింపకు. దేశముకొరకు వారెంత యోత్యాగ మొనర్చిరి. మీరు దేశమును నడిపింపవలె నన్నచో మిమ్ముల ననుసరించువారు వారెందుడవలెను అని నుడిచిరి.

గాంధీగారు:—ఇప్పుడు వాదనకవకాశములేదు. తీర్మానము నుపపాదించుకొనవలసినదని తిరిగి మిమ్ము గోరుచున్నాను.

అతులసేనుగారు:—నే నుపపాదించుకొనజాలను. మీరీతీర్మానము నామోదింపనియెడల ఇతరసంఘములు పనికిరాగలవు.

ముజంజారుగారు తీర్మానమును బలపరిచిరి. అధ్యక్షుడు తీర్మానమును వోటునకు పెట్టి అనుకూల ప్రతికూలములను చేతులెత్తవలసినదనిగోరి, వానిని లెక్కించి 11 గురు ప్రతికూలముగను 50 అనుకూలముగను సమ్మతుల నొసగుటచే తీర్మాన మంగీకరింపబడెనని ప్రకటించెను. శంకరబాలు బ్యాంకరుగారును, ఎన్. సి. కేల్కూరుగారును, తిరిగి వోట్లు లెక్కింపవలసినదని పట్టుబట్టిరి. తిరిగి లెక్కింపగా, 70 మంది అనుకూలముగను 73 మంది ప్రతికూలముగను సమ్మతుల నొసగిరి. అందుచే తీర్మానము వీగిపోయెనని అధ్యక్షుడు ప్రకటించెను. అంతల మొదటితూరి తీర్మానమున కనుకూలముగ సమ్మతులనొసగిన వారు కొంద రప్పుడు ప్రతికూలముగ సమ్మతుల నొసగిరి ఆక్షేపించిరి. గాంధీగారి రందులకు దానేమియు జేయజాలనని నుడిచెను.

ఈజప్తుతీర్మానము

తరువాత శివప్రసాదగుప్తగారి ప్రతిపాదనపై “ఈజప్తు ప్రజలకు సంభవించిన కష్టములందు తమసహాభివారి దెలుపుచు, వారిదేశమున నిభుడు నెలకొల్పబడిన, ప్రజలభయ పెట్టి అణచియుంచు విధానమునకు లొంగక తమకష్టముల దైర్యముగా సహించెదరని నమ్ముచున్నాము” అను తీర్మానము ఆమోదింపబడెను.

కాశ్మీరులో హిందూమహమ్మదీయ వివాదము

పిదప జఫరుఅలీగా (పంజాబు) రీక్రిమినేషన్ తీర్మానము నుపపాదించిరి. “కొంతమంది శ్రీమగరుహిందువులు, కాశ్మీరులోని మహమ్మదు మసీదును ఆపవిత్ర మొనర్చిరని పంజాబు సంచలన మహమ్మదీయ వార్తాపత్రికలన్నియు ప్రకటించుచుండుటచే నివిషయమును పూర్తిగా విచారించి నివేదిక సంపుటగా నొక సంఘమును నియమింపవలెను”

ఈతీర్మానమును చాలమందిహిందువులు తీవ్రముగ నెదిర్చిరి తాను కాశ్మీరుకు వెళ్లి జాడలేదనియు, పంజాబునందలి మహమ్మదీయవార్తాపత్రికలలోని వార్తలపై మాత్రమే దాను ఆధారపడియుంటి ననియు, కొన్నివిషయములదాపత్రికలన్నియు నేకీభవించుచున్నవనియు, కానివిషయమునుగురించి దానిప్పుడు వివరించి ఉపసంఘమువారి కచాణత భంగము గలిగింపననియు, జఫరుఅలీగారు నుడిచిరి. కామూంజీగారి ప్రతిపాదనను బలపరిచిరి.

ఒక పంజాబు జేయుదు:— పృథ్వీసంస్థానమునందు జరిగిన విషయమునుగురించి కాంగ్రెసు విచారణ యొనర్చుచున్నా!

గాంధీగారు:— జనర్యవచ్చును.

కారీగారు తీర్మానమును ఎదుర్చుచు, జాఫరు అలీగారు తాత్కాలి కాగ్రహముచే నీ తీర్మానమును చెప్పిన గాన:— చాగుగ విచారించి దేలేదనియు నుడిచెను.

లాలా దునిచందుగారు, చెతుక నోకమారు చిత్రరంజన చానుగారు, అహిగ్యముకొరకు కాశ్మీరునకు వెళ్లినందుగా అతనికేమి సంభవించెనో జ్ఞాపకమునర్పి, అజేవిధముగా, నీ పంజాబువారికిరూడ, తమ పరిపాద్యులలోని వచ్చుటకు అనుమతిని నిరాకరింపవచ్చునని నుడిచిరి.

గాంధీగారు:— దానుగారు ఒకవాగ్దాన మొనర్చు నిరాకరించుటచే, అట్లు జరిగెను. నే నచ్చటకు వెళ్లినందుడల అచ్చటి అధికారు లెన్ని వాగ్దానములు గోరిన నన్నీ వాగ్దానముల నొసగిపాడెను. కాశ్మీరు అధికారులు, కాంగ్రెసు సంఘమువారి కనుమరిసి నిరాకరించునెడల అప్పడేమి చేయవలెనో విచారించుకొందము.

చాలమంది హిందూసభ్యులు, మైతీర్మానమునకు సవరణల నొసగుటకు నోటికిని నిచ్చియుండిరి. సభయందు దన్నివైపుల నుండియు చాలసవరణలు వచ్చెను. వానిననుసరించి గాంధీగారు, ప్రస్తుత తీర్మానమునకు బదులు వేరొక తీర్మానమును రచించి ప్రతిపాదించగా సభవారిచే సంగీతంపబడెను. ఆ తీర్మానమునందు డిట్లు గలదు.

తీర్మానము

“ప్రజలందరిచేతను గౌరవింపబడు కాశ్మీరు యోగియగు మహాత్ముడు దేవాలయమును కొందరు హిందువులు ఆవశిక్త మొనర్చిన పంజాబు మహమ్మదీయ వారాప్రతికలు ఆగోపణలగావించుచుండుటచేతను కాశ్మీరునందలి హిందూదేవాలయములను మహమ్మదీయులలో కొంద రపవిత్ర మొనర్చిన హిందూవారాప్రతికలు ఆగోపణలు గావించుచుండుటచేతను ఈ విషయముల గురించి త్వరలో విచారణయొనర్పి జాతీయోపసంఘమునకు నివేదించవలసినదని ఈసభవారు కార్యనిర్వాహక సంఘమువారిని గోరుచున్నారు.”

సాంఘికసభల గమనింపరాదు

సాంఘిక సభల గురించి లాలా దునిచందుగారు చెప్పినది తుది తీర్మానము. ఆ తీర్మానమునందు డిట్లు గలదు. “అఖిల భారత మహమ్మదీయ సభ, కిక్కు సభ, భిలాఫ తుసభ, హిందూమహాసభ మొదలగుసాంఘిక, రాజకీయ, మిశ్రవస్వరూప లుండుటలన, భారతదేశ ప్రజలక్షత్రుల తప్ప త్రోవలకు తీర్చబడుచుండుటలనను, వీనివలన జాతీయభావ వికల్పమునకు నభిప్రాయములు వ్యాపించుచుండుటచేతను, రాజకీయములు సంబంధించినంతవరకు అట్టిసంఘములను గమనింపరాదనియు, అందును కలసి కాంగ్రెసును బలపరచుట కత్తింపవలెననియు ఈసంఘమువారు చేతయలను గోరుచున్నారు.”

పై తీర్మానము నుపసాదించుచు ఖుషించుచుగారు, పైసాంఘికవ్యవస్థలనలన, వారావరగాను విమర్శింపవలెననియు, అందుచున్నదనియు, జాతీయోద్యమాభిమానులు, జ్ఞాతుకీలూ గారు తన అధ్యక్షోపన్యాసమున వివరించిన భావముల బలపవలెననియు నుడిచెను.

మహమ్మదాలీగా రీతీర్మానముపై చర్చను రాబోవు సమావేశమువరకు వాయిదావలసిన దనియు, అప్పుడు చాలమంది సభ్యులు హాజరుగుటకు వీలుండుననియు, తీర్మానము నందు చాల లోపములు గాన్పించుచున్నవనియు నుడిచిరి.

కాని గాంధీగారు తీర్మానముపై వోటుకు తీసికొని తీర్మానము నిరాకరింపబడెనని ప్రకటించిరి.

రాబోవు కాంగ్రెసు కాన్ఫరెసులో జరుగుచు సభ ముగియకల్గారము రాబోవు కాంగ్రెసును కాన్ఫరెసులో జరుపుటకు నిర్ణయించిరి. ఆహ్వానము పంపినవానిలో ఏ గాన్త్రీ మిక్కుటమ నూలుబడిన వారాన్త్రీమన కాంగ్రెసును జరుపవలెనని గాంధీగారును, మరికొందరును గావించిన సూచన విఫలమయ్యెను.

ఏడవ గాయకమహాసభ

2. రంగస్వామిఅయ్యంగారి అధ్యక్షత

శ్రీ శిల్పము డిశంబరు 23:—7 వ గాయకమహాసభకు ఎ. రంగస్వామి అయ్యంగారు భారతీయాసన సభ్యులు అధ్యక్షత వహించిరి. ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులన ప్రభువు ఎ.కె.కొండేకరుగారు గాంధీర్యమహావిద్యాలయ కార్యనివేదికమును చెలిపిరి. పండిత మాలవ్య లాలాజపతిరాయ విష్ణుదిగంబు, గౌరీకరెండికరుగార్లుకూడ సుపన్వసించిరి. (ఆం. ప్రె. స్పెషలు)

హైందవ సంస్థాన ప్రజల సభ

శ్రీయుత యన్. సి. కెల్కారుగారి

అధ్యక్షోపన్యాసము

న రేంద్రమండలి పెద్దసంస్థానాధీశ్వరులు

నిరసించుట పారభాటు

సంస్థానప్రజల రాజకీయభావ్యభివృద్ధి

వారి హస్తగతమై యున్నది

తీర్మానములు

(అసోసియేటెడ్ స్పెషలు సర్వీసు)

శిల్పము కాంగ్రెసుకలెరము, డిశంబరు 28.

హైందవసంస్థానప్రజల సమావేశము శ్రీయుత యన్. సి. కెల్కారుగారి అధ్యక్షతక్రింద జరుపబడెను. ఈసభకు గల ప్రాముఖ్యమును ప్రజానుమతియు ము రి యే యి త ర సంస్థానప్రజలసభలకు లేదని కెల్కారుగారు స్పష్టముగచెప్పిరి. హైందవ సంస్థానప్రజల సమస్య ఈ పేక్ష చేయబడుచుండెను. ఒడంబడికలందుగల సాంకేతికమైన కారణములచేతను, ఒడంబడికల మూలమున సంస్థానాధీశ్వరుల కీమదైనపరిపాలనహక్కులచేతను, విచ్చుట చెరిగిన సాంప్రదాయములవలనను బ్రిటిషుప్రభుత్వము సంస్థానాధీశ్వరుల పరిపాలననుండు జోక్యము గలుగజేసికొనక ఈ పేక్షించుచున్నది. తగినట్టియు స్వార్థత్యాగులు నైన వాయువులు లేమిచే సంస్థానప్రజలు వారికి సంబంధించిన యీసమస్యయొడ వారే అలసభావమును జూపిరి. ఎల్లరికం టెను హైందవజాతీయ కాంగ్రెసు యీసమస్యయొడ ప్రాప్యగృహి జూపెను. హైందవసంస్థానాధీశ్వరుల పరిపాలనయందు బ్రిటిషు ప్రభుత్వము జోక్యము కలుగజేసికొనగూడదని బ్రిటిషుప్రభుత్వము చెప్పునాకు పూర్తిగ విశ్వసించదగినదిగాదు. ఎలయన కాగెములపై స్పష్టముగ వ్రాయబడిన ఒడంబడిక మరతులు ఇచ్చుమచ్చిన ప్రకారముగ అపార్థము చేయబడుచున్న వి హిందూసంస్థానాధీశ్వరులవార సత్వపునాక్కు బ్రిటిషు ప్రభుత్వముచే ములభముగ అంతమొందింపబడు చున్నది. సంస్థానము లందు విదేశీలెలుకంపెనికొరకు మామూలుధరలిచ్చిధూములు ఆక్రమించబడుచున్నది

న రేంద్రమండలి

మానముగ నిర్ణయించిన నరేంద్రమండలి పెద్దసంస్థానాధీశ్వరులు ఈవయోగించుకొనుట మాని దానియొడ తృటికార భావాభిప్రాయాలై యున్నారని కెల్కారుగారు చింతించిరి. తమహక్కులను గాపాడుకొనుట కీమాతనరాజ్యాంగయంత్రము వినుల తొడ్చదుననియు సర్వాధికారయొక్క నిరంకుశాధికార మెదుర్కొనుట కిది అధికముగ సంస్థానాధీశ్వరులకు సహకారి యగు ననియు అధ్యక్షుడు చెప్పెను.

సంస్థానాధీశ్వరుల లీసంస్థయొడ జూపిన సంకుచితభావముచే న్సంస్థానాధీశ్వరులకును ప్రజలకును సంబంధించిన విషయములను గురించి సర్వాధికారియగు బ్రిటిషుప్రభుత్వముకనుగొనుట మానెననియు కెల్కారుగారు చెప్పిరి నరేంద్రమండలియందు గూర్చుండుటయే తమదర్జాకు భంగ మని పెద్దసంస్థానాధీశ్వరుల లో పలువురు దలచుచున్నారు. అసహాయవారులు శాసనసభ ల ను బహిష్కరించుటచే గావించిన పారభాటున నరేంద్రమండలిని బహిష్కరము చేయుటచే పెద్దసంస్థానాధీశ్వరులును గావించుచున్నారు. వికనీరు గ్వాలియను సంస్థానాధీశ్వరులు చప్పు నరేంద్రమండలి యందు బాల్కనుమన్న సంస్థానాధీశ్వరులు అతిస్వల్పమైన ప్రాముఖ్యముగలవారు స్వల్పప్రాముఖ్యులు సర్వాధికారియగు బ్రిటిషుప్రభుత్వమునకును సంస్థానములకును సంబంధించిన ప్రధానసమస్యయొడ బాధ్యత వహింపాలను. హైందవ సంస్థానాధీశ్వరుల నిస్సహాయతను విచారించి, సర్వాధికారి యగు బ్రిటిషు ప్రభుత్వముయొక్క మిత్రులగు సంస్థానాధీశ్వరుల వ్యాయమైన హక్కులు క్రమముగ తృటికరింపబడుటయు, లేదా అణచివేయబడుటయు దట్టస్థించుచున్నది అధ్యక్షుడు వక్కాణించెను.

సంస్థానాధీశ్వరులపై విధి

నిజమైన ప్రాతీనిధ్యము గల రాజకీయసంస్థాన నిర్మించుటకు తమకు బాధ్యత లేదని తమ ప్రజలయొడ సంస్థానాధీశ్వరులు మాపుతే తిరిగి వ్యాయమైనది గాదని చింతింపక కెల్కారుగారు నడిచిరి. ఈసందర్భమున వికనీరు మహారాజుగారు గావించిన ప్రసంగము

నుండి ప్రోడికరించి బ్రిటిషుభారతదేశము రాజకీయముగ హైందవ భారతభాగముకంటె అభివృద్ధి కౌంచుచున్నదనియు, నిరంకుశ అధికారము కూలబడుచున్నదనియు అధ్యక్షుడు వక్కాణించెను. భార్య సాంప్రదాయముచేతను రాజకుటుంబములందు దృవించితిరను తలంపులచేతను సంస్థానాధీశ్వరులు మొకముగలిగియున్నారు. తమ స్వార్థత్యాగులకు హైందవ రాజాలపై కాని లేక బ్రిటిషు తొంతనముపై గాని సంస్థానభ. ప్రజలు ఆధారపడి యుండవలదు. తమయొక్క తీర ప్రయత్నములును, త్యాగమును తమ పాలకులయందు మార్పు బుట్టించును. హైందవ సంస్థాన ప్రజలయొడ వాయువులయొడ బ్రిటిషు భారతదేశములు సామర్థ్యానికి బాపి సలహాలు మాత్రమే నీయగలరు. బ్రిటిషు భారతదేశమునందు సమావేశములను జరుపుటకంటె తమదేశములందె హైందవ సంస్థానప్రజలు సభలకు గావించవలయును. అవిశ్వకమైనవో సత్కర్మహమును వారు అవలంబించవలయును కాని సంబంధము లేనట్టి విషయములను జర్పించుటచేగాని బాధ్యతలేని ప్రసంగాములు గావించుటచే గాని సంస్థానాధీశ్వరులు హాస్యాస్పదముగ స్థితిలో బెట్టువలదు.

తీర్మానములు

తమరాష్ట్రములందుప్రజాప్రాతినిధ్యముగలసంస్థలనుసాపేక్షపడలయనని సంస్థానాధీశ్వరులను గోరుచు, అట్టిసంస్థలకు బొందుటకు శక్తివంచనలేక పాటుపడి సంపాదించవలయునని ప్రజలను గోరుచు నొక తీర్మానము గావించబడెను.

బాధ్యతాయంత్రప్రభుత్వము నొందుటకు కృషిపల్చుచున్న హైందవసంస్థానప్రజలకు సరియగు వాయుత్వము హైందవ కాంగ్రెసును నియ్యగోరుచు మరియొక తీర్మానము గావించబడెను.

బహిష్కరణ, స్వరాజ్యపక్షముల

వికృము

సశ్యమూర్తిగారి విన్నపములు

ఎన్. సశ్యమూర్తిగారు కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును గూర్చి యా దిగువరీతిని ప్రకటించుచున్నారు:—

“ఒడంబడికను అమలు జరుపు విషయమందు స్వరాజ్యపక్షమువారికిని, బహిష్కరణపక్షములకు గూడ మహాత్ముడు స్పష్టమైన మార్గమును సూచించెను స్వరాజ్యపక్షమువారు ఒడంబడికను ఎట్టి మరతులు లేక అంగీకరించిరి. వాబోటి కొందరుకు మహాత్మునివలె పూర్తిగా నమ్మకము, లేకపోయినను నూలు చందాకురూడ అమలించిరి. కాని ఒడంబడికలో యీత నెక్కువగా వొక్కివక్కాణింపక, మహాత్ముని విస్మయముగ చెలిపినను ఏక్కురక్ష వహించబడలేదనే నమ్మచున్న జేరొక విషయమునుగూర్చి ముఖ్యముగా జెప్పదలంచెదను. ఒడంబడికయర్థ మేమనగా బహిష్కరణవాదులు స్వరాజ్యపక్షమువారికి ఎట్టి ఆటంకములను కలుగజేయరాదు. కానసభలలోగాని బయటగాని వారికి సహాయముజేయుటకే పాటుపడవలెను. మూల కొందరికి రాల్చుములో నెక్కువనమ్మకము లేనట్లే వారి శాసనసభలలో నమ్మకముండకపోవచ్చును. కాంగ్రెసులో భాగములగు యీరెండుపక్షములు కలియవలెనన్న ఉద్దేశములు కలసి పనిజేయవలెను. నిరంకుశభగమువారు స్వరాజ్యపక్షమువారిపై యెంగాలులో కత్తికొనినందువలన వారు ఒడంబడికకు నమ్మకించి, నిరంకుశాధికారులకును ప్రపంచమునకును నన్ని భేదాభిప్రాయములు లున్నను స్వరాజ్యసమరమునందును, జాతీయహక్కుల నిలబెట్టుకొనుటయందును కాంగ్రెసు ఆభేద్యమైన ఒక్కటిగనుండునని ప్రకటించిరి. కావున ఒడంబడిక జనుప్రకముగ కొనసాగవలెనన్న ఉద్దేశముకలువలారు సహకారముగ పనిజేయవలెను. అట్లుచేసినపుడే గాంధీగారికి సంతృప్తి గలుగును. మహాత్ముడు స్వరాజ్యపక్షముయొడల జూపినగౌరవదాతృత్వవిధింపములను బహిష్కరణవాదులెల్లరు అనుకరించెదని రెలంచుచున్నాను. (ఆం. ప్రె.)

అఖిలభారత మహమ్మదీయసమితి

అధ్యక్షుని ఆగమనము

హిందూయి, డిశంబరు 28— అఖిలభారత మహమ్మదీయసమితి అధ్యక్షులుగ నెమ్మకొనబడిన గౌరవనీయులగు షయ్యూ రాజాలీగారు నేడిచ్చుటకు వచ్చిరి. మంచి సన్మానము మియనకు నియబడెను. (ఆం. ప్రె)

రాజ ప్రతినిధి

హైందవవస్తు ప్రదర్శనశాలను సందర్శించుట కలకత్తా, డిశంబరు 28— రాజప్రతినిధి నేకు హైందవప్రదర్శనశాలను చూచెను.

తృతీయ అఖిలభారత గ్రంథాలయసభ

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేక విలేఖరి)

నేడు (26 వ తేది) సంగీత శాలలో జరిగినది

నేడు ఉదయము 9½ గంటలకు విషయనిర్ణయ సభా శాలలో గ్రంథాలయసభ జరుగని ప్రకటించబడెను. కాని ఏకాగ్రముననే కాంగ్రెసు సభ్యులసభ్యులనుగూర్చి గ్రంథాలయ సంఘమువారికి తెలుపబడినది మార్పు చేసిరి. అందువలన ఎల్లవారును ఆగటికి వెళ్లగా 9½ గంటలు రాసేయబడినది. అంతట ఎల్లవారును సంగీతశాలకువచ్చిరి. ఆచట ఎట్టి ఏర్పాటులను లేవు. గుమ్మములవద్ద వలంబిరులులే. టిక్కెట్లు కొనినవారు కొననివారును లోనప్రవేశించిరి. సభ్యులవారి నిరంతరత్యయము వలన గట్టి చిక్కు పట్టినది. ఏమట్లులోనికి వచ్చినవారిలో టిక్కెట్లు లేనివారు చదివేవాడనినది స్థానికసంఘాధ్యక్షుడు హరి వెంకట నరసింహశాస్త్రి గారు తెలుపగా టిక్కెట్లు కొనెదమని చెప్పిరి. అప్పుడు సభాశాలలోనే టిక్కెట్లు విక్రయింపబడెను. టిక్కెట్లు పోషించి టిక్కెట్లులేనివారికి టిక్కెట్లు విక్రయించిరి. సంగీతశాలయంతయును ప్రేక్షకులతోను ప్రతినిధులతోను నిండిపోయినది. సాక్ష్యరసాను, రామదాసు, చిల్లా శేషగిరిరావు, లక్ష్మీరాజు సుబ్బారావు, హట్టి శివరావు రంగయ్యనాయుడు, రంగం నెట్టి, ఎం. రంగస్వామయ్యగారు, (చిత్తూరు) అదిరాజుయ్యనెట్టి మొసలిగంటి తిరుమలరావు, ఉన్నవ రామలింగం పంతులు, సత్యమూర్తి రంగయ్యనాయుడు (కాశీరాజ్) గురునాథవెంకటరామ శేషయ్య వారి సోద్రులైన రావు, దేశబంధుదాసు, దేశభక్త, భారద్వాజ, చిరంజీవిదాసుగారు మున్నగు నాయకులను కవలమ్ముగా రు మున్నగువారు చాలమంది ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రజలను వచ్చిరి. సరిగా 9 గంటలకు సభయిగిలినది. మొదట ప్రార్థనము స్వాగత గీతములు మహారాష్ట్రమున పాడబడెను.

ఏమట్లు సభ్యుల సంఘాధ్యక్షుడు భారద్వాజగారు ఆంగ్లమున స్వాగతం పన్నాగమును చేసిరి. గ్రంథాలయోద్యమ విషయమున నెట్టిభిన్నాభిప్రాయములను లేవు. మనము అధికాత్మనామతోను గాఢదీక్షతోను అప్రమత్తతతో గూడిన ఉద్యమముతోను పకల రామగ్రులు నుపయోగించుకొని కార్యనిర్వహణ మొనరించినగాని మనము దానిబంధవిముక్తులము కాజాలము. దేశమున ఇంకెక్కి తలచుచున్నది. విదేశీయులు యితర దేశముల సంపదల పొరింపకుండ చేయుటయే స్వరాజ్యము. స్వరాజ్యము పకలప్రజలకుగాని కొందరికి మాత్రమేగాదు. రాష్ట్రమంది అధిక కార్యకర్తలము చేయుట కంటే ఎల్లవారును ఆపదమైనంతవరకు సమానత్యాగము చేయుట యుత్తము. విద్యవలన జ్ఞానము కలుగును జ్ఞానమే ముక్తి. మనదేశమున ఓర్పుచి తిరిగిని బోధింపబడలేదు. కానరాని సుచిత్రితని వ్యాపిం చేయవలసివచ్చినది. నిర్ధనమగు మనదేశమున ఉచిత విద్యను వ్యాపిం చేయుటకు ప్రయత్నించుట యాసభవారి ముఖ్యకర్తవ్యము. విద్యయన గా భావన బిజ్జాన మగాని అక్షరజ్ఞానమాత్రముగాదు గ్రామములలో విద్య వ్యాపించవలెను. గ్రామవాసులు సహజములయ్య విజ్ఞానము నొసంగిన జలభయగా గ్రహింపగలయున్నార. ఇతర స్వతంత్ర దేశములందునలె సన దేశమున నరతనమునా రీతివిషయమున తోడ్పడలేదు. ఏమట్లుకు భగవంతునిచే మన కొసంగబడిన దేవదూరి మనమరిని న్యాయు ననుసరింపవలెను. రాజకీయములందరకు మహాత్ముని ఆనుసరింపవలెనని నేను తెలుపుటలేదు. రాజకీయములు తన ముఖ్యకార్యము కాదని మహాత్ముడు చెప్పినారు. తెలిసెను. నీతిని నవ్యరసమును ధర్మమును వ్యాపిం చేయుటయే మహాత్ముని ప్రధాన ఆశయము. ఆ విషయమున మహాత్మునివార్యము ననుసరింపవలెను. దేశమున గ్రంథాలయోద్యమము బాగుగా వ్యాపించుచున్నది. కర్నాటకముననికను బాగుగా వ్యాపింపకున్నను యీ సభవలన బాగుగా వ్యాపింపగలదని భారద్వాజగారు నుడిచిరి.

దేశబంధు దాసుగా రధ్యక్షత వహింపవలెనని తీర్మానమును రామదాసుగా రుపహించిరి. గ్రామముల అభివృద్ధికి వనిచేయుటకు దాసుగారు పూనుకొనిరి. ప్రతి గ్రామమునను జాతీయ పాఠశాలయను గ్రంథాలయమునుండిని నిర్మాణ విధానము కొనసాగుటకు చాల సహాయము కలుగును.

ఈ తీర్మానమును సుపారీస రోడ్ర మరావు గారు రువదిం చిరి. ఆంధ్రులే

కర్నాటకమున గూడ ప్రాజాపత్యమును వహించుచున్నారని దాసుగారు హాస్యాత్మకంగా నుడిచిరి. ఈ దేశమునందలి యితర రాష్ట్రములనుగాని యితర దేశములనుగాని ఆక్రమించుట ఆంధ్రుల సంకల్ప మెంతమాత్రమును కాదని రావుగారు ఆంగ్లమున నుడిచి కర్నాటకమున అనునదిందిరి. మైసూరు సంస్థానము గ్రంథాలయ కాళాధికారియగు చంద్రశేఖరయ్యగారు ఆంగ్లమున బలపరచిరి.

దాసుగారు తమసర్వస్వమును దేశమున కర్పించినమహానీయుడు వారి అధ్యక్షతనియోజనమునకు మీరు సమ్మతించినటుల కరతాళధ్వనులు చేయవలెనని భారద్వాజగారు హాసంగా కరతాళధ్వనులు చెలగెను.

దాసుగా రాంగ్లమున ఉపన్యసించిరి. మారీవత్సరము కాంగ్రెసు సభలోపాటు యీ సభనుగూడ జరుపుట చాల శ్లాఘనీయము. ఇందువలన యీసభను ప్రచారమధికమైనది. చాలమంది మీకు తోడ్పడ గలిగిరి. రాజకీయాధికారమును బడయుట మాత్రమే మనసంకల్పముగాదు. జాతీయనిర్మాణమే మన ఆశయముగాననే సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యము గాని అధినివేశన స్వాతంత్ర్యముగాని మన ఆశయములని నిర్ణయించుటకు నేను సమ్మతించలేదు. మన జాతీయతా నిర్మాణమునకు రాజకీయాధికారము సాధనము. మనము స్వశక్తిపైనే ఆధారపడవలెను. ఈ ఉద్యమ మేర్పడి యుండేందు మాత్రమే యీసభ గ్రంథాలయముల ప్రాముఖ్యతను దేశీయులు పూర్తిగా గ్రహింపగలిగిరి. మనదేశమున గల దేశాలయములు మున్నగు ధీరస్వార్థకచిత్తములు దేశీయులకు విజ్ఞానదాయకములు. పాశ్చాత్యదేశముల జ్ఞానాంధరమున మునిగి యున్నపుడు ప్రాచ్యవిజ్ఞానమే, ముఖ్యముగా మహామృదీయ విజ్ఞానమే పాశ్చాత్యుల నుద్ధరించెను. గ్రంథాలయోద్యమమును గూడ పాశ్చాత్యులు మహామృదీయ విజ్ఞానమునలనే గ్రహింపగలిగిరి. అట్టి ప్రాచీన విజ్ఞానసంపదకు వారసులమగు మన మిపుడు పాశ్చాత్యులపై నాధారపడుట చాల సంతాపకరము. మనమంధప్రాంతముగా పాశ్చాత్య విజ్ఞానముపై నాధారపడుటవలనే మనకిట్టి దురభివృద్ధి తలపించినది. గ్రంథాలయములు కారదానియములు. ఉత్తరగ్రంథములు అమూల్యరత్నముల నుటయం దెట్టి అతిశయోక్తియును లేదు. ఉద్యమము వృద్ధి నొందుగాక. విజ్ఞానములను వ్యాపింపచేసిని దేశీయులలో శక్తివర్ధిల్లును. కాన మనము గ్రంథాలయములను విస్తరింప చేయవలెను. అని దాసుగారు నుడిచిరి.

అంతట గోస్వామిగారు (కలకత్తా) అధ్యక్షత వహించిరి. తొందరపడవలన దాసుగారు వెడలిపోయిరి.

నరసింహ శాస్త్రిగారు నివేదికనుగూర్చి వివరించిరి.

ఆంధ్ర, పునుక్కులు, వహారాష్ట్రములలో గ్రంథాలయములు కలవు. నెంగ, ప్రవిదరాష్ట్రములలో ఏర్పగుటకు ప్రయత్నించితిమి.

డైరెక్టర్లని ప్రకటించుటకు ప్రయత్నములు జరిగినవి.

మాడునెలల కొకసారి ప్రతీకము ప్రకటించుచున్నాము.

“నేను ఆంధ్రుడను. 15 ఏండ్లనుండి నేను యీఉద్యమమున పనిచేయుచున్నాను. మేము ఆంగ్ల భాషలోనే అఖిల భారతమున ప్రచారము చేయుచున్నాము. గ్రామసంఘము, గ్రామదేవాలయము, గ్రామ ఆచారసంపదలు అనునవియే ముఖ్యవిషయములు” అని శాస్త్రిగారు నుడిచి ఆంధ్రదేశమున గ్రంథాలయ సంఘమును బాగువిధకార్యములు చేయుచున్నారని వివరించిరి. పునుక్కులు గ్రంథాలయ సంఘ కార్యదర్శియగు ఏ. ఎస్. మధుకృష్ణనుగారు (అ. భా. గ్రంథాలయ సంఘ సహాయ కార్యదర్శి) గూడ సభకువచ్చిరి అన్ని ఉద్యమములకును గ్రంథాలయములే చూలాధానిమని శాస్త్రిగారు నుడిచిరి.

ఏమట్లు చంద్రశేఖరయ్యగారు మైసూరు గ్రంథాలయోద్యమమునుగూర్చి వివరించిరి.

పగుళ్లకు తైలము

నెల డబ్బీ 1.కి రు. 0-6-0. వి. పి. తో 0-11-0
1 డబ్బీ మొదలు 6 డబ్బీల వరకు పోస్టేజీ 0.5-0 మాత్రమే.
అరిశాల్లు, అరిచేకులు, చర్మము కారకవలన, శీతగాలి వలన పగిలి పీకుకాదుటయు, బలపుట్టుటయు సంభవించును. ఈ తైలమును రాచిన పగుళ్లను జలపోయి మంచివర్షము రాగలదు. పగుళ్లను పీయెను నయమగును. స్వల్పక్రయము. కాచి పగుళ్లకు ఈ తైలము అత్యంతోపయోగకరము.
అమృతాంజనం డిపో బొంబాయి-మదరాసు

వివిధవిషయములు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేక విలేఖరి)

భజనలు

వివిధ రాష్ట్రములవారు వేరువేరు రిగంటలుమొదలు భజనలుచేయుచు నగరసంకీర్తనము చేయుచున్నారు. ఆంధ్ర ప్రదేశ్, కర్నాటక, ఉత్కల్, వంగ, సంయుక్త మహారాష్ట్ర రాష్ట్రములవారు భజనలుచేయుచు ఉచయము 9 గంటలకు భవ్యజ్ఞానముకడ చేరెదరు. ఆచట సహస్రసంఖ్యాకులగు స్వచ్ఛంద సైనికులు, స్త్రీలును పురుషులునుగూడ, నలయాకృతిగ సమావేశమయ్యెదరు. వారందరును కలసి మాతృస్థమ మొనరించెదరు. విమృశితాతీయపతాకమును లేవెత్తి వందనము లొనరించి చెడలిపోయెదరు.

ఆంధ్రశిబిరము

ఆంధ్రశిబిరము ఆంధ్రరాష్ట్రీయులగు ప్రతిభులతోను ప్రేక్షకులతోను నిండిపోయినది.

ప్రత్తినుండి గింజలదీయు నిబంధన

బర్మావాణిజ్యసంఘమువారి ప్రకటనము

రంగూను, డిశంబరు 27:—ప్రత్తినుండి గింజలను వేరు చేయుట విషయమునను దూదిని బస్తాబందీ చేయు పాక్షిక విషయమునను ప్రభుత్వమువారిచే చేయబడవచ్చు నిర్బంధములు బర్మాదేశమునకు వర్తించవలెనని ప్రకటించినది. గోరుచు బర్మావ్యవసాయశాఖ డైరెక్టరుగారి పేర బర్మావాణిజ్యసంఘము వారు న్రాసి. హిందూదేశమున ప్రత్తి వ్యాపారమునందు గల పరిస్థితులను బర్మాపరిస్థితులకు సుభేదమున్నవనియు, దూదిని దడుపుటగాని దూది కల్పించేయుటగాని బర్మాయందు జరుగుటకు అవకాశములేదనియు. దూదియగుమతి కొన్ని ఘట్టము మాత్రమే చేయుచున్నవనియు, ప్రతిఘట్ట వారును వారివారి వర్తకుగురులు వేలవలెననియు చేయుచున్నారనియు, ప్రతి ఘట్టము పోల్చుటనులభమనియు ఘట్టలవారితే గింజలతోపాడినప్రత్తి వ్యవసాయదారులు అన్యునిన్నారనియు వాణిజ్యశాఖవారు చెల్లెచున్నారు. (అ. ప్రె.)

అఖిల వంగరాష్ట్ర ప్రభుత్వపు పాఠశాల

ఉపాధ్యాయుల సమావేశము

గౌరవనీయులైన మాలవి అబ్దుల్ కరీంగారధ్యక్షత వహించిరి

కొన్ని తీర్మానములు

కలకత్తా, డిశంబరు 27:— అఖిలవంగరాష్ట్ర ప్రభుత్వపు పాఠశాల ఉపాధ్యాయుల సమావేశమున కధ్యక్షతవహించిన కాంసియా ఆఫ్ స్టేటు సభాసభ్యుడగు గౌరవనీయులైన మాలవి అబ్దుల్ కరీంగారుయిట్లుచెప్పిరి. భారతదేశమిప్పు డతిక్లిష్టపరిస్థితులందు నున్నది. కానపాఠశాల ఉపాధ్యాయుల బాధ్యత అత్యంతమైనది. కుశలతగాని పిచ్చిపిచ్చిప్రాయముగాని యువకుల ఆదేశమును అక్కర్లేంపడకుండ ఉపాధ్యాయులు ప్రయత్నించుచుండవలయును. పాఠశాలలను రాష్ట్రీయప్రభుత్వ పరిపాలనయందుండి తొలగించుట కింను సమయమురాలేదని ఆగ్రాస నాధిపతి చెప్పెను.

క్రమముగా దొరతనముకా గీ పాఠశాలలను స్థానికపరిపాలన నిర్వాహక సంస్థల హస్తగతముచేయుటయే ప్రభుత్వమువారి ముఖ్యోద్దేశమని విద్యాశాఖ డైరెక్టరు గారగు ఓ. టెనుగారు నుడిచిరి. రాబోవు కుంతలు అభిప్రాయములకు బట్టి యీవిషయము నిర్ధారణచేయబడునని చెల్లబడెను. దేశభాష ద్వారా బోధనాభ్యాసముచేయుట మంచిదని డైరెక్టరుగారు నమ్ముచున్నారు.

సంఘమును వృద్ధియందాదేసినవారి ఆధిపత్యమున నడపబడవలయునుగాని కార్మికసమితులలె నడపగూడదని వాద్యువర్లు గారు నుడిచిరి. ప్రభుత్వమువారి పాఠశాలలను స్థానిక సంస్థలహస్తగతమందుంచవలసినయు, పాఠశాలలందున్న శిశువద్యయు నైతికవిద్యయు గరపబడవలయుననియు జీతములను గ్రేడును స్త్రీపురుషులకు సమానముగ జేయవలయుననియు తీర్మానములు గావించబడెను.

ఆయుధములను చట్టవిరుద్ధముగ నుంచుకొనుట

శ్రీ శివీ భూ రా ల గు ట

హైదరాబాద్, డిశంబరు 26:— ఆమెరికనువ్యక్తిని పెండ్లియాడిన శివీ భూ రా ల గు ట, ఈమెదగ్గర ఆయుధములు చట్ట విరుద్ధముగ నుంచుకొనెనని రషియా థాయబారి కార్యాలయమున కాలి అరెస్టుచేయబడెను. క్ర్యానికాగారిని జంపనదేకించి వటుల ఈమె తెలియజేసెను. బోలిషివిమల తనకుటుంబమును చూడవారము తేసినందులకు కసిదీర్చుకొనుటకై ఇట్లు సంకల్పించెనట. మూడువారములు శిక్షవిధింపబడెను. ఆశిక్షాపతరమున చైవాశమున కంపబడును. |

మరణవార్త

శ్రీ శే|| డాక్టరు జి. డి. లివింగు

లండన్, డిశంబరు 26. పెంటుజాను కళాశాలాధ్యక్షులకు డాక్టరు జార్జిడవునింగు లివింగు ఎం.ఏ. ఎస్. సి. డి ఎఫ్. ఆర్. ఎస్. జి. పి. గారు పరమపదించిరి. 1827 డిశం 21 తేదీ జన్మముగాంచిరి.

ఈజిప్టు విద్యార్థుల కోర్కెలు

పంచాయితీసంఘమువారి శిఫారుసు

కెయిరో, డిశంబరు 26:— విద్యార్థిసౌకర్యములను పెంపొందింపజేయవలెననియు ప్రభుత్వకొలుపున నెక్కువ ప్రజేశముండవలెననియు చాలకాలమునుండి ఎల్.ఆజారు విశ్వవిద్యాలయపు విద్యార్థులు మొఘబెట్టుచున్నారు. వీరి మొఘబెట్టుచున్నది తెలియజేయుటకు నియమింపబడిన సంఘమువారు విద్యార్థుల కోర్కెలు సంతృప్తికరము లనే సిఫార్సులను మంత్రుల కందజేసిరి.

'రుగ్బీ' సభ

ప్రాంసు సేల ఆహ్వానింపలేదు?

హైదరాబాద్, డిశంబరు 26:—లండనులో జరిగిన రుగ్బీసభకు ప్రాంసుకు ఆహ్వానము నంపనందులకు చింతించు ఇందులకు ఇంగ్లీషుయానియనునా రెంతమాత్రము తాద్యులు గారనియు ఇంగ్లీషు రుగ్బీయానియను ఆధ్యక్షుడు ఫ్రెంచి రుగ్బీసంఘ కార్యదర్శికి తెలియజేసిరి

అట్టోబరులో అంతర్జాతీయ రుగ్బీసంఘమువారి వీనియమును జర్పించిరి. ప్రాంసుకుగూడ ప్రాతినీధ్యమండవలెననిరి. ప్రాంసుకును, మూడు దొమినియనులకును ప్రాతినీధ్యము నీయవలెనని నాలుగు ట్రిటిషన్లసంఘములు నిశ్చయించెను. ప్రాంసుకు జేర్చుకొనుటకు దొమినియనులకు అభ్యంతరములేకున్నచో ప్రాంసుకు ప్రాతినీధ్యము నీయవలెననిరి.

కాని దక్షిణఆఫ్రికా అంగీకరింపలేదు. అభ్యంతరమును జూపెను. సిద్ధాంతమునకై ఆహ్వానము నంపరాదనుటచే సభా కార్యదర్శి ప్రాంసుకు ఆహ్వానము బంపజాలదాయెను. ఈసభకు ప్రాతినీధ్యము గ్రేటుబ్రిటను దొమినియను ప్రతినిధులకే యుండవలెనని దక్షిణ ఆఫ్రికావారు వాదమునప్పిరి. మరియు ప్రాంసుకు ఇందులో ప్రత్యక్షముగగాని పరోక్షముగగాని ప్రయములేదనిరి. ఈయభిప్రాయము ఆధ్యక్షునిదిగాదనిరి. ప్రాంసుకులో రుగ్బీ చాల అభివృద్ధిగాంచుటచే ప్రాంసుకు ఈవ్యవహారంపి వదలగూడదనిరి.

జర్మను సైనిక దుస్తులు

ఎల్బయ్యు, అంటారియో:—పోయినియన్లములో కెయి జరు సైనికులు ధరించిన జర్మన్ సైనిక దుస్తులు అంటారియోలో ఎక్కడ జూచినవయ్యె. దీనివలన చాల ఆక్షేపణ బయలుదేరెను. నిరుడు కనడాకు వచ్చి చాలములలో పనిజేయు జర్మనులు వాడుచున్నారట. ఇకమీదట వీరి నీదుస్తులను ధరింపకుండ జేయుటకు ప్రయత్నించుచున్నారట

జర్మనీకి బంగారు బంపుట

న్యూయార్కు, డిశంబరు 26:—వాల్టేండ్లకు చురల యూరపులో బంగారును నేను కాడగల్గితిమి. 12,000,000-దాలరుల బంగారును గ్రేటుబ్రిటనుకు, జర్మనీకిబంపుచున్నారట. 500,000 దాలరుల బంగారు గ్రేటుబ్రిటనుకు, 700,000 దాలరుల బంగారు జర్మనీకి బంపిరి ఈసంవత్సరములో యునైటెడ్ స్టేట్సునుండి ఇంత గొప్ప మొత్తము ఇంతవరకు బంపలేదు. జర్మనీకి బంపుటకు లండను బ్యాంకు కంపి. జర్మనుల కీనుడులచిన ఋణమునకు ఇది మొదటిమొత్తము.

బొంబయి వర్తకుని ఆస్తి

లండన్, డిశంబరు 27:—అండ్రూగ్రాంటు పూర్వము బొంబయిలో వర్తకుడుగ నుండెను. చనిపోవు సరికి 607746 పానుల ఆస్తిని సంపాదించిరి.

వాషింగ్టన్ ఒడంబడికను బుట్టులో

బెట్టుట

లండన్, డిశంబరు 27:—క్రొత్తగ బహుళ్యమును 8 లేటికక్రూయిజరులను నిర్మించుటకు యునైటెడ్ స్టేట్సు ప్రయత్నించుచున్నదని డెయిలీ ఎక్స్ప్రెస్ పత్రికా విలేఖరి దెలుపుచున్నాడు. జపాను, ప్రాంసు 6 క్రూయిజరులను నిర్మింపవలచినట్లును, ఇటలీ రెండు క్రూయిజరులను నిర్మించుటకు తలపెట్టిరదనియు తెలుపుచున్నాడు. త్వరలోనే వాషింగ్టన్ ఒడంబడిక పరిహాసముగ చేలు ననియు క్రొత్తగ లేటికక్రూయిజరులను (యంతకాలము) నిర్మించి నాకాడళమును అభివృద్ధి జేయసనుకట్టిగొక ప్రక్క నాన్నగారు ఆమెరికను యధికారి తెలియజేసెను. చురల విస్తారము ఘనపెట్టి క్రొత్త షాకలను గట్టి ఇంతకంటె ఎక్కువ సంఖ్య ఉండగూడదను సంఖ్యకు తిలోదకముల నిచ్చుచున్నారనిరి.

బరువునందు, బలమునందు తగ్గినప్పుడు

మా చ్య వ న ప్రా న న ను

వా డు డు

అసాధారణ గుణము కలిగినట్టి టానికు నూతనమైన ఫలములు, ఓషధులుచేర్చి ప్రత్యేకముగా తయారుచేయబడినది. సుఖసంకటముచేతను, మితిమీరిన సంసారసౌఖ్యముచేతను గలిగినట్టి ఉబ్బనము, క్షయ, రొమ్ముపడిసెము, యివిగాక సుఖసంకటముచేతను మితిమీరిన సంసార సౌఖ్యముచేతను గలిగిన మనోవ్యాధులు, దేహసంబంధమైన వ్యాధులు మొదలగు కృశించు వ్యాధులన్నిటికిని నిరుపమానమైనది. నరములను వృద్ధిజేయుటయందు నీనికి నమానమైనదేదియు లేదు. 4 ఔన్సుల డబ్బా 1కి ధర రు 1 ఒక పానుటిన్ను డబ్బా 1కి రు 3 లు

సోల్ మాన్యుఫ్యాక్చరర్లు:—

ఆంధ్రా ఆయుర్వేదిక్ ఫార్మసి లిమిటెడ్

మద్రాసు 186, మౌంటురోడ్డు.

జెంగుపూరుసిటీ రోడ్, చిక్ నేట

నకల ఆయుర్వేద ఔషధములుగల ఔషధశాల ఇది ఒక్కటియే

నవీనపద్ధతుల ననుసరించి డాక్టరు లక్ష్మీపతి, సి. ఎం. ఎమ్. బి., ఆండ్

సి. ఎమ్ గారి సచారణ క్రింద పాక్ పబ్లిషు ఔషధములందు ప్రసిద్ధులైనట్టివారిచే

తయారు చేయబడినది.

కడవిని 20 సం॥ కమలమండి మిక్కిలి ప్రసిద్ధిచెందినది, నమ్మకమైనది, కత్తిలేని వెండికి సవరముబంగారము, శ్రేష్ఠమైన ముంబలకు పూచియివ్వబడును.

సావితము 1893 1687

ఈ రకము యింకా ప్రాచీనముగా జాతు మజారి జత 1-కి రూ 5 మొ 10 వరకు గలదు. కాలు సిన ఎడల వి. పి ద్వారా పం పడును. ట సీమకమలాలు అన్ని రకముల పట్టెకంపులు, పువ్వరాగము లు చెక్కిన న గలు, బంగారు వెండి నగలు, యితర సామా నుల క్యాట

వీకంసి చీబిల్ దాన్ అందు నన్ను, మాన్యుఫాక్చరెంసి జ్యాయల్లు, తపాలపెట్టె నెం 225, 112 చైవాలజూరుగోడ్డు, మద్రాసు.

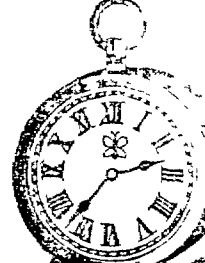
ప్రఖ్యాతి నెహించిన
చేబిల్ "కి" టైం పీస్

ఇది జర్మనీదేశముండి తెప్పించినది. ఎల్లకాలమునకు గంట చరిగచూపును. క్రిమముగ త్వరితము.

ధర 1-కి	1.12-0
ధర 12-కి	20-0-0

అమెరికాలో టోల్ టోల్ గోల్డ్
కలెండరు 8వ వాచి 1-కి 5-4-0
"ఎనిమిదవ వాచి 8వ వాచి
కలెండరు ముఖ్యతో" 8-4-0

పూచి మాడుపంపురములు యివ్వబడును
విలాసము:—వి. ఎస్. క్రిష్ణా అందుబ్రదిచ్చు,
తపాల పెట్టె 17 నెలదాను.

దిక్కాటికు వేపరుమిల్లు-రాజమండ్రి

ఇండియాదొరతనమువారి వేపరుమిల్లు రెయిట్టుదొర గారు వైసవాసిన వేపరు ఫ్యాక్టరీని కమారు ఒకమాసము క్రిత ము పరిశీలించినారు. ఆయన ఈక్రిందిమాదిరిగా అభిప్రాయపడి నట్లు తెలియపచ్చినది.

ఫలయోగ్యత:— ఇది చాల తృప్తికరముగా నున్నది. వెదురు నీటిగుండా తెప్పించునబడును. కాగితములను తయారుచేయుటకు కావలసిననీటిపదుపాయము చాలవారుగానున్నది. 1½ మైలుదూరములో రయిల్లుపేరును ఉన్నది. రాక్షసి బొగ్గు దూరములో నున్నప్పటికి రైలుచార్జీ యెక్కువకాదు. ఎందుచేత ననగా నీటివార్తముగా ముడిపిస్తువులు తెచ్చుకొనుటకు అనుకూలమైన ప్రదేశముగాన. అదియుగాక బొగ్గు. మా ర్కెట్టులు మాల్లెలు మొదలైన అంశములువలన ఒకటి యెక్కువ అయినను రెండవది కూడివచ్చును. మొత్తముమీద మంచి ప్రదేశము.

మిల్లుకట్టడములు:—ఇవి చాల బాగున్నవి. వీటి ఆకార మున్ను ఎలమున్ను మిల్లు పనిచేయునపు ను ఒత్తుడును ఓర్పు కొనగలవు.

యంత్రములు:—ఇవిన్నియు బాగున్నవి. నూతనపద్ధతుల ప్రకార మున్నవి. చాలజాగ్రత్తగా మార్చబడినవి.

బుర్రునునకు ధరావతు:— ప్రస్తుత హెచ్చుధరలను ఇప్పట్లో గమనింపకున్న ఈమిల్లు స్థాపించు నుద్దేశము చాల ప్రశంసార్హముగా నున్నది.

కొద్ది అల్పవివరములలోతప్ప అనవసరమైన మజూరాఖర్చు అయినట్లు కనుపించును. ఇంతగా పాటింపవలసినవిషయము కాదు. దీనికి కారణము యంత్రసమయమందుండు ధరలు పూర్తిగా తగ్గకుండగనే మేషీనరి తెప్పించినారు. ఇప్పటి ధరలను జట్టి చూచిన రు. 2 లక్షలు అధికముగా యంత్రములపై ఖర్చైనది. ఇప్పటి ధర రు. 16 లక్షలు.

ఇందుకు పెట్టుబడి అయినసామ్య నూతనముగా కలకత్తాలో స్థాపించిన మిల్లునుబట్టిచూడ, చాల అనుకూలమైన ఖర్చులోనే స్థాపించడమైనది. కర్నాటక వేపరుమిల్లు ఇప్పటివరకు భూమికి, కట్టడములకు, యంత్రములు మొదలైనవాటి కింద రు 16½ లక్షలు ఖర్చుపూత్రమే అయినది. కాని కలకత్తాలోనున్న మిల్లును ఈపనులకే రు 42 లక్షలైనది కర్నాటక వేపరుమిల్లు పూర్తియగుటకు ఇంకా రు 8½ లక్షలు కావలసిన అంచనా నేయుచున్నది. అనగా గొల్ల రం కు 4500 టన్నులకాగితము తయారుచేయు ఈమిల్లుకు రు. 25 లక్షలన్న ఎక్కువకాదు.

కలకత్తాలోనున్న మిల్లు 2500 టన్నుల కాగితము ఒక సం॥ రము లో తయారుచేయుగలదు. దీనినిబట్టిచూడ కర్నాటక వేపరు మిల్లు చాల బాగైతగాను, పుష్టమైన ఖర్చులతోను స్థాపించినట్లు కనిపించున్నది. ఈఅభిప్రాయమే ఎక్స్పర్టు డబ్ల్యు. రెయిట్టుదొరగారుచూడ తెలిపిరి. కలకత్తాలోని మిల్లుకంటే యిమిల్లు రెట్టింపు కాగితము తయారుచేయుననియు, దానిలోనగము ఖర్చుతో స్థాపింపబడినదనియు, దేశీయులచే నడిపింపబడి, నూతనయంత్రములతో నింతబాగుగా స్థాపింపబడినందులకు మేము చాల సంతోషమును పొందుచున్నాము.

కేయిజిరీ హింద్

లంకా, డిశంబరు 27:—బొంబయనుండి కేయిజిరీ హిందు ఓడ తిరిగి వచ్చినది. జబ్రల్బారునుండి ప్లిమత్తునకు వచ్చుటకు క్రొత్త ఏర్పాటుప్రకారము 61 గంటల 17 నిమిషములు పట్టును.

మొసూరునందు రెండుపులులను వేటాడుట
బెంగళూరు, డిశంబరు 27:—క్రిష్టమును శిలపులను బెంగళూరునందు కర్నలు తె. కోట్టుగారు గడపుమన్నారు. కోట్టుగారు జోడుగోహిల్లుండు రైల్వేయేజంట్లు కడచిన మూడుదినములలోను కుంసిసిసి మోగా ప్రాంతమందు కోట్టుగారు రెండుపులులను వేటాడిరి. ఇందులోని నొకపులి వెనుక బార్బిసు గారిని నాకెను. (ఆ. ప్రె.)

ఆయుర్వేదశాస్త్రీ, అష్టావధాని
కందుకూరి వేంకటసుబ్బారావు యం. డి. యె. గారి.

కామామృతము.

ఒక టేమాత్ర! 1 గంట కేగుణము!!

ఈ యావధము శుక్రధాతు బలమునకే నిర్మింపబడినది. రాత్రిపూట నొక మాత్రం దీనికొనిన ఎంతబహిష్కారమైన శుక్లమైనను వెంటనే సంసారశుఖము నీయగలదు. 5 దినములు పుష్పకొనిన మూత్రములోగలిసి గాని మూత్రమునకు ముందు వెనుకలగగాని నిద్రలోగలిగి పోయెడి శుక్రనష్టము వృధముగా నివారణయగును. మధ్య నపుంసములు, నరముల బలము తగ్గిన వారు ఈ మాత్రలనే వైకి పూతగాగూడ నుపయోగించిన మిక్కిలి శక్తివంతులు కాగలరు అనేమటకు వాడి దృష్టాంతము చూచిన యావధము, మియు త్వరలు రహస్యముగా నుంపఁబడును. 20 మాత్రల సీసా రు. 2.0-0

అమృతాశ్రమము, నెం 1. ఎలూరు, కృష్ణాజిల్లా.

మలకోశము మెదడు చల్లదనముగా

నున్నచో ఏవ్యాధియైనను వచ్చునను భయములేక ఉండవచ్చును.

మూలము, వెనుకమున గానన్న ఏవ్యాధియైనా నిర్వయముగానుండవచ్చును. ఇదియే శాస్త్రములందుచెప్పబడియున్నది. ఈవధిని అవంధించుచాలో ఏవ్యాధియైనను ప్రయత్నముగా తొలగిస్తూ "పేటెంటు" చాతీని వాచిన డాక్టరుగ కట్టగాను. ఇట్లు తొలగింపవలసిన వ్యాధిని ఉంచుచున్నవారు వాచియును. నువ్వోశము పుష్కముగా, పుష్కముగానున్నప్పుడు మెదడు చల్లదనముగా ఉండును. అతీరి, జ్వరము, టెంషన్ మొదలగువిషయములను పుట్టెను. డైట్టును కుంఠించుచా విని ఉపయోగించవలసియున్న ఏవ్యాధిని తొలగిస్తూ చేయుచున్నాడు. దానిచేత గిన మంచిఫలములనుబట్టి. రాచిన్నప్పు "పేటెంటు" చాతీ కంటెను పుష్కమైవట్టియు, తేలికయైన ఆహారము లేదని వైద్యులు, కవి రాజులే అంగీకరించియున్నారు. తోగులు, ఆరోగ్యవంతులు, ముపలివారు వేమన్నచారు మొదలగువా రెందరును (దీనినివేద్యుడుకుచయోగించవలెను.)

అమృతాంజనము

జగత్ప్రసిద్ధమైనది

అన్ని నెత్తులకునుంచినుందు

అమృతాంజనము ప్రాచ్యదేశ మూలికల సంపుటిదే హిందూదేశమునందు సిద్ధముచేయబడిన అశోకప్రఖ్యాతి మైనదయ్యును. ఇది ఇప్పుడెక్కడు తియ్యగలగన్న క్రొత్త మందు గాదు. ఇరువదేండ్లు 10 దేశమునం దంతటను వాడుకలో నుండి మెప్పును బొందిన. దివ్యామృతమా నోవ్వులు, వాపులు, గాగుములు, బిళ్ళలు, పోటు తెలుగులు, మొదలగువాధలకు అమృతాంజనము ప్రథమ సహాయముగా వెంటనే పనిజేయును. చర్మముపైన రాచిన లోపలికి వ్యాపించి లోపలి నోవ్వులు సంయతము పోగలవు. నెత్తురు ప్రతిక్షణమునందుకు శరీరాంగములకు ఆహారవదార్థములను గొనిపోయి అచ్చటి శిథిలవదార్థములను గ్రహించి ప్రాజరక్షణము జేయుచున్నది.

అన్నిపాపులో దొరకును

అమృతాంజనం డిపో,
మదరాసు - బొంబాయి

ఇంద్రజాల మహేంద్ర జాలము

ఈ అపూర్వగ్రంథములూ జర్మనీ గారడి, యోగవృక్షి, హస్తలాఘవము, ఇంగ్లీషు ఇంద్రజాలము మంత్రకాస్త్రము, యంత్రములు, అమెరికావారి చీట్లపేజీ భూతవైద్యము, తమాషా విచిత్ర విశోదవిద్యలు గలవు. ఇంకే గాక మనుష్యుని మాయముచేయుట, ముడిచెట్టును పుట్టించుట, తమతో నమాధియగుట, కీరము లేని తలకాయచేత మాటలాడించుట భూమిపైన గజముయొక్కను గాలిలో మనుష్యుని నిధారముగా నిల్పుట మొదలగు విచిత్రములు ఆ నేకము లున్నవి. ఈ గ్రంథములు చదివిన అత్యున్నతముగా మేజిక్ చేయగలరని గ్యారంటీ యిచ్చుచున్నాము. దీని ధర 4-0-0 లు (2118)8-6 పి.ఆర్. జనార్దనం నాయుడు, బొంబే, గుంటూరుజిల్లా

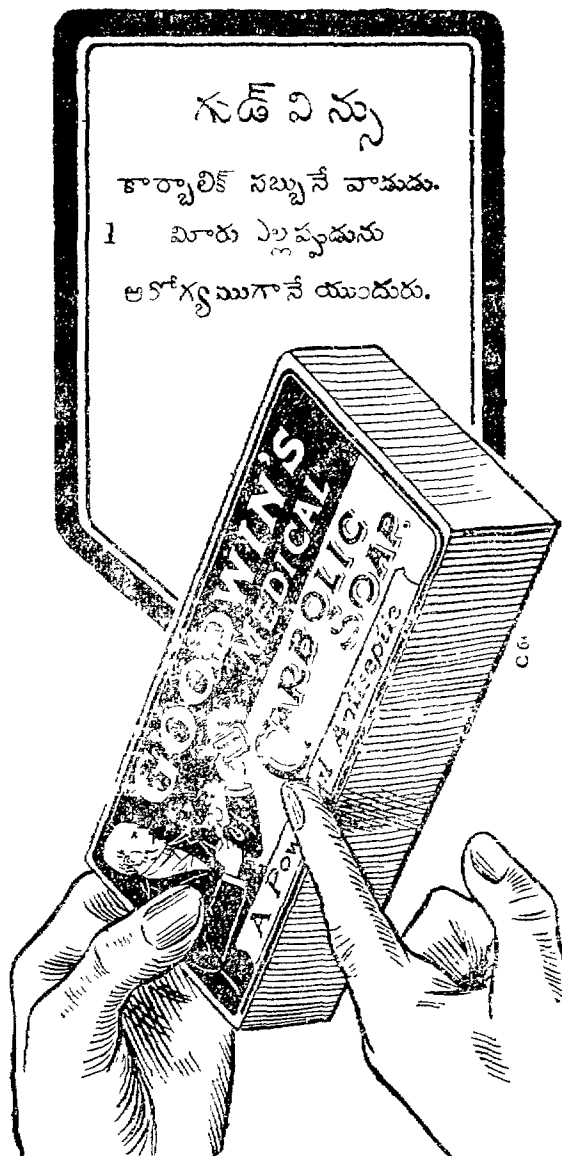
మెస్సరిజము నేర్చుకొనుడు

మెస్సరిజము, హిప్పటిజము, తాట్ రీడింగు, కాన్ సెక్ ట్రే మన్, ఆత్మశక్తి, దూరదృష్టి, దూరశ్రవణము, మెస్సరిజసహాయమున వ్యాధి నివారణచేయు పద్ధతులు విపులముగ, మర్మరహితముగ, మజోధకముగ, లక్ష్యపమన్వితముగ, గురువులేకనే ఆభ్యాసయోగ్యముగ నుండునట్లు రచింపబడినది.

ధర ప్రతి 1-కి రు. 1-0-0 పోస్టేజి 0-4-0

ప్రాఫెసర్, సేఖర్, మెస్సరిస్టు ఏలూరు.

క ఫ చింతామణి

వార, పిత్త, శ్లేష్మ, ఉబ్బసములు, దీర్ఘదగ్ధులు, తుయ, రక్తక్షయ, శ్వాసకోశము, హిమింకనందు కళ్ళకళ్ళ దగ్ధులు, ఆయాసము, ఒగర్లు, శరీరము నష్టించుట, పిత్తమధికరించి నోట నీరూరుట అత్యధిక్కు, అరుచి ఎన్నివిధముల, గుంజాకొన్నను కఫము బయటపడకుండుట మొదలగు మొదలగు కఠిన బాధలకు అమోఘముగా బనిజేసి కీచితము నుభ ప్రయముగా జేయును. గ్యారంటీగా వెలకు పోషకుమందు రు 4-0-0. పక్షమునకు రు. 2-0-0. వారమునకు రు. 1-0-0. వి. పి. ఖర్చులుజేరు.

సుమారు 100 యోగ్యతాపత్రికలు గల కేటలాగు యానాం.

యం. సుబ్బారెడ్డి, ప్రొఫెసరులు,

కెడి అందుకో గోపాలపురం, కొత్తపేట.

ఎలక్ట్రిక్ చాకెట్టు దీపము

వాదరముగా ప్రతిదీపము బాటరి,

అంతో సహా ధర 1 కి రు. 2-8-0.

ప్రతి తెలుపుచున్న కేంద్రాలపై

1 కి రు. 8-0-0. స్క్వాల్ దీపము

(కెల్సీ, ఎడ్లీ, ఆఫ్లెన్ తెలుపుగలది)

1 కి రు. 8-8-0. కెక్టోదీపము

1 కి రు. 5-0-0. చేతిలాండ్ 1 కి

రు. 5-0-0 ప్రత్యేకముగా బ్యా

టరీ ధర 1 కి రు. 0-12-0, బబుల్ 1 కి

ధర రు. 0-6-0. ఆటోమోటివ్ సిగ్నలైట్ ధర 1 కి రు.

2-0-0. సాదా సిగ్నలైట్ 1 కి ధర రు. 0-12-0.

వి. పి. వార్డ్ ప్రత్యేకము.

లక్ష్మీవిలాస వ రక్షకాల

తపాలాకెట్టె నెం 85, మద్రాసు.

చైనా బజార్ లోనున్న

దాదా కంవెనీక్

మీరు పోవునప్పుడు

సుప్రసిద్ధమైన

చందనాది వాసన తైలమును

కొనుటకు మరువకుడు.

చుండు, తలనొప్పి, వెంట్రుకలు డిడిపోవుట అలసట మొదలగువాటికి

మంచి గుణమిచ్చునట్లు ప్రసిద్ధిచెందినది.

మంచి సువాసనగలిగి, చల్లదనమును, విశ్రామము నిచ్చును.

గాయములు, విడువని వ్రండు మొదలగునవి తప్పక నయమగును.

చెన్న పురి 19. హరిసు రోడ్డులోనుండు

ఆంద్రా ఆయుర్వేదిక్ ఫార్మాసి లిమిటెడ్

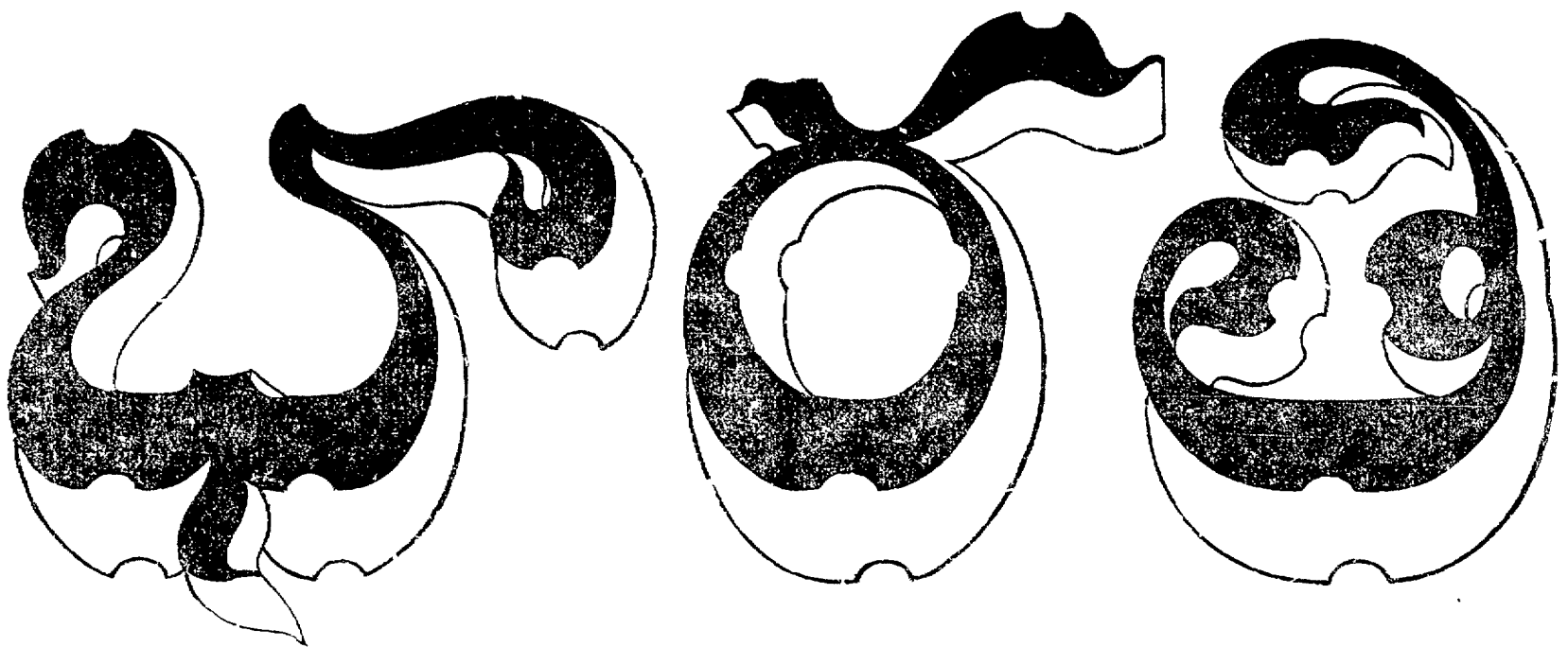
మేనేజింగు డైరెక్టరు

డాక్టరు ఆ. లక్ష్మీవతి బి. ఏ, ఎం. బి. అందు సి. ఎమ్. గారి నిపుణతగల విచారణక్రింద

ప్రాక్ పశ్చిమ ఔషధ పద్ధతులందు ఆరి తేరినట్టి నిపుణులచే తయారుచేయబడినది.

చిన్న బుడ్డి 1 కి ధర రు. 1-0-0

పెద్ద బుడ్డి 1 కి ధర 7-0-0

సచిత్రమాసపత్రిక.

ప్రతి చంద్రమాసాదిని ప్రచురింపబడును

ప్రతి సంచికయందును మూడు నాలుగు రంగుల చిత్రములు ఇతర చిత్రములు ప్రచురింపబడును

చందా సం॥ ౧ కి రూ. 6-0-0 విడిపత్రిక వెల రూ. 0-10-0.

సూర్య శిర్ష మాస సంచిక విషయానుక్రమణిక

కవి పుత్రులు—వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారు; ఆంధ్ర కవిత్వ చరిత్రము—బొగరాజు నారాయణమూర్తిగారు; తాండవ ప్రకృతి—శ్రీ వేంకట పార్వతీశ్వరకవులు; కావ్యము—పరిమ ప్రయోజనము—విద్యానాగలింగం వేంకటేశ్వరశాస్త్రిగారు; ఈశ్వర చింతనము—వేమూరి సీతారామశాస్త్రిగారు; ప్రణయకోషము—ఆంధ్ర కేషగిరి రావుగారు; బాలకా!—బొమ్మలూరి లక్ష్మీనారాయణగారు; ఆంధ్ర కవయిత్రులు, వారి కవిత్వలక్షణము—రావుగారి చిట్టి వెంకటసుబ్రహ్మణ్యముగారు; నితరువాత—తిరుగుబాటు; సుగవిభావ—చింతల పూడి సీతారామయ్యగారు; పూవులు—పాపిశేని వేంకటేశ్వరరావుగారు; భారతదేశము—శ్రీపురా వేంకట సూర్యప్రసాదరావుగారు; గీత—నారి చరిత్రహాశాస్త్రిగారు; ఆంధ్ర సేవకము—విజయమోము చంద్రురంగారావు; శాశ్వతమైన యిల్లు—మరుపుర కోవంపిరామరెడ్డిగారు; జన్మభూమి సంతకీర్తన—మహేశ్వరమారకర్కగారు; మిరాబాబాయి—పడాల కోటయ్యగారు; చలి! చలి! చలి!—గుండిమెడ వేంకటసుబ్బారావుగారు; జొన్న? కట్ట—తాపీ ధర్మారావుగారు; నాటినేటివైద్యులు—వైద్యరాజు దంటు సుబ్బావధానిగారు; కవింద్రసామ్రాజ్యము—టలేటి వేంకటరామశాస్త్రిగారు; శారద-

పో. రామచంద్రరావుగారు; గీత—కవిగొండల వేంకటరావుగారు; మూడవవిష్ణువర్ధనుని గణపవరము తామ్రశాసనము—మల్లంపల్లి సోమశేఖరశర్మగారు; దైవవియోగము—పుతుంబాక శ్రీ కృష్ణయ్యగారు; అనుతాపము—సోమంచి సూర్యనారాయణశర్మగారు; ప్రకృతి స్వభావ పౌందర్యప్రదర్శనము—దిగవల్లి వేంకటశివరావుగారు; నేను, నీవు—వెమ్మరాజు లక్ష్మీవతిగారు; ప్రాచీనహైందవగణితములు—దర్బా యజ్ఞేశ్వర సోమయాజిగారు; నేను—“కృష్ణుడు”; శ్రీకృష్ణ తులారభరము—పారసంది జగన్నాథస్వామిగారు; ప్రేమతత్త్వము—మల్లాది సూర్యనారాయణశాస్త్రిగారు; అజంతాగుహలయములు—కొ. నరసింహాచారిగారు; మృత్యువు—కొప్పర్తి నారాయణమూర్తిగారు; అర్ధరౌబాక్—భావరాజు వెంకటకృష్ణారావుగారు; శ్రీకృష్ణ పరిచేపనము—చిలుమూరి వీరభద్రరావుగారు; కాపు కన్నె—శ్రీశేషాద్రి రమణకవులు; పచ్చియెరువు—ఒక కృషీవలుడు; వినతి—శ్రీ శివశంకర శాస్త్రి; తేజోలేఖనము—విజయూరి కృష్ణమాచార్యులుగారు; చకోరిక—గాధావర్ణుల రామావధాని; ఆంధ్ర గ్రంథములపట్టిక; పాంథుడు—ఉమర్ ఆలీషా కవిగారు; టూటా ఖామనుగారిసమాధి; సాభిప్రాయ విశేషములు; భారతి-ప్రథమసంపుటము—వ్యాసములఅకారాదిసూచి.

చిత్రపటముల వివరము

చిత్రములు:—కొముదీవిలాసము-ప్రణయవిహారము, శ్రీ కృష్ణుని వేణుగానము, పాజహాను చక్రవర్తి-మాలిమార్ ఉద్యానము.

మేనేజరు, “భారతి” తపాలపెట్టె నెంబరు 212, మద్రాసు.

అమృతాంజనండిపోవారి

సుప్రసిద్ధాధముల జాబితా.

1. జీర్ణరసాయనము మాత్రలు అజీర్ణమునకు 1 2
2. వజ్రగుళికలు ధాతుపుష్టికి 1 0
3. జ్వరనారి జ్వరములకు సీసా 1-కి 0 12
4. అమృతాంజనం అన్ని నొప్పులకు సీసా 1-కి 0 10
5. మూలశంకు తైలము డబ్బి 1-కి 0 12.

6. తామర తైలము; తామర, తీటకు 0 6
7. కలరా మాత్రలు, వాంతిభేదులకు 0 6
8. తేలుమందు, తేలుకాటుకు సీసా 1-కి 0 8
9. గంతశూలహరి, పండ్లుపోటుకు 0 8
10. కర్ణశూలహరి, చెవిపోటుకు 0 6
11. గజ్జికి తైలము, గజ్జిచీడులకు డబ్బి 1-కి 0 4
12. పసుకల తైలము, శీతపసుకలకు 0 6
13. కేలకు మందు సీసా 1-కి 0 4

15. కుష్టుకు తైలము, డబ్బి 1-కి 0 8
16. దంతచూర్ణము, పండ్లుకుతోము 0 2
17. సుఖిభోగి మాత్రలు 1 0
18. సుఖిభోగి తైలము, పుండ్లుకు 1
19. రోమహరి, వెండ్రుకలు ఊడుటకు 0 8
20. మోహినితైలము, వెండ్రుకలు పెరుగుటకు 0 12
21. చుండుకు మూసె సీసా 1-కి 0 6

అమృతాంజనం డిపో ముగ్ధగాను - బొంబాయి